

ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับ
ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

RELATIONSHIPS BETWEEN PARENT EDUCATION
AND KNOWLEDGE OF PARENTS IN EARLY CHILDHOOD
DEVELOPMENT IN SCHOOL KLONGLUANG DISTRICT
PATHUMTHANI PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการกับ
ความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

Relationships between parent education and knowledge of Parents in early childhood development in school Klongluang District Pathumthani Province

ชื่อ-สกุล

นางสาวสุภาวดี ลายบัว

สาขาวิชา

เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

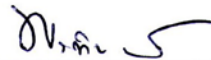
อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง

ปีการศึกษา

2554

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

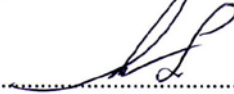
.....ประธานกรรมการ

(ดร.พทธิพย์ สุริยาชัยวัฒน์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คำรณ สิริระชนกุล)

.....กรรมการ

(ดร.จิระศักดิ์ สาระวัฒน์)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
ชื่อ-สกุล	นางสาวสุภาวิณี ลายบัว
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 2) ศึกษาระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนในระดับปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการฝึกอบรม ด้านการประชุมผู้ปกครอง ด้านการให้การศึกษา ด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง ด้านการเยี่ยมบ้าน และความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ -สังคม ด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้ง 5 ด้าน ของโรงเรียนในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าที่มีค่าสูงสุดคือ การฝึกอบรม และการประชุมผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก 2) ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน ของผู้ปกครองในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ 3) การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันทางบวกทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

Thesis Title	Relationships Between Parent Education and Knowledge of Parents in Early Childhood Development in School Klongluang District Pathumthani Province
Name - Surname	Miss Subhavinee Laybour
Program	Educational Administration Technology
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr.Sutthiporn Boonsong
Academic Year	2011

ABSTRACT

The purposes of this research were as follow : 1) Study the level of parents education for the early childhood development. 2) Study the level of parents knowledge for the early childhood development. And 3) Study the relationship between parents education and the parents knowledge for the early childhood development of the schools in Klongluang district, Pathumthani Province.

The samples used in this research were parents of children of the schools in Klongluang district, Pathumthani Province. The instruments used in research were question which were related to parents education in five areas: training, meeting the parents. aspects of counseling, the library for parents and house visitting and knowledge of parents in four areas: physical development, emotional and social development, intellectual development, and ethics the development. The data analyzed that the frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson 's Correlation Coefficient.

The results were as follows: 1) The parents education for the early childhood development five aspects of early. In School as a whole at medium level. Once considered the issue have found that Max is training and parent meetings at a high level. 2) Knowledge of parents in early childhood development four aspects of parents in School and the whole at a high level. 3) Parent education and knowledge of parents in early childhood and development in School Klongluang District Pathumthani Province was also rated at medium level in all aspects at the significant of .01

Keywords: Parents Education. Knowledge of the parents education early childhood development.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วย ดีด้วยความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตลอดจนการเอาใจใส่ ปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่เป็นข้อบกพร่อง กรุณาคุณเลิให้ความช่วยเหลือ ด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และ ประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ส่งผลให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ ะ ประธานกรรมการ ควบคุมการสอบ วิทยานิพนธ์ ดร. จิรศักดิ์ สารรัตน์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และรองศาสตราจารย์ ดร.คำรณ สิริธนนกุล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน ที่กรุณาเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาตลอดจน ให้คำแนะนำ นับว่าเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมถึง ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำในการ ตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย โรงเรียนในเขต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยกับผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย ในโรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียน รวมถึงผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ให้ความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีทุกท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ ที่ได้ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่วิเชียร ลายบัว คุณพ่อสมนึก ทองอร่าม พร้อมทั้งญาติที่เป็นกำลังใจมาโดยตลอดในการทำ วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเพื่อบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้ มีพระคุณทุกท่าน ที่กรุณาวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

สุภาวินี ลายบัว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.3 คำถามของการวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 คำจำกัดความในการวิจัย.....	6
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 พัฒนาการเด็กปฐมวัย.....	10
2.1.1 ความหมายของพัฒนาการ.....	10
2.1.2 ประเภทของพัฒนาการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็ก.....	11
2.1.3 ความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัย.....	26
2.1.4 บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย.....	27
2.2 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง.....	29
2.2.1 ความหมายและความสำคัญของผู้ปกครอง.....	29
2.2.2 ความหมายและความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง.....	31
2.2.3 จุดประสงค์ของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง.....	35
2.2.4 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการฝึกอบรม.....	38

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
2	2.2.5 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการประชุมผู้ปกครอง.....	39
	2.2.6 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการให้การศึกษา.....	40
	2.2.7 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง.....	40
	2.2.8 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการเยี่ยมบ้าน.....	41
2.3	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย.....	42
	2.3.1 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านร่างกาย.....	43
	2.3.2 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านอารมณ์และสังคม.....	44
	2.3.3 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านสติปัญญา.....	47
	2.3.4 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านคุณธรรม จริยธรรม.....	48
2.4	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	50
2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
	2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ.....	53
	2.5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ.....	55
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
	3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
	3.3 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	60
	3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
	3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	61
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
	4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย.....	67
	4.2 ข้อมูลการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย.....	69

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
4	4.3 ข้อมูลความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	78
	4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย.....	85
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
	5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	92
	5.2 สมมุติฐานของการวิจัย.....	92
	5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	93
	5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	94
	5.5 สรุปผลการวิจัย.....	95
	5.6 อภิปรายผล.....	99
	5.7 ข้อเสนอแนะ.....	109
	บรรณานุกรม.....	110
	ภาคผนวก.....	118
	ภาคผนวก ก.....	119
	ภาคผนวก ข.....	121
	ภาคผนวก ค.....	136
	ภาคผนวก ง.....	146
	ภาคผนวก จ.....	148
	ประวัติผู้วิจัย.....	158

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง.....	67
4.2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านการฝึกอบรม.....	69
4.3 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านการประชุมผู้ปกครอง.....	71
4.4 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านการให้การปรึกษา.....	72
4.5 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง.....	73
4.6 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านการเยี่ยมบ้าน.....	74
4.7 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี.....	75
4.8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี.....	76
4.9 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง.....	76
4.10 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการด้านร่างกาย.....	78
4.11 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4.12	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการด้านสติปัญญา.....	81
4.13	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม.....	82
4.14	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี	84
4.15	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี	84
4.16	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านร่างกาย.....	85
4.17	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านอารมณ์และสังคม.....	86
4.18	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านสติปัญญา	87
4.19	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านคุณธรรม จริยธรรม ...	88
4.20	ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี.....	90

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนไปพร้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยจะเน้นให้คน เป็นแกนกลางของการพัฒนา ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และฉบับที่ 9 ที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สุภาภรณ์ สุวรรณศรีนันทน์ , 2549: 1 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 5-7) อีกทั้ง แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) ก็ได้มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้ในการเลี้ยงดูลูกแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และนอกจากนี้ ในต่างประเทศก็เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองเช่นกัน ดังเช่นในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่ให้การสนับสนุนบทบาทความสำคัญของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และได้กำหนดไว้ใน หลักสูตรครอบครัวศึกษาว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับเด็ก เช่น การจัดหาอุปกรณ์การเรียนรู้ อาทิ หนังสือ หรือของเล่นที่เสริมสร้างพัฒนาการของเด็กตามวัยเพื่อช่วยให้เด็กก้าวหน้า และมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงขึ้น (Berger, 1995: 29)

เป็นที่ยอมรับกันว่า การพัฒนาเด็กที่ดีเริ่มต้นจากครอบครัว เด็กจะเติบโตและมีคุณภาพชีวิตและบุคลิกภาพอย่างไร จะเป็นคนดีมุ่งทำประโยชน์แก่สังคมหรือจะเป็นคนด้อยศักยภาพ สร้างปัญหาแก่ตนเองและสังคม ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัว และวิธีการอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัวเป็น สำคัญ (เขาวนุช ทานาม , 2545: 1) จะเห็นได้ว่าแหล่งการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่สำคัญที่สุด คือ ครอบครัว ได้แก่ ผู้ปกครองและบุคคลในครอบครัว ทั้งนี้เด็กต้องอาศัยสถานการณ์ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนเป็นองค์ประกอบในการพัฒนา (นภเนตร บวรธรรม , 2540: 136) ดังนั้น พ่อแม่ ในฐานะที่เป็นครูคนแรกของลูก จึงมีความสำคัญควบคู่ไปกับการสอนเด็กปฐมวัย เช่นเดียวกับทุกส่วนของสังคมจะมีบทบาทและความสำคัญในการร่วมพัฒนาเด็กและเยาวชนมากขึ้น (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการศึกษา, 2543: 16-17) อีกทั้งพ่อแม่ถือเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อลูกใน การส่งเสริมและปลูกฝังให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี ซึ่งความสำคัญดังกล่าวเป็นที่ยอมรับและให้ความสำคัญ

มากขึ้น โดยจะเห็นได้จากการที่คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็กได้เสนอนโยบายด้านครอบครัว คือ การส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจในวิถีการ อบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกต้อง รวมทั้งส่งเสริมจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาเด็ก ตลอดจนสร้างสรรค์ปัจจัยที่เอื้อต่อพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาตามวัยอย่างต่อเนื่องครบทุกด้าน (พวงเล็ก วรรกุล และ ทศนีย์ ประธาน, 2547: 2) และในการที่เด็กจะเก่ง ดี มีความสุขได้นั้น ทุกคนที่เกี่ยวข้องในสังคมจะต้องเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งถือว่าเป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็กที่สุด และความร่วมมือกันระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง และโรงเรียน นอกจากจะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านวิชาการแล้ว ยังช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม อันจะช่วยให้เด็กมีความก้าวหน้าในชีวิตต่อไปในอนาคตด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 ข: 6)

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาเพราะที่ ร่างกาย จิตใจ และอุปนิสัยของบุคคลจะสร้างและหล่อหลอมได้ดีในเด็กวัยนี้ เด็กปฐมวัยจะมีธรรมชาติและลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากวัยอื่นๆ ซึ่งหากผู้เกี่ยวข้องสามารถสร้างแบบแผนทางพฤติกรรมและลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากวัยอื่นๆ และเจตคติที่ดีให้แก่เด็กปฐมวัยได้แล้ว เด็กปฐมวัยจะสามารถเติบโตและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และบุคลิกภาพ เป็นวัยที่เรียกว่า ช่วงพลังแห่งการเจริญเติบโตของชีวิต (สิริมา ภิญ โยอนันตพงษ์, 2544: 149) โดยเฉพาะช่วง 3 ปีแรกสมองของเด็ก มีการเปลี่ยนแปลงทั้งปริมาณสมองและจุดเชื่อมต่อสารเคมีในสมองรวมทั้งรอยหยักที่พื้นผิวสมอง ซึ่งล้วนส่งผลต่อสติปัญญาและความฉลาดของเด็ก ถ้าเด็กได้รับการพัฒนา ได้รับ การกระตุ้นด้วยวิธีการที่ถูกต้องแล้วจะช่วยพัฒนาเซลล์สมองเจตคติต่อการเรียนรู้ พื้นฐานการเรียนรู้ และช่วยให้ทักษะการเรียนรู้สามารถพัฒนาไปได้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ (คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543: 16) และนอกจากนี้ จากการศึกษายังพบว่า พัฒนาการทุกด้านของเด็กปฐมวัย ในระยะนี้จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีปริมาณการพัฒนาสูง ดังนั้น การส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านหรือการปลูกฝังสิ่งที่ดีงามเหมาะสมให้แก่เด็ก จึงควรทำให้ดีที่สุดในช่วงวัยนี้ เพราะประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะเป็นการพัฒนาทักษะพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ และการดำรงชีวิตในอนาคตของเด็ก (สุนทรียา คำหาญสุนทร, 2547: 1)

ด้วยเหตุนี้ ผู้ปกครองจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมเด็กในทุกๆด้าน โดยถึงแม้ว่าเด็กจะมาโรงเรียนแล้วก็ตาม ความรัก ความเอาใจใส่ ความสนใจซักถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่เด็กทำที่โรงเรียน การอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังก่อนนอน หรือการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับลูก

จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวที่จะนำไปสู่การพัฒนาเด็กในด้านอื่นๆ ด้วย เพราะพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูเปรียบเสมือนหุ้นส่วนในการดูแลสร้างเสริมและพัฒนาเด็ก และเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ของเด็ก นอกจากนั้นพ่อแม่ผู้ปกครองยังมีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้เจริญเติบโต แข็งแรง และมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ ฉะนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองจะต้องรู้ถึงหน้าที่ของตนในการที่จะช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาด้านต่างๆ ด้าน โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัย ซึ่ง เป็นวัยแห่งการเรียนรู้ และต้องการการส่งเสริมพัฒนาการที่ถูกต้อง (สุภาภรณ์ สุวรรณศรีนนท์, 2549: 2)

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง (Parent Education) ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นกลวิธีหนึ่งของการศึกษาอนุบาลที่เป็นการช่วยผู้ปกครองให้มีความรู้เพิ่มพูนเกี่ยวกับ การพัฒนาเด็ก และปรับปรุงวิธีการเลี้ยงดูเด็กให้ดีขึ้น (Fisher, 1991: 99) อีกทั้งยังเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้ผู้ปกครองได้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตน และเห็นความสำคัญของตนในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ให้แก่เด็กได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของเด็กในอนาคตทั้งนี้เพราะเด็กที่ผู้ปกครองสนใจในการส่งเสริมพัฒนาการ และเตรียมความพร้อมด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมจากผู้ปกครอง จะมีความพร้อมและความสามารถในการเรียนรู้ดีกว่าเด็กที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากผู้ปกครอง นอกจากนี้ การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง ยังเป็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่มีจุดประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก หรือบำบัดรักษา ผู้ปกครองต้องรับรู้ต่อกลไกปัญหาและพัฒนาการของเด็ก เพื่อการสร้างเสริมเด็กที่ถูกต้อง ดังนั้น การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองจึงมีความสำคัญมาก เพราะหมายถึงการที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กอย่างมีคุณภาพ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542: 10) การเชิญผู้ปกครองให้เข้ามาเรียนรู้ที่โรงเรียน ผู้ปกครองจะได้เห็นและเข้าใจรูปแบบของการจัดการศึกษาปฐมวัยแก่เด็ก ผู้ปกครองหลายคนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน คิดว่าเมื่อเด็กเข้าโรงเรียน ต้องอ่าน ต้องเขียน เมื่อไม่ได้อ่าน คัดเขียนจึงเหมือนไม่ได้มาโรงเรียน จุดนี้จึงเป็นข้อขัดแย้งระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนเสมอมา หากผู้ปกครองได้เข้าใจได้ข้อมูลที่ถูกต้องจาก โรงเรียนจะลดความขัดแย้งระหว่างโรงเรียนและบ้านได้มาก นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้ปกครองได้สานต่อการเรียนของเด็ก จากโรงเรียนสู่บ้านและจากบ้านสู่โรงเรียนด้วย (กุลยา ตันติผลาชีวะ , 2542: 62) ความร่วมมือและประสานงานกันระหว่างผู้ปกครองเด็กที่บ้านกับครู หรือผู้ดูแล เด็กในสถานศึกษาหรือโรงเรียนนั้น จะทำให้การจัดการศึกษาและการอบรมเลี้ยงดูเด็ก มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และจะช่วยทำให้เด็กมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทุกๆด้าน ขณะเดียวกันการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ถือเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544: 1) ดังนั้น การที่จะทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการในทุกๆ ด้านได้อย่างสมบูรณ์นั้น

ผู้ปกครองนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดและรับผิดชอบในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยโดยตรง นอกจากนี้ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองหรือการแนะแนวแก่ผู้ปกครองให้มีการอบรมเลี้ยงดูและจัดสภาพแวดล้อมอย่างถูกต้องเหมาะสม ก็เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดี และเติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของชาติต่อไป

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยใน 4 ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยผู้วิจัยคาดว่า ผลการวิจัยจะทำให้ทราบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีความสัมพันธ์กัน เพียงใด ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลในการที่จะนำมาเป็นข้อมูลในการให้ความรู้เพิ่มเติม หรือจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้ปกครองสามารถพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างเต็มศักยภาพ และนอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนยังสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนเพื่อให้ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย เพื่อให้บรรลุผลตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3 ประการ ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับใด

1.3.2 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับใด

1.3.3 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันเพียงใด

1.4 สมมติฐานในการวิจัย

1.4.1 ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยมีอยู่ในระดับมาก

1.4.2 ระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยมีอยู่ในระดับมาก

1.4.3 ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านประชากร ที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง อนุบาล 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 9 โรงเรียน จำนวนประชากร 1,575 คน

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา กิจกรรมการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ในประเด็นสำคัญ ได้แก่ การฝึกอบรม การประชุมผู้ปกครอง การให้การปรึกษา ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง การเยี่ยมบ้าน และศึกษาเรื่องความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ในประเด็นสำคัญ ดังนี้ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

1.5.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

ก) การฝึกอบรม

ข) การประชุมผู้ปกครอง

ค) การให้การปรึกษา

ง) ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง

จ) การเยี่ยมบ้าน

1.5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ก) พัฒนาการด้านร่างกาย

ข) พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม

ค) พัฒนาการด้านสติปัญญา

ง) พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.6 คำจำกัดความในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสรุปเป็นนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1.6.1 ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง หรือบุคคลใดก็ตามที่ทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู สั่งสอน และสร้างเสริมพัฒนาการให้แก่เด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา พื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อำเภอคลองหลวง

1.6.2 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง หมายถึง การที่โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อให้ข้อมูลความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู พัฒนาการ และการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองเกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ อันเกิดจากการนำความรู้ไปปฏิบัติจริงในการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาเด็ก และการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่บ้าน เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์และพัฒนาเต็มตามศักยภาพในทุกๆ ด้าน และรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองจำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1.6.2.1 การฝึกอบรม หมายถึง รูปแบบของการให้ความรู้โดยตรงแก่ผู้ปกครองโดยจัดเป็นหลักสูตรระยะสั้นเจาะจงเนื้อหาที่ต้องการให้แก่ผู้ปกครอง

1.6.2.2 การประชุมผู้ปกครอง หมายถึง การประชุมกลุ่มใหญ่ สำหรับผู้ปกครองทั้งหมด ได้เข้ามาร่วมชุมนุมเพื่อพบปะสังสรรค์ ระหว่างกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับรู้เรื่องของโรงเรียน

1.6.2.3 การให้การปรึกษา หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือและให้การปรึกษา เป็นรายบุคคล โดยใช้พื้นฐานความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดความเข้าใจปัญหา พัฒนาการปฏิบัติอย่างมีเหตุผล

1.6.2.4 ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง หมายถึง การจัดห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง ที่ผู้ปกครองใช้ในทางค้นคว้าหาความรู้ได้

1.6.2.5 การเยี่ยมบ้าน หมายถึง การพบปะผู้ปกครองหรือมีการจัดส่งเอกสารถึงบ้าน โดยเน้นที่การศึกษาสถานะแวดล้อมของเด็กรวมถึงการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

1.6.3 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย หมายถึง ความรู้ของผู้ปกครองในการปฏิบัติและดูแลเพื่อสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่บ้านเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ใน 4 ด้าน ดังนี้

1.6.3.1 พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก การพัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างมือ ตา การพัฒนาด้านสุขอนามัย

1.6.3.2 พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม หมายถึง การควบคุมอารมณ์ตนเองในการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง การมีระเบียบวินัย การเล่นหรือทำงานเป็นกลุ่ม

1.6.3.3 พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง การรับรู้ทางสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การดู การฟัง การดม การชิม และการสัมผัสทางผิวหนัง การคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การจำ การเข้าใจคำศัพท์ และการฝึกพูด การยืดระยะเวลาความสนใจ

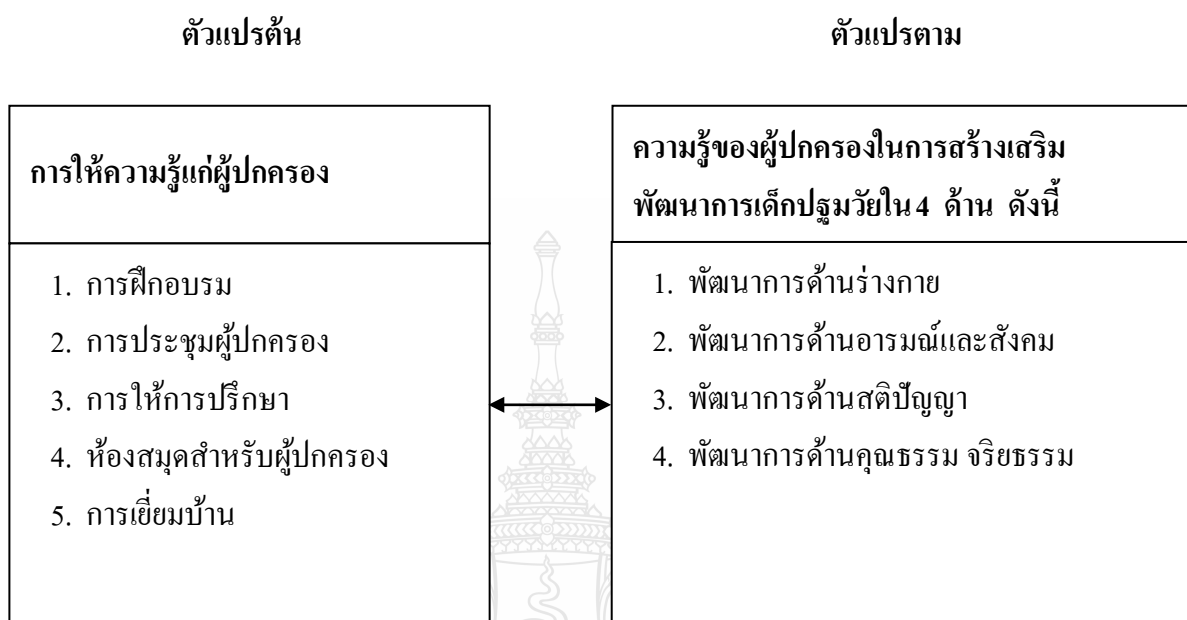
1.6.3.4 พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การฝึกอบรม สั่งสอน และส่งเสริมให้เด็กประพฤติทั้งทางกาย วาจา และใจ รวมทั้งการกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้ประพฤติปฏิบัติตาม

1.6.4 สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวง ที่เปิดทำการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงระดับชั้นประถมศึกษา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 600 คนขึ้นไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด รูปแบบ จากเอกสารประกอบการสอนวิชา การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ของ ผศ.ดร.กุลยา ดันติผลาชีวะ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง 5 ด้าน คือ การฝึกอบรม, การประชุมผู้ปกครอง, การให้การปรึกษา , ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง , การเยี่ยมบ้าน และผู้วิจัยได้ศึกษา ทฤษฎีพัฒนาการมนุษย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในพัฒนาการด้านร่างกาย , พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม , พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม (กุลยา ตันติผลาชีวะ , 2542) ผู้วิจัยจึงได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการ สร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.8.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลมาเป็นข้อมูลในการให้ความรู้เพิ่มเติม หรือจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้ปกครองสามารถพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างเต็มศักยภาพ

1.8.2 การวิจัยทำให้ทราบแนวทาง ในการวางแผน เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม

1.8.3 การวิจัยสามารถนำมาเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา ในการ นำข้อมูลที่ได้ ไปใช้ในการวางแผน เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการ สร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสมต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกลำดับของเนื้อหาได้ ดังนี้

2.1 พัฒนาการเด็กปฐมวัย

2.1.1 ความหมายของพัฒนาการ

2.1.2 ประเภทของพัฒนาการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2.1.3 ความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.1.4 บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.2 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

2.2.1 ความหมายและความสำคัญของผู้ปกครอง

2.2.2 ความหมายและความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

2.2.3 จุดประสงค์ของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

2.2.4 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการฝึกอบรม

2.2.5 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการประชุมผู้ปกครอง

2.2.6 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการให้การศึกษา

2.2.7 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง

2.2.8 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการเยี่ยมบ้าน

2.3 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2.3.1 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย

2.3.2 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม

2.3.3 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

2.3.4 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อำเภอคลองหลวง

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

2.5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

2.1 พัฒนาการเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย ดังต่อไปนี้

2.1.1 ความหมายของพัฒนาการ

พัฒนาการ (Development) หมายถึง ลำดับของการเปลี่ยนแปลงหรือกระบวนการเปลี่ยนแปลง (process of change) ของมนุษย์ทุกส่วนที่ต่อเนื่องกัน ไปในระยะเวลาหนึ่งๆ ตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต การเปลี่ยนแปลงนี้จะก้าวหน้าไปเรื่อยๆ เป็นขั้น หนึ่งๆ จากระยะหนึ่งไปสู่อีก ระยะหนึ่งเพื่อที่จะไปสู่วุฒิภาวะ ทำให้มีลักษณะและความสามารถใหม่ๆ เกิดขึ้น ซึ่งมีผลทำให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นตามลำดับ (สุชา จันท์ธอม, 2542: 1)

มาสโซเกลีย (Massoglia, 1997 อ้างถึงใน เยาวพา เดชะคุปต์, 2542: 25) กล่าวว่าพัฒนาการ หมายถึง ลำดับขั้นซึ่งเด็กประสบผลสำเร็จ มีพัฒนาการและมีวุฒิภาวะที่สามารถจะอธิบาย โดยเมื่อพลังที่ได้มาจากสิ่งแวดล้อมภายนอกตัวเด็กมาเชื่อมโยงกับพลังภายใน คือ วุฒิภาวะ พัฒนาการก็จะเกิดขึ้น เช่น เมื่อเด็กกินอาหารดี วิ่งและเล่นออกกำลังกายกลางแจ้ง พัฒนาการ คือ ผลที่เกิดจากพลังภายในซึ่งใช้อาหาร การออกกำลังกาย และแสงแดดเพื่อช่วยให้เขาเติบโตและมีวุฒิ ภาวะ

เทอดศักดิ์ สุขคง (ออนไลน์, 2551) ได้ให้ความหมายของพัฒนาการว่า หมายถึง ความ เจริญงอกงามเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพที่ติดต่อกันไป ตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงสิ้นชีวิต ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นไปตามลำดับขั้น จากระยะหนึ่งเพื่อไปสู่ความมีวุฒิภาวะ ทำให้มนุษย์มีลักษณะและ ความสามารถใหม่ๆ เกิดขึ้น

อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์ (2545: 8) ได้กล่าวถึงความหมายของพัฒนาการว่า หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็น การเพิ่มทั้งความสามารถในการทำหน้าที่ของอวัยวะส่วนต่างๆ และความสามารถในการ ทำกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่ง

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542: 65) ได้ให้ความหมายของพัฒนาการว่า หมายถึง การ เปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านพร้อมกัน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ และการเปลี่ยนแปลงนี้จะ เป็นไปทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพในเวลาเดียวกัน ซึ่งเป็น ผลสืบเนื่องมาจากวุฒิภาวะ และการเรียนรู้ เป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2545 ก: 27) ที่กล่าวว่า พัฒนาการหมายถึง การเปลี่ยนแปลงในตัวมนุษย์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาด้านการทำหน้าที่ และวุฒิภาวะ ของอวัยวะระบบต่างๆ ในด้านโครงสร้าง การจัด

ระเบียบส่วนต่างๆ ของร่างกาย รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกมีลักษณะและ ทิศทางที่แน่นอน สัมพันธ์กับเวลา ทำให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ ทำสิ่งที่ยากสลับซับซ้อนมากขึ้น ตลอดจนเป็นการเพิ่มทักษะใหม่ๆ

การ์ดเนอร์ (Gardner, 1993 อ้างถึงใน พัชรี สวนแก้ว, 2545: 18) กล่าวว่า พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลง 5 ด้าน คือ 1. ความเจริญทางด้านขนาด 2. ความเจริญทางด้านสัดส่วน ของร่างกาย 3. การเปลี่ยนแปลงความซับซ้อนด้านโครงสร้างและการทำหน้าที่ 4. การมีสมรรถภาพ ในการทำหน้าที่ใหม่ๆ เกิดขึ้น 5. การสลายไปของส่วนต่างๆ รวมทั้งสมรรถภาพในการทำหน้าที่ ต่างๆ ด้วย นอกจากนี้ เฮิร์ลอค (Hurlock, 1968: 5) ยังได้กล่าวถึง ความหมายของพัฒนาการว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่มีลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกันไปตลอดเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลง ทั้งทางร่างกายและจิตใจผสมผสานกัน ตลอดจนกระตุ้นให้บุคคลมีความสามารถที่จะจัดการควบคุม สิ่งแวดล้อมใหม่ๆ

สก็อตต์ (Scott, 1974: 4) กล่าวถึงความหมายของพัฒนาการว่า หมายถึง ความเปลี่ยนแปลง ทุกชนิดที่สัมพันธ์กับเวลา เป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งโครงสร้างและการทำหน้าที่ของสิ่งมีชีวิต

นอกจากนั้น สุภาพร สุวรรณศรีนนท์ (2549: 16) ได้กล่าวว่าพัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของมนุษย์ที่มีระเบียบแบบแผน และมีลำดับขั้น อย่าง ต่อเนื่องกันไปทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา โดยที่การพัฒนานั้นไม่ใช่เพียงแต่จะเพิ่มใน เรื่องของขนาดหรือรูปร่างเท่านั้น แต่จะรวมถึงการที่จะต้องมึลักษณะหรือมีความสามารถใหม่ๆ ในทางคุณภาพเกิดขึ้นด้วย

จากความหมายดังกล่าวมาข้างต้นนั้น พอสรุปได้ว่า พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวมนุษย์โดยธรรมชาติทั้งในด้านโครงสร้างและแบบแผนของ ร่างกาย รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งพัฒนาการในที่นี้จะครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงทางปริมาณ ที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มจำนวนหรือขนาดรูปร่างและอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย เช่น ขนาดของลำตัวที่ สูงขึ้น เป็นต้น และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดสิ่งใหม่ๆ ในทางคุณภาพ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและ การจัดระเบียบส่วนต่างๆ ของร่างกายทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เช่น ความสามารถในการอ่านเขียนหนังสือ เป็นต้น

2.1.2 ประเภทของพัฒนาการ

การศึกษาพัฒนาการของเด็ก เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็ก อันเป็นไปตามลักษณะอายุและวัยต่างๆ ระหว่างเด็กเริ่มมีชีวิตจนกระทั่งเป็นหนุ่มสาวพ้นจากความเป็นเด็ก

หรือเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับความเจริญงอกงามของเด็กนับแต่ปฏิสนธิจนบรรลุนิติภาวะของชีวิต (สุชา จันทรเอม, 2542: 37)

พัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปฏิสนธิจนเข้าสู่ช่วงอายุ 3-6 ปี ซึ่งจะมีลักษณะพิเศษกว่าพัฒนาการในช่วงอื่นๆ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้านทั้งทางคุณภาพและปริมาณจะเกิดขึ้นอย่างผสมผสานในช่วงเวลาเดียวกัน และสามารถสังเกตเห็นลักษณะการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมที่แสดงออกได้อย่างชัดเจน อีกทั้งพัฒนาการเป็นกระบวนการที่มีการประสานงานกันพร้อมกันไปหมดทั้งร่างกายและจิตใจ คือ การเติบโตทางร่างกาย และพัฒนาการทางอารมณ์และสติปัญญานั้นจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างใกล้ชิด เพราะฉะนั้น ในการศึกษาพัฒนาการเด็กจึงต้องศึกษาทั้งหมด มิใช่แยกศึกษาเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง ในการเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมาก เพราะความเข้าใจในพัฒนาการจะช่วยให้สามารถสังเกต อบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการและประสบการณ์ต่างๆ ให้กับเด็กได้โดยตรงกับระดับความสามารถของเด็กแต่ละคน (เยาวพา เดชะคุปต์, 2540: 35) ซึ่งผู้ที่เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรจะต้องเรียนรู้ เพราะเนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีหน้าที่อบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูเด็กให้มีแนวทางในการ พัฒนาอย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งพัฒนาการของเด็กปฐมวัยแบ่งออกได้ 4 ด้าน ดังนี้

2.1.2.1 พัฒนาการทางร่างกาย (Physical Development)

เด็กในวัยนี้ควรได้รับโอกาสที่จะพัฒนาทางด้านร่างกายอย่างเต็มที่ทั้งกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กจากการเล่นเครื่องเล่นต่างๆ ทั้งเครื่องเล่นสนาม การเล่นกลางแจ้ง และจากการทำกิจกรรมต่างๆ จะช่วยให้เด็กพัฒนาทางด้านร่างกายได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งการเจริญเติบโตทางร่างกายของเด็ก และลำดับขั้นของการเจริญเติบโตจะเป็นผลมาจากองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งจะมีอิทธิพลเหนือตัวเด็ก ซึ่งได้แก่ ภาวะโภชนาการ โรคภัยไข้เจ็บ การป้องกันโรค และต่อมต่างๆ ที่จะควบคุมการเจริญเติบโต ร่างกายของเด็กจะตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัว ซึ่งธรรมชาติของสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเด็กจะสามารถส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก โดยการที่เด็กสามารถตอบสนองความต้องการขั้นมูลฐานต่างๆ ก็จะช่วยทำให้เขามีความสุข และเป็นบุคคลที่มีสุขภาพสมบูรณ์ สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และการที่จะส่งเสริมให้เด็กเจริญเติบโตได้อย่างเต็มที่ เด็กทุกคนจะมีความต้องการขั้นมูลฐานที่ควรได้รับการตอบสนอง คือ (เยาวพา เดชะคุปต์, 2542: 40)

- 1) อาหารและโภชนาการที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดผลกำลัง
- 2) กิจกรรมที่น่าสนุกสนานร่าเริงและกิจกรรมที่ต้องการสมาธิ ที่เด็กกระทำใน

ระหว่างพัก โดยมีสัดส่วนของช่วงเวลาที่เด็กจะได้กระทำกิจกรรมและช่วงเวลาที่เด็กจะพักผ่อนอย่างสมดุลกัน

3) การได้รับการป้องกันจากสิ่งที่จะเป็นอันตรายต่างๆ และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย

4) การป้องกันสุขภาพอนามัย และการได้รับการต่างๆ ที่จะช่วยให้เด็กมีสุขภาพอนามัยที่ดี

ทั้งนี้ ในการพัฒนาทางร่างกายทางด้านโครงสร้างและการเคลื่อนไหว จำเป็นที่พ่อแม่และผู้ปกครองต้องให้ความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นและทำกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น และพยายามค้นพบประสบการณ์ของชีวิตอยู่เสมอ จนเกิดความชำนาญและความมั่นใจ อันจะเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กอีกทางหนึ่งด้วย (สุภาภร สุวรรณศรีนนท์, 2549: 17)

พัฒนาการทางด้านโครงสร้างของร่างกายของเด็กปฐมวัย วัยนี้อัตราการพัฒนาทางร่างกายจะช้ากว่าตอนอยู่ในวัยทารก และเนื่องจากส่วนต่างๆ ของร่างกายมีอัตราการพัฒนาแตกต่างกัน จึงทำให้เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสัดส่วนอย่างเห็นได้ชัด ลักษณะรูปร่างของวัยทารกจะเปลี่ยนไปโดยมีแขนขาที่ยาวขึ้น สัดส่วนของศีรษะจะเล็กลงเมื่อเทียบกับความสูงของร่างกาย ในวัยนี้เด็กจะมีการเพิ่มทั้งน้ำหนักของกล้ามเนื้อใหญ่ เช่น กล้ามเนื้อแขน ขา และกล้ามเนื้อย่อย เช่น กล้ามเนื้อนิ้วมือ ซึ่งเรา จะเห็นได้ว่า เด็กในวัยนี้จะมีความก้าวหน้าเกี่ยวกับพัฒนาการการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ มากขึ้น ความรุ่มร่ามที่เกิดขึ้นเมื่อตอนเด็กอยู่ในวัยทารกจะหายไป การเปลี่ยนแปลงทางด้านสัดส่วนจะเกิดขึ้นอย่างช้าๆ ตามลำดับ ส่วนพัฒนาการทางด้านการเคลื่อนไหวของเด็กปฐมวัยนั้น จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามอายุ และพัฒนาการความสามารถในการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย ยังขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะของร่างกายด้วย วุฒิภาวะจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความสามารถในการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายให้เป็นไปได้ นอกจากนี้ความสามารถในการเคลื่อนไหวของเด็กยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอีกหลายอย่าง เช่น สุขภาพของเด็ก โอกาสในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเคลื่อนไหว และลักษณะนิสัยรวมทั้งความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง (self concept) ของเด็ก ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ อาจทำให้เด็กแต่ละคนมีพัฒนาการความสามารถในการเคลื่อนไหวแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายและการประสานงานระหว่างอวัยวะต่างๆ จะพัฒนาจนเกิดความสามารถใหม่ๆ ขึ้นในระยะต่อเด็กปฐมวัย ดังนั้น เด็กในวัยนี้พึงได้รับการส่งเสริม

พัฒนาการทางการเคลื่อนไหวเพื่อให้ความสามารถในการเคลื่อนไหวมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545: 84-85)

นอกจากนี้ เด็กในวัยนี้จะอยู่นิ่งไม่เป็นเพราะเป็นช่วงที่เด็กกำลังเจริญเติบโต ซึ่งการที่เด็กมักไม่อยู่นิ่งและเคลื่อนไหวเกือบตลอดเวลา เป็นการช่วยพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก และกระตุ้นการสร้างโยโยของเส้นประสาทที่พัฒนาเกือบจะสมบูรณ์ในวัยนี้

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2545: 97-98) กล่าวว่า พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง การเจริญเติบโตของร่างกาย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของเด็กปฐมวัยจะไม่รวดเร็วเหมือนวัยทารก แต่จะเป็นไปในอัตราที่คงที่ โดยส่วนที่จะพัฒนามากได้แก่ วุฒิภาวะ ระบบประสาท กล่าวคือ กล้ามเนื้อมัดต่างๆ จะแข็งแรงและทำงานประสานกัน ทำให้ร่างกายเคลื่อนไหวได้คล่องแคล่ว และสามารถทรงตัวได้ดีขึ้น โดยอาจกล่าวแยกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) กล้ามเนื้อใหญ่ เด็กปฐมวัยจะมีอัตราการพัฒนาเป็นไปตามวัย เช่น เด็กอายุ 4 ปี จะสามารถเดินลงบันไดแบบสลับเท้าได้ดีกว่าเด็กอายุ 3 ปี หรือในการกระโดด เด็กอายุ 3 ปี จะกระโดดสองเท้าพร้อมกัน ครั้นพออายุ 4 ปี จะสามารถกระโดดด้วยเท้าข้างเดียว และจะกระโดดสลับเท้าได้เมื่ออายุ 5 ปี เป็นต้นไป

2) กล้ามเนื้อเล็ก โดยเฉพาะกล้ามเนื้อมือจะพัฒนาอย่างมาก เช่น ในการวาดภาพตามแบบเด็กจะวาดรูปวงกลมได้ที่อายุ 3 ปี วาดรูปสี่เหลี่ยมได้ที่อายุ 4 ปี และวาดรูปสามเหลี่ยมได้ที่อายุ 5 ปี เป็นต้น

พัฒนาการด้านร่างกาย หรือพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวของเด็กปฐมวัย มีการศึกษากันมาก เกรทตี้ (Gratty, 1970 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545:86) ศึกษาพัฒนาการการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อมือ ในเด็กการ วาดรูป พบว่าเด็กอายุ 3-4 ขวบ กล้ามเนื้อมือจะพัฒนามากขึ้น เด็กสามารถ จะบังคับมือในการวาดรูปทรงเรขาคณิตได้ เช่น รูปวงกลมหรือสี่เหลี่ยม และหลังจากระยะนี้เด็กจะมีการควบคุมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อมือดีขึ้นอีก โดยเด็กจะสามารถนำรูปทรงเรขาคณิตมาประกอบกัน เป็นภาพของสิ่งต่างๆ ที่เด็กเห็นในสภาพแวดล้อม เช่น คน หรือบ้าน เมื่อเด็กอายุได้ 5 ขวบ เด็กจะเริ่มวาดภาพต่างๆ เช่น สุนัข ต้นไม้ นอกจากนั้นยังสามารถวาดรูปทรงเรขาคณิตที่สลับซับซ้อน เช่น รูปหกเหลี่ยม จะวาดได้เมื่อประมาณ 6 ขวบ นอกจากนี้การศึกษาดังกล่าวความสามารถในการเคลื่อนไหวยังพบว่า ในระยะเด็กปฐมวัยเด็กจะสามารถขีดสามล้อได้ ขึ้นลงกระโดดเองได้คล่องขึ้น เฮิร์ลลอค (Hurlock, 1972 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545: 86-87) พบว่าเด็กอายุ 5 ขวบ จะสามารถแต่งตัวเองได้อย่างสมบูรณ์ นั่นก็คือ รู้จักการติดกระดุมเสื้อ หรือรู้จักการผูกเชือก นอกจากนั้นเด็กยังสามารถ

เปลี่ยนทิศทางได้ในขณะวิ่ง มีความสามารถในการกระโดดต่างๆ ได้มากขึ้น สามารถในการหยิบจับหรือขว้างปาสิ่งของดีขึ้น ฯลฯ ซึ่งความสามารถในการเคลื่อนไหวจะพัฒนาขึ้นตามลำดับในเด็กปฐมวัย

อาร์โนลด์ กีเซล (Arnold Gesell) นักจิตวิทยาที่มีความเชื่อในเรื่องของความเจริญเติบโตตามวุฒิภาวะ กีเซล ได้กล่าวว่า การเจริญเติบโตของเด็กจะแสดงออกเป็นพฤติกรรม ในด้านต่างๆ สำหรับพัฒนาการด้านร่างกายนั้น หมายถึง การที่เด็กแสดงความสามารถในการจัดกระทำกับวัสดุ เช่น การเล่นลูกบอล การขีดเขียน เด็กจะต้องใช้ความสามารถของ การใช้สายตาและกล้ามเนื้อมือ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัยการเจริญเติบโตของระบบสมองและ การเคลื่อนไหวประกอบกัน ลักษณะพัฒนาการที่สำคัญของเด็กในวัยนี้ก็คือ การเปลี่ยนแปลงทางการเคลื่อนไหว การทำงานของระบบประสาทกล้ามเนื้อ และการพัฒนาความสามารถในการควบคุมร่างกายและบังคับส่วนต่างๆ ของร่างกาย (Gesell, 1964 อ้างถึงใน จงกล เกษตุ้ม , 2541: 15) และจากการวิจัยของ Gesell ได้แยกพฤติกรรมของเด็ก ในวัยนี้ออกเป็นขั้นตั้งแต่อายุ 3 ขวบ ถึง 6 ขวบ ดังนี้ (เอื้ออารี พงศ์อิศรารักษ์, 2529 อ้างถึงใน สายวริน จินวุฒิ, 2541: 19-20)

อายุ 3 ขวบ เป็นวัยที่ชอบทำกิจกรรมที่ออกกำลังกล้ามเนื้อแขน ขา นิ้ว มือ และเท้า ลากเส้นได้ดี ชอบสร้างหอคอยโดยใช้แท่งลูกบาศก์ ชอบกระโดด และชอบวิ่ง

อายุ 4 ขวบ วิ่งกระโดดได้ดีกว่า 3 ขวบ สามารถช่วยตนเองได้ แต่งตัวเองได้ ดึงกระดุมผูกเชือกรองเท้า รับประทานข้าวด้วยตนเอง

อายุ 5 ขวบ สามารถควบคุมกิจกรรมของร่างกายได้ดี ทรงตัวได้ดี เชื้อมันตนเอง มีความระมัดระวังในการเล่น กระโดดได้ดี การเคลื่อนไหวของร่างกายส่วน ต่างๆ ประสานงานกันได้ดี สามารถใช้แปรงๆ ฟันได้ หวีผม ล้างหน้า และช่วยตนเองได้มากยิ่งขึ้น

อายุ 6 ขวบ เคลื่อนไหวได้ดี ไม่ชอบอยู่นิ่ง ชอบวิ่งไล่ กระโดด เล่นกีฬาได้หลายอย่าง ชอบเล่นของเล่นทุกชนิดที่มีล้อเลื่อน ชอบอาบน้ำและแต่งตัวเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย พอสรุปได้ว่าพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กในวัยนี้ หมายถึง การเจริญเติบโต หรือการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ พัฒนาการทางกาย อันได้แก่ ส่วนสูง น้ำหนัก และสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น และพัฒนาการทางการเคลื่อนไหว คือ เด็กจะสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของทั้งกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กได้ดีขึ้น อีกทั้งพัฒนาการทางด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหวของเด็กปฐมวัยจะมีพัฒนาการที่รวดเร็ว เด็กจะมีความสามารถในการเคลื่อนไหวมากขึ้น จนสามารถ

ทำกิจกรรมต่างๆ ในสภาพแวดล้อมได้ดี แต่อย่างไรก็ตาม พัฒนาการทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวนี้ยังต้องมีการพัฒนาในวัยต่อไป เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545: 87)

2.1.2.2 พัฒนาการทางอารมณ์และสังคม (Emotional and Social Development)

พัฒนาการทางอารมณ์ (Emotional Development) พัฒนาการด้านนี้นับว่า เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาด้านอารมณ์ในโอกาสต่อไปของบุคคลเป็นอย่างยิ่ง นับเป็นการแสดงการโต้ตอบต่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตาม พัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กจะมั่นคงเพียงใด ขึ้นอยู่กับการอบรมเลี้ยงดูเป็นสำคัญ เช่น การที่พ่อแม่ แสดงอารมณ์รุนแรงกับเด็กบ่อยๆ การเอาใจใส่ใหม่ๆ ตลอดจนการรอให้เด็กโหมโจนจนถึงที่สุด จึงจะได้ในสิ่งที่ต้องการ เป็นต้น

พรทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2547: 71) ได้กล่าวถึงความหมายของพัฒนาการด้านอารมณ์ว่า หมายถึง สภาพการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจอันเนื่องมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและอินทรีย์ และการแสดงโต้ตอบนั้นจะเป็นไปตามสถานการณ์ ส่วนพัฒนาการทางอารมณ์ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึก โดยจะพัฒนาจากการรับรู้ความรู้สึกต่างๆ ไปสู่ความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนลึกซึ้ง และจากการรับรู้ความรู้สึกของตนเอง ไปสู่การรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งพัฒนาการทางอารมณ์นี้จะรวมถึงการเติบโตและการเปลี่ยนแปลงอารมณ์พื้นฐานของเด็กอันได้แก่ ความกลัว ความโกรธ เป็นต้น นอกจากนี้ยังครอบคลุมไปถึงอารมณ์ที่ซับซ้อนมากขึ้น ได้แก่ ความรู้สึกผิด ความอิจฉา ความภูมิใจ เป็นต้น (นภเนตร ธรรมบวร, 2540: 95)

เด็กในวัยนี้จะมีอารมณ์หงุดหงิดง่าย คือ รื่น เอาแต่ใจตัวเอง เจ้าอารมณ์ ทั้งนี้ เพราะอยู่ในวัยช่างปฏิเสธ อีกทั้งชีวิตประจำวันมีเรื่องยั่วอารมณ์ให้เด็กหงุดหงิดวุ่นวายไม่รู้จบสิ้นระหว่างความต้องการของเด็กกับทำที่การปฏิบัติของผู้ใหญ่และเพื่อนเล่น ตลอดจนมีสิ่งต่างๆ มากมายที่อยู่แวดล้อมรอบตัวเด็ก ซึ่งเด็กอยากรู้อยากทดลองให้เข้าใจ บางครั้งก็เข้าใจง่าย บางครั้งก็เข้าใจยาก บางคราวก็เจ็บตัวหรือโดนทำโทษ เด็กจะเริ่มมีลักษณะอารมณ์ประเภทต่างๆ อย่างที่ผู้ใหญ่มี เช่น อารมณ์โกรธ อารมณ์อวดคือถือดี (ศรีเรือน แก้วกังวาล , 2540: 205) อีกทั้งยังสอดคล้องกับวารภรณ์ รักวิชัย (2540: 95) ที่ได้กล่าวว่า การแสดง ออกทางด้านอารมณ์ของเด็กปฐมวัยนั้น เป็นการแสดงอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ง่าย และบางครั้งก็รุนแรงมาก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ในเด็กแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายๆ อย่าง เช่น การอบรมเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อม สุขภาพร่างกาย และสุขภาพด้านจิตใจ

พัฒนาการทางด้านอารมณ์ของเด็กปฐมวัยจะมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเด็กจะมีอารมณ์สลับซับซ้อนมากขึ้น ความกลัว ความกังวล ความอิจฉาริษยา ความคับข้องใจในจิตใจ ส่วนอารมณ์จะรุนแรงหรือสลับซับซ้อนมากเท่าใดขึ้นอยู่กับประสบการณ์การเรียนรู้อารมณ์นั้นๆ มาตั้งแต่วัยเด็ก อารมณ์ที่มักเกิดขึ้นบ่อยในเด็กปฐมวัย คือ

1. อารมณ์โกรธ โดยปกติอารมณ์โกรธเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความไม่พอใจซึ่งมีตั้งแต่เด็กอยู่ในวัยทารก ในเด็กปฐมวัย อารมณ์โกรธจะมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น มีความโกรธในสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น

กูดีนอจ (Goodenough, 1931 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2545: 89) ศึกษาอารมณ์ของเด็กปฐมวัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กปฐมวัยโกรธมีสาเหตุมาจาก 3 สิ่งด้วยกัน คือ จากข้อขัดแย้งในการฝึกสุขนิสัยประจำวัน ข้อขัดแย้งกับผู้ที่มีอำนาจเหนือตน เช่น พ่อแม่ และ จากสาเหตุการปรับตัวทางสังคม สาเหตุ 2 ลำดับแรกมักจะเกิดขึ้นกับเด็กในช่วงอายุ ประมาณ 2-3 ขวบ ส่วนสาเหตุข้อที่ 3 และมีข้อที่ 2 อยู่บ้าง มักเกิดกับเด็กระยะ 3-4 ขวบ ขึ้นไปโดยเฉพาะปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน และกับผู้ใหญ่ใกล้เคียงคนอื่นๆ

2. ความกลัวและความกังวลในเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยจะมีความกลัวและความกังวลใจมากกว่าในวัยทารกอย่างเห็นได้ชัดเฮิร์ลลอค (Hurlock, 1972 อ้างถึงในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545: 91) ได้เขียนไว้ในหนังสือพัฒนาการเด็กว่า ความกลัวของเด็กส่วนใหญ่มักจะปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนเมื่อเด็กอยู่ในช่วงอายุ 2-6 ขวบ

เฮกแมน (Hagman, 1932 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2545: 92) ศึกษาเด็กปฐมวัยพบว่า ความกลัวของเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ได้รับการถ่ายทอดมาจากมารดา เช่น ความกลัวสุนัข กลัวแมลง กลัวพายุ เป็นต้น นอกจากนี้ความกลัวอาจเกิดจาก อันตรายที่เด็กมองเห็น เช่น ความกลัวที่เห็นจากภาพยนตร์ หรือ ความกลัวเกิดจากความอ่อนแอของร่างกายที่ทำให้เด็กมีความสามารถด้อยลง

นอกจากอารมณ์โกรธ กลัว และความกังวลแล้ว เด็ก ปฐมวัยยังมีอารมณ์ดีใจ มีความรักใคร่ และมีความสุขสนุกสนานร่าเริง ในวัยเด็กเล็ก ความสนุกสนานร่าเริงมักจะมาจากกิจกรรมที่ออกกำลังกาย แต่เมื่อเด็กโตขึ้น ความสนุกสนานจะมาจากสังคมนอกตัว เช่น การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและกลุ่มเพื่อน การทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน เป็นต้น บลาทซ์ (Blatz, 1936 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2545: 92) พบว่าเด็กปฐมวัยมักจะมีอารมณ์เบิกบาน เมื่อทำกิจกรรมการเล่น เช่น การเล่นม้าลี้ การแหว่งชิงช้า การกระโดดหรือปีนที่สูงๆ เป็นต้น อารมณ์ของเด็กปฐมวัยเป็นอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปง่าย ไม่นานอนเหมือนกับผู้ใหญ่ อารมณ์จะมั่นคงมาก

ขึ้นเมื่อเด็กมีอายุมากขึ้น นอกจากนั้นอารมณ์ของเด็กปฐมวัยจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวของเด็กเป็นส่วนใหญ่ สภาพแวดล้อม เช่น การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของเด็ก ตลอดจนทัศนคติและการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กเหล่านี้ย่อมเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กเกิดอารมณ์ที่สลับซับซ้อนต่างกันไปในแต่ละบุคคล

พัฒนาการทางสังคม (Social Development) เด็กวัยนี้เริ่มรู้จักคบเพื่อนและรู้จักเล่นกับเพื่อนได้ดีขึ้น เด็กเริ่มรู้จักการปรับตัวเข้ากับเพื่อนๆ การปรับตัวของเด็กจะเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดูด้วย เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างอิสระ จะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าเด็กที่ถูกเข้มงวดอยู่ตลอดเวลา สังคมของเด็กวัยนี้จะขยายจากครอบครัวไปสู่สังคมนอกบ้าน (โรงเรียน) การปรับตัวของเด็กต่อสังคมภายนอกขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวว่าเป็นแบบใด เช่น เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่เป็นประชาธิปไตย จะปรับตัวให้เข้ากับสิ่งที่เป็สังคมนอกบ้านได้ดีกว่าเด็ก ที่อยู่ในครอบครัวตนได้ดีกว่าที่พ่อแม่ใช้อำนาจบังคับ (สุชา จันทรเฒ, 2542: 44)

พัฒนาการทางสังคม หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมตามแผนที่ตั้งสมยอมรับ ปฏิบัติตนได้เหมาะสมตามบทบาทที่สังคมกำหนด และมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีส่วนร่วมและพอใจในสังคม (Hurlock, 1978: 228) นอกจากนี้ นิตยา คชภักดี (2543: 43-48) ยังได้กล่าวเสริมอีกว่า พัฒนาการด้านสังคมเป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น และการดำรงตนในสังคม อีกทั้งยังครอบคลุมไปถึงความสามารถในการช่วยตนเอง การรู้ผิดชอบชั่วดี คุณธรรม และการปรับตัวในสังคม ซึ่งพัฒนาการทางด้านสังคมนี้มีความสำคัญต่อบุคคล เพราะช่วยให้บุคคลเรียนรู้ระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ของสังคม เพื่อสามารถที่จะปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ โดยเฉพาะวัย 2-5 ปี ซึ่งเป็นวัยที่เริ่มออกสู่สังคมนอก เด็กจะมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลในครอบครัว เริ่มรู้จักคบเพื่อนในวัยเดียวกัน และชอบเล่นร่วมกับเพื่อนๆ ในรูปแบบต่างๆ มากขึ้น ซึ่งการที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์นี้จะทำให้เด็กเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน และเรียนรู้ที่จะมีพฤติกรรมต่างๆ ที่สังคมยอมรับเพื่อให้อยู่ร่วมกับสังคมนั้นๆ ได้อย่างเหมาะสม (วรรณมา บุญนวน, 2541: 11)

อายุ 3 ขวบ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นยังไม่แน่นอนแล้วแต่อารมณ์ของเด็ก เด็กวัยนี้บางคนก็ชอบเล่นคนเดียว หรือเล่นสมมติมากกว่าที่จะเล่นกับคนอื่นๆ เช่น เล่นตุ๊กตา เล่นกับสัตว์ และสิ่งของต่างๆ ขณะที่เล่นก็จะเป็นคนออก คำสั่ง ทำหรือพูดกับของเล่นนั้นๆ เหมือนกับเป็นสิ่งที่มีชีวิต

อายุ 4 ขวบ เด็กเริ่มเล่นกับเด็กอื่นๆ มักจะเป็นเพศเดียวกันกับตนมากกว่าต่างเพศ แต่จะเล่นกันไม่นาน เพราะมีเรื่องขัดใจกันเสมอ เมื่อโกรธกันแล้วไม่นานเด็กก็จะเล่นร่วมกันได้อีก

อายุ 5 ขวบ เล่นกับเพื่อนได้โดยไม่เลือกเพศ และสามารถฝึก กติกาต่างๆ ในการเล่นได้ เช่น เล่นเกมต่างๆ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเล่นเพื่อเสริมทักษะในการเรียนได้

อายุ 6 ขวบ ชอบเล่นกับเพื่อน นวัยเดียวกันเป็นหมู่ หมู่ละ 2-3 คนการเล่นบางครั้ง จะมีการแยกเพศกันบ้าง ในระยะปลายๆ ของวัยนี้ เด็กเริ่มจะรู้จักประพจน์ตามความต้องการของ สังคม (Social Needs) เช่น การยอมรับฟังเพื่อนๆ ให้ความช่วยเหลือ ส่วนมากเด็กพวกนี้มักจะเป็น เด็กเฉลียวฉลาดกว่าเด็กที่มีลักษณะเกราะและชอบรังแกเพื่อน แต่อิริกสัน ก็ยังเชื่อเหมือนกับฟรอยด์ และเพียเจท์ ในเรื่องพัฒนาการของแต่ละวัยว่า ถ้าเด็กไม่ได้รับความสุขความพอใจในวัยใด ก็จะทำให้เด็กเกิดปัญหาสะสมต่อมา หรือชี้ให้เห็นถึงบุคลิกภาพของเด็กในวัยต่อมาจนถึงวัยผู้ใหญ่ อิริกสัน ได้ศึกษาพัฒนาการของเด็กโดยเริ่มจากความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับมารดา เขาสรุปว่าประสบการณ์ จากการเลี้ยงดูที่ทารกได้รับมีส่วนสำคัญในการสร้างบุคลิกภาพให้กับเด็ก ความรัก ความอบอุ่นจาก บิดามารดา จะทำให้ทารกเติบโตมีความมั่นใจในตนเอง ความไว้วางใจใจบิดามารดาและบุคคลอื่น แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าทารกไม่ได้รับความรัก การดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา จะทำให้เป็นเด็กที่มี ปัญหาทางอารมณ์ และมีพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา (สุชา จันทรเฒ, 2542: 35)

Brewer กล่าวว่าเด็กในวัยนี้จะเริ่มพัฒนาความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง ชอบอิสระ มีความ มั่นใจในตนเอง สนใจเรียนรู้สิ่งรอบตัวมากขึ้น และเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น เพราะเด็ก วัยนี้จะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง มีอารมณ์แปรปรวนง่าย ยังไม่รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความ คิดเห็น ความรู้สึกของผู้อื่น แต่เมื่อเด็กมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนวัยเดียวกันหรือผู้อื่นมากขึ้น (Brewer, 1995: 17) อีกทั้งได้รับก ารปลูกฝังลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสมทางสังคม เด็กย่อม สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และเรียนรู้บทบาทของตนเองในสังคมได้ดียิ่งขึ้น (สิริมา ภิญ โยอนันตพงษ์, 2545: 101)

เพียเจท์ (Piaget) กล่าวว่า เด็กอายุ 3-5 ขวบ มีการเรียนรู้พฤติกรรมทางอารมณ์และสังคม จากเพื่อนเล่นหรือเพื่อนบ้านใกล้เคียงที่วัยไล่เลี่ยกัน เด็กวัยนี้จะไม่เข้าใจถึงความถูกต้องและ ความผิด คำว่าดีหรือไม่ดีนั้นก็ยังไม่มีความเข้าใจลึกซึ้ง โดยเพียเจท์ได้แบ่งพัฒนาการทางอารมณ์และ สังคมของเด็กวัยนี้ออกเป็น 3 ระยะ คือ (Piaget, 1962 อ้างถึงใน จงกล เกษคุ้ม, 2541: 23)

ระยะแรก อายุ 2-3 ขวบ เป็นระยะที่เด็กยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ชอบอยู่กับเพื่อนแต่ ต่างคนต่างเล่นตามลำพัง ไม่ค่อยเล่นด้วยกัน ยังไม่รู้จักแบ่งของเล่นและของรับประทาน

ระยะที่สอง อายุ 3-4 ขวบ เด็กเข้าอยู่ในหมู่เพื่อน เล่นกับเพื่อนบ้างบางครั้งคราว บางครั้ง ก็แยกตัวเล่นคนเดียว และการเล่นมักจะเล่นกับเพศเดียวกับตนเองมากกว่าต่างเพศ แต่จะเล่นกัน ไม่นาน เพราะมีเรื่องขัดใจกันเสมอ เมื่อโกรธกันแล้วไม่นานเด็กก็จะเล่นรวมกันได้อีก

ระยะที่สาม อายุ 5-6 ขวบ เด็กจะเข้าสังคมดีขึ้น ชอบอยู่กับเพื่อนๆ เล่นด้วยกัน เล่นกับเพื่อนได้โดยไม่เลือกเพศ ช่วยเหลือกัน เห็นอกเห็นใจกัน แบ่งปันกัน แต่บางครั้งก็ยังทะเลาะกันอยู่ เพราะแย่งของเล่นกัน

กล่าวโดยสรุป พื้นฐานทางอารมณ์ของบุคคลจะเริ่มต้นขึ้นในช่วงอายุนี้ ซึ่งถ้าเด็กได้รับการตอบสนองทางอารมณ์และความต้องการของเขาอย่างเต็มที่ เขา จะเกิดความมั่นคง อบอุ่น และปลอดภัย ซึ่งเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของพัฒนาการทางอารมณ์ อารมณ์ของเด็กปฐมวัยนั้น มีลักษณะรุนแรงและเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว แต่เมื่อเด็กมีวุฒิภาวะมากขึ้น เด็กก็จะมีพัฒนาการ คือสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น ส่วนพัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัยนั้น หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยจะพัฒนาจากความผูกพันใกล้ชิดกับคนในครอบครัวไปสู่บุคคลอื่นในสังคม รวมถึงมีการปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมด้วย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น การที่เด็กจะมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคมที่ดีนั้นย่อมขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์ที่เด็กได้รับเป็นสำคัญ

2.1.2.3 พัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development)

พัฒนาการทางด้านสติปัญญา (Intellectual Development) ในวัยเด็กเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดฝัน แต่เป็นสิ่งที่น่าพอใจ จุดมุ่งหมายใหญ่ของการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กในวัยนี้ คือ ให้เด็กสามารถเข้าใจถึงโลกและสิ่งแวดล้อมที่เขาอาศัยอยู่ สามารถเกิดความคิดรวบยอดในสิ่งต่างๆ พัฒนาทักษะพื้นฐานเบื้องต้น และได้รับการปลูกฝังทัศนคติที่สำคัญบางประการ เพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ ซึ่งถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังพื้นฐานที่ดีในด้านต่างๆ เด็กจะสนุกสนาน และเกิดความพอใจ และสนใจที่จะเรียนรู้ในขั้นต่อไป (เยาเวพา เดชะคุปต์, 2542: 40)

พัฒนาการทางสมองของมนุษย์เริ่มตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา และมีการพัฒนาสูงสุดในช่วงเด็กปฐมวัย คือ อายุ 0-5 ปี ซึ่งนับว่าเป็นวัยทองของการเรียนรู้ สมองของเด็กวัยนี้จะมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งถ้าหากได้รับการกระตุ้นเซลล์ในสมอง ให้มีการพัฒนาเต็มที่ตลอดจนได้รับสารอาหารที่ถูกต้อง เด็กจะมีสติปัญญาดี และมีความพร้อมในการเรียนรู้ (รุ่ง แก้วแดง, 2543: 39-81)

วาโร เฟ็งสวัสต์ (2542: 57) ได้ให้ความหมายของสติปัญญาไว้ว่า หมายถึง ความสามารถของสมองในการคิด การจำ ความมีเหตุผล ความสามารถในการแก้ปัญหา ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้อง กับ อารี พันมณี (2542: 49) ที่กล่าวว่า สติปัญญา หมายถึง ความสามารถทางสมองของบุคคลในการเรียนรู้ คิดหาเหตุผล การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับตัวเองต่อสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ต่างๆ

ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างเป็นสุข ส่วนพัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง พัฒนาการในระยะความคิดแบบก่อนกฎเกณฑ์ กล่าวคือ เด็กจะมีความคิดเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ ที่รับรู้ และใช้ความคิดในการแก้ปัญหาได้ แต่ความเข้าใจในเหตุผลนั้นยังไม่สมบูรณ์ ซึ่งลักษณะที่สำคัญของความคิดในเด็กวัยนี้ก็คือ จะมีความคิดฝันและจินตนาการค่อนข้างมาก จะถือตนเองเป็นศูนย์กลางและคิดว่าคนอื่นจะคิดแบบเดียวกับตน และที่สำคัญคือ มีความสนใจใคร่รู้ (สิริมา ภิญโญนัน นตพษ์, 2545 ข: 109) อีกทั้งพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยนั้นจะพัฒนาไปอย่างรวดเร็วมาก โดยเฉพาะในช่วง 4 ปีแรกของชีวิต เด็กจะมี พัฒนาการทางสติปัญญาถึงร้อยละ 50 และจะเพิ่มเป็นร้อยละ 80 เมื่อเด็กมีอายุ 8 ปี โดยพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กจะเริ่มจากการที่ เด็กรู้จักเรียนรู้การใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ ในการตีความหมายสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตนเอง เช่น การใช้ปาก มือ ลิ้น สัมผัสสิ่งต่างๆ เพื่อต้องการทราบว่า สิ่งของนั้นมีลักษณะอ่อน นุ่ม แข็ง หรือมีรสเป็นอย่างไร (นภเนตร ธรรมบวร, 2540: 111-112)

พัชรี สวนแก้ว (2545: 86-87) ได้กล่าวถึงนักทฤษฎีคนสำคัญที่ได้รับการยอมรับอย่างมากในเรื่องพัฒนาการทางสติปัญญา ก็คือ ฌอง เพียเจท์ (Jean Piaget) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กและพัฒนาการทางสติปัญญา โดยมีความเห็นว่า ความคิดหรือสติปัญญานั้น หมายถึง การที่บุคคลสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับความต้องการของสิ่งแวดล้อม สามารถจัดและดัดแปลงความคิดและการแสดงออกของคนอย่างน่าพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลระหว่างการรับ คือ ขบวนการปรับเข้าสู่โครงสร้าง และการจัดปรับขยายโครงสร้าง ผลของการทำงานของขบวนการดังกล่าวจะเกิดเป็นโครงสร้างขึ้น เพียเจท์ได้ศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กเป็นขั้นๆ ตามลำดับอายุ โดยอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์เฉพาะด้านความคิดความเข้าใจ เพียเจท์พบว่าเด็กคิดและเข้าใจสิ่งต่างๆ แตกต่างจากผู้ใหญ่ พร้อมกับแบ่งพัฒนาการทางความคิดเป็น 4 ขั้น ซึ่งแต่ละขั้นอธิบายถึงการคิดที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ณ์ต่างๆ ขึ้นต่างๆ แบ่งตามอายุ ซึ่งในการศึกษาค้นนี้จะขอกล่าวถึงเฉพาะขั้นตอนทางด้านสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยเพียง 2 ขั้น เท่านั้น ดังนี้

1. ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Stage) อยู่ในช่วงตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 2 ขวบ เป็นขั้นที่เด็กรู้จักการใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ เช่น ปาก หู ตา ฯลฯ ในขั้นนี้จะเป็นการพัฒนาการทางความคิดก่อนระยะเวลาที่ทารกจะพูดและใช้ภาษาได้สามารถรับรู้และแสดงกิริยาอาการต่างๆ โดยสามารถคิดก่อนทำรู้ถึงผลที่จะเกิดจากการทำได้ด้วยตนเอง รวมทั้งการใช้ภาษาครั้งแรกเพื่อเลียนแบบและต่อมาใช้แทนสิ่งต่างๆ ที่เป็นจริง ในวัยนี้เด็กเรียนรู้ที่จะ

- (1) มองเห็นตนเองต่างจากวัตถุที่อยู่รอบๆ ตัว
- (2) มองหาแสงสว่างและเสียง
- (3) พยายามอยู่กับสิ่งที่น่าสนใจนานๆ
- (4) เข้าใจสิ่งต่างๆ โดยการดูจับกระทำหรือเกี่ยวข้องด้วย
- (5) พูดแบบอ้อๆ ออๆ และพัฒนาจนสามารถพูดเป็นคำที่เข้าใจได้
- (6) มองว่าวัตถุจะไม่เปลี่ยนแปลงและมีลักษณะเฉพาะแม้ว่าตำแหน่งของวัตถุจะเปลี่ยนแปลงไป หรือเด็กมองวัตถุจากมุมที่ต่างกัน
- (7) เข้าใจว่าวัตถุยังคงอยู่แม้ว่าจะลับสายตาไปแล้ว

2. ชั้นความคิดก่อนเกิดปฏิบัติการ (Preoperational Stage) อยู่ในช่วงอายุ 2-7 ปี เป็นชั้นที่เด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาพูดและเข้าใจเครื่องหมายท่าทางที่สื่อความหมาย เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น แต่ยังไม่สามารถรับรู้เป็นส่วนใหญ่ ยังไม่สามารถคิดหาเหตุผลและยกเหตุผลขึ้นอ้างได้ เด็กจะเริ่มเข้าใจสัญลักษณ์และใช้ภาษาแทนความหมายของเหตุการณ์และสิ่งต่างๆ สามารถจัดหมวดหมู่สิ่งของได้อีกทั้งเด็กยังคงยึดตนเองเป็นศูนย์กลางเป็นอย่างมาก

ส่วนนักจิตวิทยาคนสำคัญที่กล่าวถึงพัฒนาการทางการรู้การคิดอีก คนหนึ่ง คือ เจอโรม บรุนเนอร์ (Jerome S. Bruner) ได้เน้นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อพัฒนาการทางสติปัญญา เช่นเดียวกับเพียเจต์ โดยได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการค้นพบด้วยตนเอง (Discovery Learning) และการสอนพื้นฐานวิชาการต่างๆ ให้กับเด็กปฐมวัยเท่าที่เด็กจะสามารถเรียนรู้ได้ด้วยการเน้นการจัดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นเด็ก นอกจากนี้บรุนเนอร์ได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาและการคิดของมนุษย์ออกเป็น 3 ชั้นด้วยกัน แต่ในการศึกษาคั้งนี้จะขอกกล่าวถึงเพียง 2 ชั้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ดังนี้ (พัชรีย์ สวนแก้ว, 2545: 88)

1. ชั้นการกระทำ (Enactive stage) เป็นระยะที่ทารกเข้าใจสิ่งแวดล้อมจากการกระทำ การเดินหรือการขี่จักรยานจะช่วยให้ทารกรู้จักสิ่งแวดล้อม ในขั้นนี้ยังไม่มีการวาดภาพในสมอง แต่มีลักษณะพัฒนาการด้านทักษะ ดังนั้น ทารกจะเคลื่อนไหว จับ กัด แตะ คว้า และตอกสิ่งของเพื่อให้รู้จักสิ่งเหล่านั้นและมีประสบการณ์ ทารกได้ใช้สายตาและเคลื่อนไหวมือ เช่น กำแบ ซึ่งเป็นสัญชาตญาณ ยิ่งอายุน้อยก็ยิ่งกำมือแน่น ฯลฯ ขั้นนี้เปรียบได้กับขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหวของเพียเจต์

2. ชั้นคิดจินตนาการหรือสร้างมโนภาพ (Iconic representation stage) เริ่มตั้งแต่อายุ 3 ปี ระยะเวลาเด็กบางคนเริ่มตั้งแต่ปลายขวบแรกถึง 3 ขวบครึ่ง โดยข้อมูลต่างๆ ได้มาจากการนี้กวาดภาพในสมอง สามารถเข้าใจเฉพาะจากสิ่งที่รับรู้ ทำไปโดยไม่ได้ออกเสียง

การเคลื่อนไหว ความเด่นชัดจะจำจากการเห็นและเกิดความประทับใจสนใจลักษณะต่างๆ ของสิ่งแวดล้อมเพียงลักษณะเดียว ซึ่งเด็กในช่วงนี้จะเกิดความคิดจากการรับรู้ตามความเป็นจริง และ การคิดจากจินตนาการด้วย

อารี รังสินันท์ ได้กล่าวเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านการคิดและความเข้าใจว่า เด็กในวัยนี้ จะมีการสร้างมโนภาพขึ้นในใจ และมีความคิดฝันในเรื่องต่างๆ มากที่สุด นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ เหตุผลเบื้องต้นได้ แต่เป็นการให้เหตุผลที่ยังไม่ถูกต้องนัก เนื่องจากเด็กในวัยนี้ยังยึดความคิดและ ความต้องการของตนเป็นใหญ่อยู่ ซึ่งจะยึด ตนเองลง และใช้เหตุผลถูกต้องขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น (อารี รังสินันท์, 2524 อ้างถึงใน จงกล เกษตุ้ม, 2541: 26)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พัฒนาการของเด็กในความเชื่อของเพียเจต์ คือ ความสามารถที่จะปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมเป็นการรับรู้สิ่งแวดล้อมเข้ามาคิด มาทำความเข้าใจ ดังนั้นสติปัญญา คือ ขบวนการที่ทำให้บุคคลสามารถปรับตัวได้และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.1.2.4 พัฒนาการทางจริยธรรม (Moral Development)

พัฒนาการทางจริยธรรม จริยธรรม คือ สิ่งที่ได้รับการปลูกฝังขัดเกลา และ พัฒนาขึ้นจากแรงขับพื้นฐานภายในจิตใต้สำนึกของตน โดยกระบวนการขัดเกลานั้นจะอยู่ในรูปของ การเลียนแบบ (identification) ด้วยวัตถุประสงค์ที่จะปรับตัว ตามมาตรฐานพฤติกรรมที่กำหนด ในสังคม (พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุษย์, 2547: 159) เด็กจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต้องเป็นบุคคล ที่มีคุณธรรมหรือจริยธรรม โดยเด็กจะต้องเรียนรู้จริยธรรมซึ่งหมายความว่า สิ่งใดเป็นความถูกต้อง ความดี สิ่งใดเป็นความไม่ถูกต้อง ไม่ดี พฤติกรรมใดที่สมควรหรือไม่สมควรประพฤติในสังคม ซึ่งจริยธรรมนี้จะเกิดขึ้นในเด็กอย่างช้าๆ และค่อยๆ ซึมซาบเข้าสู่การรับรู้ของเด็ก โดยเริ่มตั้งแต่เด็ก เริ่มจำใจทำตามแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในสังคมโดยการกลัวการถูกลงโทษจากผู้ใหญ่หรือผู้ดูแลเด็ก ไปจนถึงขั้นการรู้ว่าสิ่งใดควรกระทำหรือไม่ควรกระทำโดยอาศัย วิจารณ์ญาณของตนเอง ในสถานการณ์ต่างๆ ได้ (ปรีชา เกตุทัต, 2543: 257)

พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลนั้น ลอว์เรนซ์ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) นักจิตวิทยาที่กำหนดทฤษฎีพัฒนาการ จริยธรรมที่มีชื่อเสียงโดยระบุว่า พัฒนาการทางจริยธรรม จะเป็นลำดับขั้นเช่นเดียวกับพัฒนาการด้านอื่น โคลเบอร์กมีความเชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของ บุคคลจะต้องเกิดขึ้นเป็นลำดับขั้น โดยเริ่มจากขั้นแรกก่อน แต่ระยะเวลาในการอยู่ขั้นหนึ่งขั้นใดนั้น จะแตกต่างกันแล้วแต่บุคคล หรือบางคนอาจจะอยู่ในขั้นที่คาบเกี่ยวกันก็ได้ พัฒนาการทางจริยธรรม จะเป็นเช่นเดียวกับพัฒนาการทางด้านการคิดและเหตุผล กล่าวคือ จะค่อยๆ มีการเปลี่ยนแปลงใน

การแยกแยะถึงผลดี ผลเสีย แล้วนำไปก่อให้เกิดการจัดระบบใหม่ที่จะนำไปสู่ขบวนการสมดุลของ โครงสร้างในที่สุด (พัชรี สวนแก้ว, 2545: 93)

พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลนั้น เพียเจต์และโคลเบอร์ก (Piaget and Kohlberg) มีความเชื่อร่วมกันว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์มีแนวทางและขั้นตอนเป็นสากล จริยธรรม ของเด็กจะเจริญขึ้นตามความสามารถทางการรู้การคิด และความสามารถทางสติปัญญาและอารมณ์ ของเด็ก ส่วนสภาพแวดล้อมก็มีอิทธิพลในการถ่วงหรือระงับ หรืออาจเร่งพัฒนาการทางจริยธรรมได้ (สายัญญาติ เพีย เชมร, 2541: 34) โดยเพียเจต์ ได้แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 3 ขั้น ซึ่ง ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะกล่าวเพียง 2 ขั้น ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ดังนี้ (สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2522 อ้างถึงใน จงกล เกษตุ้ม, 2541: 28)

1. ขั้นก่อนจริยธรรม (แรกเกิด – 2 ปี) เป็นขั้นที่ยังไม่มีความสามารถในการรับรู้ สิ่งแวดล้อมและระเบียบกฎเกณฑ์ได้ การประพฤติปฏิบัติจะกระทำเพื่อสนองความต้องการทาง ร่างกายเท่านั้น

2. ขั้นปฏิบัติตามคำสั่ง (อายุ 2-7 ปี) เด็กจะสามารถรับรู้สภาพและบทบาทของตนเอง ต่อผู้อื่น รู้จักเกรงกลัวผู้ใหญ่ และเห็นว่าคำสั่งหรือกฎเกณฑ์เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติ

จากการศึกษาทฤษฎีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพียเจต์ โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1969: 405) ได้นำมาเป็นพื้นฐานในการแบ่งขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ออกเป็น 3 ระดับ โดยในแต่ละระดับจะแบ่งออกเป็น 2 ขั้นย่อย รวมเป็น 6 ขั้น แต่ในที่นี้จะขอล่าถึงเฉพาะขั้นที่ เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยเท่านั้น ดังนี้

1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Preconventional Level) บุคคลจะตอบสนองต่อกฎเกณฑ์ที่ กำหนดโดยผู้มีอำนาจเหมือนกัน การตัดสินใจเลือกการกระทำ จะทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อผู้อื่น ซึ่งระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 หลีกเลี่ยงการลงโทษ (อายุ 2-7 ปี) เพราะกลัวความเจ็บ ปวดที่จะได้รับ การจะ ตัดสินว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่ที่พฤติกรรมนั้นๆ ว่าทำไปแล้วจะถูกลงโทษหรือไม่

ขั้นที่ 2 แสวงหารางวัล (อายุ 7-10 ปี) การกระทำที่ถูกต้อง คือ การกระทำที่นำความพอใจ มาให้แม้การกระทำนั้นจะขัดกับผู้อื่นก็ตาม ความยุติธรรมจะเป็นไปในรูปของเหตุผลของการปฏิบัติ มากกว่าเป็นความรู้สึกของความยุติธรรม เช่น เธอดีฉัน ฉันดีเธอ

โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1972 อ้างถึงใน ปรีชา เกตุทัต, 2543: 258) เชื่อว่า พัฒนาการของ การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมนั้นเป็นไปตามขั้นจากขั้นที่ 1 ผ่านไปตามลำดับจนถึงขั้นที่ 6 จะข้ามขั้น ไม่ได้ เพราะคนเราจะให้เหตุผลในขั้นต่ำกว่าอยู่ก่อน ต่อมาเมื่อได้ประสบ ารณ์ทางสังคมใหม่ๆ

หรือสามารถเข้าใจประสบการณ์เก่าได้ดีขึ้น ก็จะเกิดเปลี่ยนแปลงความคิดและเหตุผลในขั้นที่สูงมากขึ้น ส่วนเหตุผลในขั้นต่ำกว่าก็จะถูกละทิ้งไป แต่อาจจะชะงักติดอยู่กับขั้นใดขั้นหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญา ซึ่งเป็นตัวกำหนดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม และจากการศึกษาของโคลเบอร์กเรื่องพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กยังพบว่า ในช่วง 4-6 ขวบนั้น เป็นวัยที่เด็กเริ่มเรียนรู้และยอมรับในเรื่องคุณธรรมแล้ว แต่ก็ยังมีความคิดไม่ถูกต้องตามหลักของความเป็นจริง และยังไม่เป็นเหตุเป็นผล มีขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นสามารถเข้าใจความแตกต่างของความดี ความถูกต้อง ความไม่ดี ความไม่ถูกต้อง แต่เพียงในความหมายว่า ความดี ความถูกต้องเป็นสิ่งที่ตนกระทำแล้วจะไม่ถูกลงโทษ หรือการกระทำดี กระทำถูกต้องก็คือ การกระทำที่นำความพอใจมาสู่ตนเองเท่านั้น

จรรยา สุวรรณทัต ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์กไว้ว่า จริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนจะอยู่ในระดับก่อนเกณฑ์ กล่าวคือ เด็กจะอยู่ในระยะที่ยอมเชื่อฟังคำสั่ง แต่การเชื่อฟังคำสั่งนั้นเป็นไปเพื่อหลบการถูกลงโทษมากกว่าที่จะเป็นการเชื่อฟังโดยเหตุผลอื่นที่แสดงถึงวุฒิภาวะที่สูงกว่า เช่น การเชื่อในเหตุผลและการเคารพตนเอง การที่เด็กหนีการลงโทษก็เพราะคิดว่าการที่ผู้ใหญ่ไม่ลงโทษนั้นเป็นความดี ความดีความงาม ลักษณะนามธรรมยัง เป็นเรื่องที่ไม่ใกล้ต่อความเข้าใจของเด็กในวัยนี้อย่างมาก (จรรยา สุวรรณ ทัต, 2526 อ้างถึงใน จงกล เกษคุ้ม , 2541: 28) ส่วนศรีเรือน แก้วกังวาล (2540: 214) กล่าวว่า ความนึกคิดเกี่ยวกับอะไรถูก อะไรผิด อะไรดี หรือชั่วนั้น เด็กยังคิดเห็นเป็นเหตุผลด้วยตนเองไม่ได้ ยังต้องอาศัยผู้อบรมเลี้ยงดู ให้คำชี้แจงแนะนำอยู่ แต่ที่สำคัญยิ่งกว่าคำชี้แจงแนะนำก็คือ การทำเป็นแบบอย่างเพื่อให้เด็กเลียนแบบ ซึ่งจะได้ผลประทับใจเด็กโดยที่เด็กไม่รู้สึกรู้สึกรู้ นอกจากนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กจะต้องไม่เน้นในเรื่องความถูกความผิด ความดี ความชั่วมากจนเกินไป เพราะถ้าเป็นเช่นนั้น เด็กจะเกิดความรู้สึกไปว่า ความผิดร้ายแรง ซึ่งจะทำให้เด็กให้อภัยตนเองและผู้อื่นได้ยากในเรื่องดี ชั่ว ซึ่งจะแสดงผลเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ในลักษณะ over super ego (การเชิดชูตนเองหรือหลักการที่ตัวเองนับ ถือเกินความพอดี)

พัฒนาการทางด้านจริยธรรมของเด็กปฐมวัยที่กล่าวมานั้นสรุปได้ว่า เด็กในวัยนี้จะซึมซับทุกสิ่งทุกอย่างจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือคนรอบๆ ตัว และเป็นวัยที่ชอบเลียนแบบ ฉะนั้น ในการที่เราจะปูพื้นฐานที่ดีและถูกต้องให้แก่เด็กจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเริ่มทำตั้งแต่เด็กยังอยู่ในวัยนี้ แม้ว่าเขาจะยังไม่เข้าใจในเรื่องของเหตุผลก็ตาม โดยทำตัวเป็นต้นแบบที่ดี และปลูกฝังแต่สิ่งดีงามให้แก่เด็ก

จากทั้งหมดที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า พัฒนาการทุกด้านในช่วงปฐมวัยเป็นรากฐานของชีวิตในภายภาคหน้า และเป็นรากฐานของพัฒนาการในขั้นต่อไป ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูและ

ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในระยะนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเป็นไปในอนาคตของเด็กแต่ละคน ฉะนั้น การที่พ่อแม่ ผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการในด้านต่างๆ และเข้าใจในหลักพัฒนาการของเด็ก จึงนับเป็นพื้นฐานในการช่วยพัฒนาและส่งเสริมส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ของเด็กแต่ละคนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของตนเอง

2.1.3 ความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เด็กปฐมวัยหรือเด็กวัย 3-6 ปี จึงมีความหมายต่ออนาคตของประเทศชาติเป็นอันมาก เพราะเป็นพื้นฐานของการเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งหากได้รับการพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม อีกทั้งมีโอกาสได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่ตามควรแก่วัยเด็กวัยนี้ย่อมเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และยิ่งไปกว่านั้น เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุดในชีวิต ศักยภาพแห่งการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่ หากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง (สุปราณี รื่นพิทักษ์, 2545: 1)

การพัฒนาเด็กปฐมวัยนั้นมีความสำคัญมากที่สุด กล่าวคือ เป็นระยะที่ชัดเจนของการพัฒนาในด้านต่างๆ สูงมาก และจะมีอิทธิพลต่อชีวิตเด็กในอนาคตเป็นอย่างมาก การจัดการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องให้แก่เด็กวัยนี้จึงเป็นเรื่องสำคัญที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองจะต้องให้ความสนใจเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา เป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยก็คือ การสร้างเสริมให้เด็กวัยนี้มีสุขภาพร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรง มีความสามารถในการใช้ทักษะในการเคลื่อนไหวร่างกาย เรียนรู้การเล่นและการสำรวจสิ่งแวดลอมรอบตัว ช่วยตัวเองได้มากขึ้น มีความสามารถทางสติปัญญาที่จะเรียนรู้ความหมายเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจและตอบสนอง ได้ถูกต้อง มีการตอบสนองทางอารมณ์ด้วยความสุขสดใส ร่าเริง เบิกบาน เรียนรู้ขอบเขตของตนว่าจะทำอะไรได้เพียงใดในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้เป็นที่รักของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้อื่น เด็กในวัยนี้จะมีความผูกพันกับครอบครัว และชอบเลียนแบบพ่อแม่ผู้ปกครองซึ่งใกล้ชิด เขา ครอบครัวจึงเป็นสถาบันแรกและสถาบันหลักในการสั่งสอน อบรม บ่มนิสัยและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กวัยนี้ร่วมกับสถาบันการศึกษาและสถาบันสังคมอื่นๆ และเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาเด็กคือ การสร้างเสริมพัฒนาการครบถ้วนทุกๆ ด้าน เพื่อสร้างเสริมให้เด็กมีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์

สรุปได้ว่า เด็กปฐมวัยหรือเด็กในช่วงอายุ 3-6 ปี มีความหมายและมีความสำคัญต่ออนาคตของประเทศชาติเป็นอันมาก เนื่องจากเด็กวัยนี้เป็นพื้นฐานของการเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า จึงควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องและเหมาะสม ได้รับการสร้างพื้นฐานที่ดี และได้รับการส่งเสริม

พัฒนาการในทุกๆ ด้านจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็ก เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อสังคมต่อไป (สุภาพร สุวรรณศรีนนท์, 2549: 26)

2.1.4 บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ปัจจุบัน นานาประเทศต่างก็ให้ความสำคัญกับเด็กโดยเฉพาะเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก เพราะชีวิตในวัยเด็กเปรียบเสมือนรากแก้วของชีวิตที่จะก้าวไกล และนำพาให้ชีวิตเจริญเติบโตและงอกงาม การให้การอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องและเหมาะสมจึงเปรียบเสมือนการบำรุงรักษา รดน้ำ พรวนดิน ให้ต้นไม้แห่งชีวิตเติบโตอย่างมีคุณภาพ

บ้านถือเป็นสถาบันสำคัญอันดับแรกที่จะสร้างให้เด็กเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข เด็กจะเจริญเติบโตได้มากน้อยเพียงใด มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีเพียงใดนั้น อยู่ที่บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นสำคัญ และถึงแม้ว่าเด็กจะเข้าโรงเรียนแล้วก็ตาม บ้านก็ยัง มีอิทธิพลต่อเด็กอยู่ ดังนั้น บ้านจึงเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญยิ่ง อันดับแรกของเด็ก (น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์ , 2546: 29) และพ่อแม่ ผู้ปกครองก็เป็นผู้ที่มีหน้าที่และมีบทบาทที่สำคัญมากที่สุดในการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้เจริญเติบโต และพัฒนาเด็กให้เต็มศักยภาพ ของเด็กแต่ละคน ซึ่งถ้าผู้ปกครองมีความเข้าใจหลักการเลี้ยงดูเด็ก และปฏิบัติอย่างถูกต้องแล้ว สังคมจะได้ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า โดยเฉพาะการพัฒนาทางสังคมของเด็กที่ผู้ปกครองคือผู้สร้างการเรียนรู้ทางสังคมให้กับเด็ก ซึ่งกระบวนการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคม เป็นกระบวนการเรียนรู้ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมที่สอดคล้องกับสังคมที่ทำให้เด็กประพฤติ ปฏิบัติ (Berndt, 1992: 429) ผู้ปกครองจึงเป็นผู้สร้างความเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตของเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ดังนั้น การให้ผู้ปกครองได้ทราบว่าตนเองมีอิทธิพลต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ของเด็กปฐมวัยนั้น จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญของตน และทำหน้าที่ส่งเสริมพัฒนาการให้แก่เด็กปฐมวัย ได้ดีขึ้น

วารภรณ์ รักรวิชัย (2540: 15-16) กล่าวว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นคนดี ตามหน้าที่ของพ่อแม่และผู้ปกครองที่ดี ซึ่งนอกจากจะให้การอบรมเลี้ยงดูแล้ว ต้องให้ทั้งความรัก ความเอาใจใส่ จัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในทุกๆ ด้านเพื่อเด็กจะได้เติบโตและสามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงของสังคม สามารถจะแก้ปัญหาต่างๆ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งบทบาทของผู้ปกครอง มีดังนี้

1. ให้การอบรมเลี้ยงดูและให้ปัจจัย 4
2. ให้การศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ฝึกอบรมให้เด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองได้

4. ถ่ายทอดวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ในครอบครัวให้แก่เด็ก

5. ช่วยแก้ไขปัญหาและอบรมสร้างวิสัยอันดีให้แก่เด็ก

6. จัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาในทุกๆ ด้าน

7. เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก

8. ปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เด็ก

ทวิชัย ลำมูล (ออนไลน์, 2551) ที่กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ในการเลี้ยงดูเด็ก ดังนี้

1. บทบาทของผู้เลี้ยงดู เด็กเกิดมาด้วยพื้นฐานกำเนิดต่างกัน การเรียนรู้ต่างกัน แต่สิทธิของเด็กที่ต้องได้รับการเลี้ยงดูเท่ากัน เด็กต้องการการส่งเสริมการเจริญเติบโตด้วยการสนองตอบความต้องการทางร่างกาย ทั้งอาหาร การพักผ่อน นอน นหลับ เครื่องนุ่งห่ม การได้รับภูมิคุ้มกัน การยอมรับทางจิตใจ การปรับตัวเข้ากับสังคม รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการทางสติปัญญา

2. บทบาทของผู้ส่งเสริมพัฒนาการ เป็นผู้เลี้ยงดูให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นในสังคมอย่างสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม การให้ความรักความอบอุ่นแก่เด็ก ให้การยอมรับเด็ก และสนองตอบเด็ก ด้วยกำลังใจ นับเป็นผู้สร้างสรรค์อารมณ์ของเด็กได้ดี ผู้ปกครองมีหน้าที่ที่จะทำ ให้เด็กที่เลี้ยงนั้นเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ ด้วยการให้ประสบการณ์ที่ดีเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างครอบคลุม

3. บทบาทของผู้ให้การศึกษา ผู้ปกครองคือครูคนแรกของเด็ก การเลี้ยงดูและส่งเสริมเป็นงานส่วนหนึ่ง นับแต่การฝึกการถ่ายปัสสาวะ อุจจาระ การแต่งตัวด้วยตนเอง การอบรมมารยาทสังคม การถ่ายทอดวัฒนธรรมและการสร้างเสริมเจตคติที่ดีต่อเพื่อน และการปรับตัวเข้ากับสังคม ซึ่งเด็กจะเรียนรู้ทั้งโดยการเลียนแบบและการสั่งสอน บทบาทของผู้ปกครองมีความสำคัญกับเด็กมาก ผู้ปกครองต้องใส่ใจในบทบาท ผู้ให้การศึกษาแก่เด็กและดำเนินบทบาทที่ถูกต้อง เด็กจะมีความสุขช่วยเหลือตนเองได้ ควบคุมตนเองได้ เมื่อโตขึ้นเด็กจะมีความมั่นใจสูง ในทางตรงกันข้าม หากผู้ปกครองไม่ทำบทบาทของตนให้ดี อาจมีผลก็คือเด็กโกรธง่าย มีอารมณ์ขัดแย้ง ก้าวร้าว และไม่เป็นมิตรกับผู้อื่น หรือไม่ก็สุขภาพร่างกายไม่ดี หรืออาจมีพฤติกรรมไม่ถูกต้อง เพราะไม่ได้รับการสั่งสอนจากผู้ปกครอง

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 : 20-21) ที่กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ว่าพ่อแม่ผู้ปกครองนอกจากจะเป็นผู้ให้การศึกษาเพื่อเสริมสุขภาพกายและใจที่ดีให้กับเด็ก และ

เป็นผู้ให้การศึกษาเบื้องต้นด้วยการสอนและการฝึกให้แก่เด็กแล้วนั้น และสติปัญญาด้วย ดังกล่าวแล้วว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่ใช่เป็นแต่เฉพาะผู้เลี้ยงให้เด็กเจริญเติบโตหรือเป็นผู้สั่งสอนเท่านั้น แต่พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเป็นผู้เอื้ออำนวย (facilitator) ให้แก่เด็กได้เรียนรู้เพื่อ สร้างเสริมพัฒนาการตามวัยด้วยการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนด้วยการปฏิบัติ ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้มีประสบการณ์การเรียนรู้ตามวัยจากการเล่น การคิด การพัฒนาต่างๆ ตามความสนใจภายใต้คำแนะนำช่วยเหลือที่เหมาะสม เช่น ให้เด็กได้สร้างสิ่งประดิษฐ์ที่ตนชอบ ให้เล่นเกมกับเพื่อนๆ เป็นต้น
2. กระทำตนและครอบครัวเป็นตัวอย่างของการเรียนรู้ของเด็กทั้งด้านเจตคติและค่านิยมที่สอดคล้องกับสังคม
3. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ถ้าเด็กต้องการเล่นดนตรีก็ให้เล่นดนตรี แต่ทั้งนี้จะต้องให้คำแนะนำและการช่วยเหลือเด็กให้ทราบว่าความสนใจนั้นๆ เด็กควรปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้เด็กเข้าใจ

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ในการพัฒนาเด็กนั้น ได้แก่ การตอบสนองความต้องการขั้นมูลฐานทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ บทบาทในการอบรมสั่งสอนเพื่อให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติ และบทบาทในการส่งเสริมให้ ได้รับการศึกษาเพื่อช่วยในการพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 5) ได้กล่าวไว้ว่า สัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้ปกครองกับเด็กมีผลต่อเด็กในทุกๆ ด้าน เด็กสามารถเรียนรู้ทำงาน และเล่นกับเพื่อนได้อย่างมั่นใจ และมีความสุขหากได้รับการสนับสนุนและการอบรมเลี้ยงดูที่ดี และถูกต้องจากผู้ปกครอง โดยบทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก จะเป็นทั้งผู้เลี้ยงดู ผู้ส่งเสริมพัฒนาการและผู้ให้การศึกษา

2.2 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

2.2.1 ความหมายของผู้ปกครอง

คำว่าผู้ปกครองในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน 2546: 739) หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ปกครอง ดูแล หรือผู้ปกครองอาจหมายถึง พ่อ แม่ พี่ ป้า น้า อา คนรู้จัก หรือคนที่ไม่รู้จักก็ได้ ถ้าคนที่กล่าวนี้ทำหน้าที่ดูแลชีวิตพื้นฐาน นำแนวทาง ช่วยเหลือ และแนะแนวแก่เด็ก ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ปกครอง

กัลยา นิมจิตต์ (2545: 26) กล่าวว่า ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง รวมถึงผู้ที่รู้จักและไม่รู้จักที่ให้การอุปการะเลี้ยงดู ให้ความรัก และเอาใจใส่ ห่วงใย ตลอดจนให้การศึกษา

แก่เด็ก ที่เหมือนกับ สุนทรียา คำหาญสุนทร (2547: 61) กล่าวถึงผู้ปกครองว่า หมายถึง พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง รวมถึงผู้ที่รู้จักและไม่รู้จักที่ให้การอุปการะเลี้ยงดู ให้ความรัก และเอาใจใส่ ห่วงใย

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองมีความสำคัญและมีความหมายกับเด็กมากกว่าแค่การเป็นผู้เลี้ยงดู โดยหน้าที่ของผู้ปกครองนั้นจะครอบคลุม ถึงการอบรมสั่งสอน และการพัฒนาเด็กด้วย (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542 ก: 3) และจากความหมายของผู้ปกครองที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง หรือบุคคลใดก็ตามที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็ก มีความรักความเข้าใจเด็ก และทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็ก

ความสำคัญของผู้ปกครอง

ระหว่างทศวรรษที่ 19-20 สังคมให้ความสนใจพัฒนาการและความต้องการของเด็กมาก โดยเน้นผลกระทบจากผู้ปกครองที่มีต่อพัฒนาการของเด็กที่เกิดจากการเลี้ยงดูไม่ถูกต้อง ความไม่เข้าใจต่อพัฒนาการเด็กของผู้ปกครอง ที่ทำให้มีการส่งเสริมเด็กในทางที่ผิด การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ปกครองในทางบวก เพื่อให้ปฏิสัมพันธ์เป็นการตอบสนองกันและกัน ในการจัดกระทำหรืออยู่ร่วม กัน ที่ผู้ปกครองต้องเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กที่ถูกต้อง ไม่สร้างปัญหาให้เกิดขึ้นกับเด็ก การพยักหน้า การยิ้มรับ การตอบโต้ หรือการสนทนาของผู้ปกครอง ล้วนมีความหมายกับเด็กมาก หากผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องจะส่งเสริมให้การปฏิบัติของผู้ปกครองมีความถูกต้องยิ่งขึ้น

เหตุผลสำคัญของผู้ปกครองคือ เด็กจะเจริญเป็นผู้ใหญ่แบบใดนั้น นอกจากพันธุกรรมแล้ว การเลี้ยงดูเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เด็กเป็นคนอย่างไร คิดอย่างไร ลักษณะอย่างไร โรงเรียนไม่สามารถจัดกระทำได้ทั้งหมด บ้านและครอบครัวที่ ดีอาศัยอยู่ ผู้ปกครองที่ดูแลเด็ก เด็กเรียนรู้โดยตรงจากผู้ปกครองและครอบครัวที่ให้การเลี้ยงดู สิ่งที่ผู้ปกครองกระทำหรือแสดงออก มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็กเพราะ (Radin, 1982 อ้างถึงใน Seefeldt and Babour, 1986 : 200-201 อ้างถึงใน กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542: 4)

1. ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างของเด็ก ที่เด็กพร้อมจะเลียนแบบไม่ว่าผู้ปกครองจะตั้งใจหรือไม่ก็ตาม
2. ผู้ปกครองเป็นผู้บอกหรืออธิบายว่า เด็กควรทำหรือไม่ทำอะไร
3. ผู้ปกครองเป็นผู้กำหนดกฎระเบียบของบ้านให้ถือปฏิบัติ
4. ผู้ปกครองใช้ระบบการให้รางวัลและการลงโทษ โดยไม่คำนึงถึงเหตุผลว่าทำไม
5. ผู้ปกครองเป็นผู้ใช้เทคนิคในการกำหนดการกระทำของเด็กด้วย การพูดกระแทกหรือใช้เหตุผลชักจูง

6. ผู้ปกครองใช้สิ่งแวดล้อมอย่างฉลาด ในการสร้างอิทธิพลกับเด็ก ไม่ว่าจะ เป็น ของเล่น เสื้อผ้า อุปกรณ์การเรียนรู้อื่นๆที่จะทำให้เด็กพัฒนาไปอย่างที่ดี

ด้วยวิธีการของผู้ปกครองดังกล่าว เป็นกลวิธีที่มุ่งใจให้เด็กอยู่ในระบบ และพัฒนาไปอย่างที่ผู้ปกครองต้องการ หากผู้ปกครองมีความความเข้าใจหลักการเลี้ยงเด็ก พัฒนาการเด็กที่ต้องส่งเสริมด้วยการปฏิบัติการณ์เลี้ยงดูแก่เด็กที่ถูกต้องแล้ว ย่อมเป็นโอกาสที่สังคม จะได้ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า โดยเฉพาะการพัฒนาทางสังคมของเด็กที่ผู้ปกครองคือผู้สร้าง การเรียนรู้ทางสังคมให้กับเด็ก ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ เพื่อปรับตัวเข้ากับสังคมนั้นคือ (socialization) เป็นกระบวนการเรียนรู้ ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรม ที่สอดคล้องกับ สังคมและวัฒนธรรม ของเด็ก ที่ผู้ปกครองเป็นผู้สร้างและหล่อหลอมทางสังคมที่ทำให้เด็กประพฤติปฏิบัติ (Berndt, 1992: 429) ผู้ปกครองจึงเป็นผู้สร้างความเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตของเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม จากทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของอีริกสัน (Erikson) ได้บ่งชี้อย่างชัดเจนถึงอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองที่มีผลต่อจิตสังคมของเด็กตามระยะของพัฒนาการว่า ในระยะปฐมวัย เด็กต้องการสร้างความรู้สึกรับประกันใจ หากผู้ปกครองให้โอกาสแก่เด็ก ให้เด็กได้คิดริเริ่ม แล้วผู้ปกครองนอกจากดูแลร่างกายให้เจริญเติบโตแล้ว ยังเป็นผู้ สร้างความเป็นคนที่สมบูรณ์ ให้กับเด็กและสังคม ผู้ปกครองที่ดีเท่านั้นจึงมีโอกาสสร้างเด็กให้กับสังคมได้ (Steinberg and Meyer, 1995 อ้างถึงใน กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542: 4-5)

2.2.2 ความหมายและความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง หรือการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง (Parent Education) หมายถึง การพัฒนาความรู้ เจตคติ และทักษะของการเป็นผู้ปกครองที่เป็นระบบ เพื่อเลี้ยงดู อบรม สั่งสอนเด็ก สร้างสัมพันธภาพในครอบครัว และการปฏิบัติตนใน บทบาทของพ่อแม่ในครอบครัว และสังคม (UNESCO, 1979 อ้างถึงใน กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542: 6)

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนี้ เป็นกระบวนการของการจัดการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้เพิ่มพูนเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก และการเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้อง (Fisher, 1991: 99) ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 1) ที่ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเลี้ยงดูเด็กให้ถูกต้องและมีพัฒนาการที่ดี

กอร์ดอนและบราวน์ (Gordon & Browne, 1993: 251) ได้ให้ความหมายของการให้ความรู้ผู้ปกครองว่า หมายถึง การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมของการเป็นผู้ปกครองที่เกิดจากความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้วยการให้การศึกษานี้ที่ออกแบบมาเพื่อให้ผู้ใหญ่สามารถเป็นผู้ปกครองที่ดีขึ้น

วาโร เฟ็งสวัตี (2542: 145) ที่ได้ให้ความหมายของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองว่า หมายถึง การให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้ านร่างกาย อารมณ์ สังคม แล ะสติปัญญา เป็นการสร้างความเข้าใจ สร้างทัศนคติที่ถูกต้อง ตลอดจนมีบทบาทหน้าที่ในการใช้สื่อต่างๆ เพื่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

ธีรภัทร์ เจริญดี (2542: 29) ได้ให้ความหมายของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองว่า หมายถึง การจัดการศึกษาที่จะช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเด็ก วิธีการอบรมเลี้ยงดู แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก ตลอดจนการดำเนินชีวิตครอบครัวในวิถีทางที่ ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภกุล เกียรติสุนทร ที่ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง การให้ ความรู้เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน ตลอดจน การดำเนินชีวิตครอบครัวในวิถีทางที่ถูกต้อง เหมาะสม เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาทุกด้านของเด็กก่อน วัยเรียน

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง หมายถึง วิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้ ผู้ปกครองมีความรู้ เป็นกระบวนการให้ข้อมูลความรู้ที่จะช่วยให้ผู้ปกครองมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็ก และเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้ถูกต้องและมีพัฒนาการ ที่ดีทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โ คยจะเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของเด็ก และความสำคัญของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็ก อันจะช่วย ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กให้เติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและสังคม

ความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

บ้านนับเป็นสิ่งแวดล้อมแห่งแรกและสำคัญยิ่งในการพัฒนาเด็ก เนื่องจากพ่อแม่เป็นบุคคล แรกที่เด็กมีโอกาสได้ใกล้ชิดมากที่สุดในชีวิต หรืออาจกล่าวได้ว่า พ่อแม่เป็นครูคนแรกและเป็นครูที่ สำคัญที่สุดของเด็ก ฉะนั้น ผู้ปกครองไม่ว่าจะเป็นพ่อ แม่ หรือผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ปกครอง ถือเป็น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา (วารรัตน์ นิยมไทย , 2547: 29) และเมื่อพิจารณาถึงบทบาทหน้าที่ของ ผู้ปกครองในปัจจุบัน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องออกไปทำงานนอกบ้าน เนื่องจากความ จำเป็นทางเศรษฐกิจ ถึงแม้ว่าผู้ปกครองจะตระหนักถึงภาระหน้าที่ของตนในการอบรมเลี้ยงดูเด็กและ เตรียมความพร้อมให้แก่เด็กอย่างเหมาะสม จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้ปกครองมีแนวโน้มที่จะ ส่งเด็กเข้ามาอยู่ในศูนย์เด็กหรือโรงเรียนอนุบาลมากขึ้น ตั้งแต่เด็ก อายุยังน้อย ทำให้ผู้ปกครอง ลดบทบาทของตนในการอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยคิดว่า โรงเรียนได้ทำหน้าที่แทนตนเองแล้ว ปัญหา เหล่านี้จึงเป็นแรงผลักดันถึงความจำเป็นที่ผู้ปกครองและครูต้องหันเข้าหากัน เพื่อทำงานร่วมกัน ใน

การช่วยเหลือเด็กโดยให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างเหมาะสมและเป็นแนวทางเดียวกันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน (นิตยา ไสงาม, 2543: 8) อีกทั้งจากการศึกษายังพบว่า ปัญหาของเด็กส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากการที่พ่อแม่ ผู้ปกครองขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ขาดความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะที่จะส่งเสริมให้เด็กมีความสุขอนามัยที่ดี มีความพร้อมด้านสติปัญญา และมีการพัฒนาอารมณ์ที่มั่นคง (พัชรี สวนแก้ว, 2545: 153)

ด้วยเหตุนี้ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองจึงเป็นวิธีการที่สามารถช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง และเห็นความสำคัญของตนในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ให้แก่เด็กได้อย่างเหมาะสม การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้นมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพในการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ฉันทนา ภาคบงกช กล่าวไว้ว่า ผู้ปกครองเป็นคนสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เพราะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด และสามารถที่จะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็กได้ ซึ่งเมื่อคุณภาพของเด็กมีผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองเช่นนี้ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองจะช่วยพัฒนาเด็ก และลดปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับตัวเด็กซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากการขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็ก ตลอดจนการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก (ฉันทนา ภาคบงกช อ้างถึงใน นิตยา ไสงาม, 2543: 8)

วาโร เฟ็งสวัสต์ (2544: 153-154) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองว่าผู้ปกครองนับว่าเป็นบุคคลที่สำคัญมากในการอบรมเลี้ยงดูเด็กเพราะเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับเด็กมากจะทำให้ทราบพฤติกรรมต่างๆ ของเด็กได้เป็นอย่างดี ซึ่งทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของเด็กได้ ไม่ว่าจะเป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ความต้องการด้านอาหาร ความต้องการด้านความรักและความอบอุ่น ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพ และพฤติกรรมตลอดจนการเจริญเติบโตของเด็กให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ

บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่

1. เลี้ยงดูให้เจริญเติบโต โดยการตอบสนองความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจ
2. อบรมระเบียบวินัยทางสังคม ตลอดจนกิริยามารยาทต่างๆ
3. ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านสังคม ด้านอารมณ์-จิตใจ และด้านสติปัญญา เพื่อให้มีความพร้อมทางด้านการเรียนต่อไป
4. ส่งเสริมความสนใจของเด็กโดยการจัดสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวให้เหมาะสม เช่น หนังสือนิทาน อุปกรณ์ในการเล่น การพาไปทัศนศึกษา เป็นต้น

วิธีการในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

1. การจัดบริการต่างๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ปกครอง ได้แก่

1.1 จัดรายการส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองตามความสนใจ โดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย อภิปราย และจัดนิทรรศการ

1.2 จัดห้องสมุดของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก

2. การถ่ายทอดความรู้ ได้แก่

2.1 การถ่ายทอดความรู้เป็นรายบุคคล ได้แก่ การเยี่ยมบ้าน การโทรศัพท์ การสอบถาม การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นต้น

2.2 การถ่ายทอดความรู้ให้มวลชน ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อมวลชนต่างๆ

เบอร์เกอร์ (Berger, 1995: 179-180) กล่าวถึงความสำคัญในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองไว้ดังนี้

1. ผู้ปกครองมีแหล่งความรู้ และความคิดในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และจะได้รับการฝึกฝนให้ทำตามความรู้และความคิดนั้นๆ

2. ผู้ปกครองที่รักและยอมรับเด็กจะทำตามคำแนะนำของผู้รู้ โดยเฉพาะการยอมรับลูกหลานของตนอย่างไม่มีเงื่อนไข

3. ผู้ปกครองที่มีความรู้เรื่องการพัฒนาเด็ก สามารถเข้าใจและแนะนำพฤติกรรมของเด็กได้ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติต่อเด็กที่เหมาะสมมากขึ้น

4. ผู้ปกครองมีความเข้าใจถึงผลของพฤติกรรมของตนที่มีต่อเด็ก และจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนให้เหมาะสม

5. ผู้ปกครองสามารถวิเคราะห์ปัญหาของการอบรมเลี้ยงดูเด็ก สามารถหาความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถประยุกต์ความรู้นั้นไปใช้แก้ปัญหาได้

6. ผู้ปกครองมีเทคนิคและทักษะในการจัดสภาพแวดล้อมในบ้าน เพื่อให้การอบรมเลี้ยงดูเด็ก และการดำเนินชีวิตในครอบครัวเป็นไปอย่างราบรื่น

7. ผู้ปกครองจะมีความรู้สึกมั่นคง และสบายใจที่จะคิดทำสิ่งที่ดีที่สุดในลูกหลานของตนเอง

เดกเกอร์ และ เดกเกอร์ (Decker and Decker, 1992: 253) กล่าวถึง ประโยชน์และความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ไว้ดังนี้

1. ทำให้ผู้ปกครองเกิดความมั่นใจในบทบาทการเลี้ยงดูเด็กของตนเองทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก
2. ทำให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้ เห็นความสำคัญของการศึกษาเด็กเล็ก และเรียนรู้ว่าทำอย่างไรจะช่วยโรงเรียนเพิ่มประโยชน์ให้ทางการศึกษา
3. ทำให้ผู้ปกครองเห็นคุณค่าในตนเองในการมีส่วนช่วยเหลือการศึกษาให้ดีขึ้น
4. ช่วยให้ผู้ปกครองมีโอกาสในการเสนอข้อแนะนำและร่วมตัดสินใจ หรือเป็นกรรมการที่ปรึกษาของโรงเรียนในการวางแผนการจัดการศึกษาร่วมกับทางโรงเรียน
5. ทำให้เกิดผลสะท้อนที่ดีมาสู่เด็ก เด็กจะได้เห็นความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างกันในสังคม และความเข้าใจของการอยู่ร่วมกันในสังคม
6. ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ที่อาจจะเป็นในฐานะวิทยากร หรืออาสาสมัครช่วยงาน ซึ่งผู้ปกครองอาจมีความสามารถและสิ่งที่น่าสนใจเป็นพิเศษ ที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้

จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีบทบาทต่อเด็กมากที่สุดก็คือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง เพราะเป็นบุคคลแรกที่ใกล้ชิดกับเด็กและให้การอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่เริ่มต้นหรือตั้งแต่ปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยที่การพัฒนาในทุกๆ ด้านเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ฉะนั้น การที่ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจในตัวเด็ก จึงนับว่ามีความสำคัญ ซึ่งการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้นเป็นการช่วยให้ผู้ปกครองได้มีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้ผู้ปกครองช่วยสานต่อด้านการพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกับโรงเรียนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เด็กมีความสุข มีชีวิตที่สมบูรณ์ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนับเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพประชากรของประเทศ ดังนั้น การสนับสนุนสถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย สนใจและดำเนินนโยบายในการนำผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก เป็นสิ่งที่ควรให้ความสนใจและสนับสนุนให้แพร่หลายมากขึ้น

2.2.3 จุดประสงค์ของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง นอกจากจะช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็กแล้ว ยังช่วยสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ อีกทั้งยังช่วยป้องกันปัญหาพ่อแม่เลี้ยงดูลูกไม่ถูกต้องด้วย ซึ่งจุดประสงค์ของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง มีดังนี้ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542: 8-10)

1. สร้างเสริมความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก ซึ่งการมีความรู้ที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจพฤติกรรมเด็ก และสามารถส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามวัยได้อย่างถูกต้อง

2. สร้างเสริมความเข้าใจในบทบาทของผู้ปกครอง และอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อเด็ก โดยเนื้อหาความรู้ที่ให้แก่ผู้ปกครองเพื่อสร้างเสริมความเข้าใจในบทบาทของผู้ปกครอง และอิทธิพลของผู้ปกครอง จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกิจดังต่อไปนี้

- การเป็นตัวอย่างแก่เด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม
- การเป็นผู้สั่งสอนอบรมเพื่อให้เด็กเข้าใจอย่างมีเหตุผล
- การเป็นตัวกระตุ้นและจูงใจให้เด็กได้คิด ได้เรียน มีวินัย และมีจริยธรรม
- การเป็นผู้สร้างเสริมบรรยากาศที่สุนทรีย์ของครอบครัว
- การเป็นผู้ให้คำปรึกษา และสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นกับเด็ก

3. สร้างเจตคติที่ถูกต้องในการเลี้ยงดูเด็ก

4. สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองในการดูแลเด็ก

5. สร้างความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก

ด้านโรงเรียน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ถือเป็นตัวเชื่อมระหว่างครูและผู้ปกครองในการที่จะเข้าใจเด็กร่วมกัน ครูเป็นผู้แปลพฤติกรรมเด็กให้ผู้ปกครองรับรู้ ให้คำแนะนำเพื่อแก้ปัญหา แสดงวิธีการที่เหมาะสม ให้ผู้ปกครองได้รับทราบ รวมถึงการแนะนำหนังสือที่น่าสนใจ ซึ่งในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้น อาจถูกกำหนดเป็นแผนมาก่อนหรือเกิดขึ้นโดยบังเอิญก็ได้ ข้อมูลที่ทางโรงเรียนจะให้เป็นความรู้แก่ผู้ปกครองได้แก่ การแนะนำอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทางโรงเรียนใช้วิธีการที่ผู้ปกครองจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แก่เด็กอย่างต่อเนื่องจากโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ฯลฯ

เดกเกอร์ และ เดกเกอร์ (Decker & Decker, 1992: 384) ได้ให้ความเห็นว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้นมีวัตถุประสงค์เฉพาะ คือ

1. เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้ที่มากขึ้นเกี่ยวกับการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็ก

2. เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้าใจถึงพฤติกรรมและการเลี้ยงดูเด็กที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก

3. เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้วยตนเอง

4. เพื่อให้เป็นความสำคัญส่วนหนึ่งของกระบวนการให้การศึกษา เนื่องจากมีการแลกเปลี่ยนทัศนคติที่ตีร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน

ซึ่งสอดคล้องกับ คลิกและคลิก (Click & Click, 1990: 323) ที่ได้พูดถึงเป้าหมายของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพิ่มเติมไว้ ดังนี้

1. ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม และแลกเปลี่ยนทัศนคติกันระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนในเรื่องของการศึกษาและการดูแลเด็ก
2. ช่วยให้ผู้ปกครองเห็นคุณค่า และตระหนักถึงความสามารถของตนเองในการเลี้ยง ینگเด็ก ซึ่งการช่วยให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความสามารถของตนเอง และให้ความไว้วางใจในผู้ปกครองจะช่วยให้ผู้ปกครองรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองได้ถูกต้องแล้ว
3. ช่วยให้ผู้พ่อแม่มีข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก ซึ่งความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กจะช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจพฤติกรรมพัฒนาการในแต่ละขั้นของเด็กได้ดี
4. ช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจวิธีการที่เด็กเรียนรู้ เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่เชื่อว่าการเรียนรู้ที่ได้มาจากการสอนของครูเท่านั้น จึงต้องให้ความรู้ที่ เด็กๆ เกิดการเรียนรู้เมื่อเด็กได้เล่น และเด็กมี วิธีการเรียนรู้หลายวิธีที่แตกต่างกัน ฉะนั้น ผู้ปกครองสามารถที่จะสนับสนุนให้เกิดประสบการณ์และการเรียนรู้ได้ที่บ้านด้วยเช่นกัน

ดังนั้น วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง จึงเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างบ้านกับทางโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติพัฒนาการ และกระบวนการเรียนรู้ของเด็กนั่นเอง อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาทักษะ ความรู้ และความเข้าใจ เจตคติ และพฤติกรรมของการเป็นผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาการที่ดีและถูกต้องของเด็กปฐมวัย

รูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้นเป็นการศึกษาผู้ใหญ่ที่ผู้รับมีทั้งวัย ประสบการณ์ วุฒิภาวะทางการศึกษา และลักษณะต่างๆ ที่หลากหลาย รูปแบบการให้ความรู้จึงต้องมีความเหมาะสมสำหรับผู้ปกครอง และต้องให้ประโยชน์และคุณค่าแก่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็ก ไปด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้น ได้มีผู้แบ่งรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองออกเป็นหลายรูปแบบด้วยกัน ดังเช่น แบ่งเป็นการจัดการศึกษาแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ แบ่งเป็นแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานและใช้บ้านเป็นฐาน ซึ่งในแต่ละ รูปแบบมีวิธีการที่คล้ายคลึงกัน แต่แตกต่างกันในลักษณะของกิจกรรม ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง 2 ลักษณะ ตามลักษณะของกิจกรรม คือ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทางตรง และการ

ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทางอ้อม ดังมีรายละเอียดของแต่ละรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ดังนี้ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542: 35)

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทางตรง หมายถึง การให้ความรู้ความรู้เกี่ยวกับเด็กในเรื่องที่ผู้ปกครองต้องการรู้และจำเป็นต้องรู้จากโรงเรียนโดยตรงแก่ผู้ปกครอง ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรม ดังต่อไปนี้ การฝึกอบรม , การประชุมผู้ปกครอง , การให้การปรึกษา , ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง , การเยี่ยมบ้าน และกิจกรรมบ้านโรงเรียนสัมพันธ์

2.2.4 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการฝึกอบรม

การฝึกอบรม เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองโดยตรง ในรูปการสอนเป็นชั้นเรียน โดยเนื้อหาความรู้ทางหน่วยงานผู้จัดเป็นผู้กำหนด หรือนำประเด็นมาจากที่ผู้ปกครองให้ความสนใจ ซึ่งอาจจัดเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ และจุดประสงค์ของการศึกษา โดยจัดเป็นหลักสูตรระยะสั้นเจาะจงเนื้อหาที่ต้องการให้แก่ผู้ปกครอง จุดประสงค์ในการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้ปกครองตระหนักความสำคัญของตนในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การเข้าใจเด็ก และการเพิ่มพูนความรู้วิธีการเลี้ยงและสอนเด็ก จุดประสงค์ของการฝึกอบรม มีดังนี้

1. พัฒนาการตระหนักรู้ในตน (self-awareness) ให้แก่ผู้ปกครอง เห็นถึงความสำคัญของการเลี้ยงดูเด็ก การเข้าใจเด็กที่นำไปสู่การพัฒนาตามวัยที่ถูกต้อง และยังเป็นการยืนยันความสามารถของผู้ปกครองในการดูแลเด็ก

2. เพิ่มพูนความรู้ วิธีการเลี้ยงและสอนเด็ก การเลี้ยงเด็กอย่างเด็กรักอาจเติบโตและแข็งแรง แต่ขาดการเรียนรู้ตาม ความเป็นคนซึ่งหมายถึงการพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ที่เด็กต้องได้รับการขัดเกลาสั่งสอน หากผู้ปกครองเข้าใจในจิตวิทยาและวิธีการ จะทำให้การเรียนการสอนของเด็กเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์

ลักษณะของหลักสูตรที่จัดเป็นการอบรมความรู้ให้แก่ผู้ปกครอง ได้แก่

1. หลักสูตรสำหรับผู้ปกครองทั่วไป สารของหลักสูตรจะเน้นการเสริมสร้าง ความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้ปกครอง และสภาพสังคม หลักสูตรเหล่านี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับ หลักสูตรสร้างเสริมการเลี้ยงดู และหลักสูตรพัฒนาการเรียนรู้ และเสริมปัญญาเด็ก ได้แก่ การสอน ภาษา การสร้างสื่อสำหรับเด็ก เป็นต้น

2. หลักสูตรพัฒนาจริยธรรม เป็นหลักสูตรที่เป็นการสอนฝึกอบรมให้บุคคล พ่อแม่ได้เข้าใจสิทธิหน้าที่ของผู้ปกครอง รวมถึงสิทธิเกี่ยวกับการเรียนการสอนสำหรับเด็ก

3. หลักสูตรดูแลเด็กมีปัญหา เพื่อให้ผู้ปกครองที่มีปัญหาในการ เลี้ยงดูเด็ก ที่มีปัญหาทาง สุขภาพ เช่น ออทิสติก มีโรคประจำตัว เด็กที่ได้รับทารุณกรรม การดูแลช่วยเหลือเด็กให้เด็ก ช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด และสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติ

4. หลักสูตรฟื้นฟูและเสริมความรู้ เป็นหลักสูตรที่มุ่งถึงการสร้างความเชื่อมั่นให้ แก่ ผู้ปกครองในการเลี้ยงดู และต้องการความรู้เพิ่มเติม

2.2.5 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการประชุมผู้ปกครอง

เป็นการจัดพบกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองกับผู้ปกครอง โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก อีกทั้งยังเป็นการประชุมสำหรับผู้ปกครองทั้งหมด ที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้พบปะสังสรรค์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวเด็กระหว่างกัน และกัน โดยอาจจัดทุกๆ เดือน หรือทุกๆ 3 เดือน แล้วแต่ความเหมาะสม จุดประสงค์ของการ ประชุมผู้ปกครอง มีดังนี้ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542: 36-39)

1. ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมในการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง
2. แจ้งความก้าวหน้าของเด็กแก่ผู้ปกครอง
3. แจ้งกระบวนการศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้นสำหรับเด็ก
3. แลกเปลี่ยนการเรียนรู้สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของเด็กทั้งที่บ้านและ
โรงเรียน
4. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองถามและอภิปรายเรื่องที่คับข้องใจเกี่ยวกับ
เด็ก ครู และโรงเรียน
5. สร้างความเข้าใจความมุ่งหวังของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก
6. สร้างเครือข่ายการสื่อสารผู้ปกครอง ครูและเด็ก
7. สร้างจุดประสงค์ของความร่วมมือกันระหว่างครูและผู้ปกครอง
8. สอนทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้ปกครองจะได้นำไปใช้กับเด็กที่บ้าน

เมื่อโรงเรียนกำหนดโปรแกรมการประชุมแล้ว โรงเรียนจะต้องมีจดหมายเชิญชวน ล่วงหน้าเพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองเข้าร่วม และจะได้บันทึก วัน เวลา นัดไว้ หรืออาจใช้วิธี ให้ผู้ปกครองบอกต่อเพื่อให้ผู้ปกครองท่านอื่นๆ รู้สึกรู้ว่าเข ามีความสำคัญต่อกลุ่มด้วย ในกรณี ที่ผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจกิจกรรมของโรงเรียน ครูอาจใช้เทคนิคการจูงใจ คือ การออกรางวัล จัปฉลาก ฯลฯ แต่วิธีที่ดีที่สุด คือ การทำให้ผู้ปกครองได้ตระหนักถึงความสำคัญ และเกิด ความสนใจร่วมกัน ซึ่งเมื่ อผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ส่วนตัวเกิดขึ้นแล้ว ก็จะทำให้บรรยากาศ ของความร่วมมือตามมา

2.2.6 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการให้การศึกษา

การให้การศึกษาเป็นกระบวนการช่วยเหลือและให้การศึกษารายบุคคล โดยใช้พื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดความเข้าใจปัญหา พัฒนาการปฏิบัติอย่างมีเหตุผล การให้ศึกษามี 6 ประเภท คือ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542: 40)

1. การศึกษาเพื่อการสนับสนุน เป็นการให้การศึกษาเพื่อให้การสนับสนุน แนวคิด แผน หรือข้อชี้แนะ ด้วยวิธีให้ผู้รับการศึกษามีความเข้าใจในปัญหาของตน ความรู้สึก แนวคิดของตนในการแก้ปัญหาและวิถีทางที่เหมาะสม ถูกต้องด้วยเหตุผล
2. การศึกษาเพื่อการรับข้อความรู้ เป็นการให้ความรู้ตามประเด็นปัญหาที่แม่นยำตรงตามหลักการ ทฤษฎี ที่มีความชัดเจน ผู้รับการศึกษสามารถเข้าใจและนำไปใช้เพื่อปฏิบัติการได้
3. การให้การศึกษาทางการศึกษา เป็นการให้ความรู้ อบรม สั่งสอนตามปัญหาเฉพาะบุคคล
4. การให้การศึกษาปัญหาภาวะวิกฤติ เช่น ปัญหาความเครียด ปัญหา อุบัติเหตุ เป็นต้น
5. การให้การศึกษาปัญหาไม่สบายใจจากสิ่งแวดล้อมและสังคม รวมถึงความเชื่อและศรัทธา เป็นการศึกษาเพื่อการระบาย
6. การให้การศึกษาปัญหาความทุกข์ใจในอารมณ์

2.2.7 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอีกทางหนึ่งคือ การจัดห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองที่ผู้ปกครองสามารถใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ได้ บริการห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองนี้ อาจจัดเป็นส่วนหนึ่งของห้องสมุดโรงเรียน หรือแยกส่วน ขึ้นอยู่กับสมรรถนะของโรงเรียน สิ่งที่ควรมีคือความสะดวกของผู้ปกครองในการใช้บริการ ซึ่งลักษณะของห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองจัดได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542: 41)

1. ห้องสมุดหนังสือสำหรับผู้ปกครองและเด็ก เป็นห้องสมุดที่ให้บริการเอกสารสิ่งพิมพ์ และหนังสือที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็ก การเลี้ยงเด็ก การศึกษาปฐมวัย นิทานสำหรับเด็ก
2. ห้องสมุดของเล่น เป็นห้องที่จัดให้มีของเล่นชนิดต่างๆ ที่ผู้ปกครองและเด็กสามารถใช้เล่น หรือขอยืมไปเล่นกับเด็กที่บ้านได้

3. ศูนย์สื่ออุปกรณ์สำหรับเด็ก มีลักษณะคล้ายกับห้องสมุดของเล่นแต่มีขอบเขตกว้างขวางกว่า โดยศูนย์สื่ออุปกรณ์นี้จะประกอบด้วย หนังสือ วารสาร อุปกรณ์เล่นเกม ของเล่นต่างๆ วิดีโอสำหรับเด็ก วิธีการทำของเล่นจากเศษวัสดุต่างๆ เป็นต้น ซึ่งศูนย์สื่ออุปกรณ์นี้นอกจากจะให้เด็กและผู้ปกครองเข้าเล่นแล้ว ยังมีบริการให้ยืมกลับบ้านได้ด้วย

2.2.5 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการเยี่ยมบ้าน

การเยี่ยมบ้าน เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองโดยใช้บ้านเป็นฐาน ซึ่งจะกระทำ 1-2 ครั้งต่อปี โดยการไป 2 ครั้งนั้น ครั้งแรกไปเยี่ยมเพื่อสร้างความคุ้นเคยและให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเด็ก ส่วนครั้งที่สองจะเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก และเป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง รวมทั้งการปรึกษาปัญหาอื่นๆ ร่วมด้วย

การเยี่ยมบ้านเป็นวิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่ง ของการศึกษาสำหรับผู้ปกครองมีหลายหน่วยงานที่ทำหน้าที่เยี่ยมบ้าน การเยี่ยมบ้านที่เป็นเรื่องของโรงเรียนนี้ นิยมเป้าหมายเพื่อ การช่วยเหลือเด็กในแง่ของ การศึกษา และการสนับสนุนผู้ปกครอง ตัวอย่างเช่น โครงการ Head start ของประเทศอเมริกาจัดขึ้นเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือครอบครัวยากจน เป็นต้น โดยทั่วไปครอบครัวที่อยู่ในข่ายรับการศึกษาก็ต้องมีการเยี่ยมเยียน ได้แก่

1. ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยต้องการความช่วยเหลือแนะนำ
2. ครอบครัวที่ต้องการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก
3. ครอบครัวเด็กมีปัญหาที่ต้องใช้ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

เช่น เด็กเกเร เด็กมध्यสัมพันธ์ไม่ดี เด็กมีปัญหาสุขภาพ เด็กติดยา เป็นต้น

การเยี่ยมบ้านจะให้ความรู้แก่ครูและผู้ปกครองเป็นอย่างมาก ในการสร้างความคุ้นเคยกันและช่วยให้เข้าใจพื้นฐานของเด็กอย่างแจ่มแจ้ง การเยี่ยมบ้านอย่างมิตรไมตรีจะช่วยให้เด็กและผู้ปกครองรู้สึกสบายใจนับตั้งแต่วันแรกที่ไปโรงเรียน การไปเยี่ยมบ้านเด็กจะทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจ เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญในสายตาของครู และยิ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกมั่นใจที่จะมีเพื่อนคู่หูในภายภาคหน้า (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542: 43)

การให้ความรู้ทางอ้อม เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองผ่านทางสื่อมวลชน ทั้งสิ่งพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ อีกทั้งในปัจจุบันมีการเผยแพร่ผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ด้วย การให้ความรู้รูปแบบนี้ค่อนข้างสะดวก และผู้ปกครองสามารถเลือกรับรู้ได้อย่างอิสระ เหมาะสำหรับผู้ปกครองที่ไม่ชอบมาโรงเรียน หรือไม่มีเวลามากพอ โดยสื่อสิ่งพิมพ์ที่ทางโรงเรียนสามารถจัดทำได้ ได้แก่ เอกสารย่อย แผ่นพับ หรือหนังสือเล่มเล็กที่บรรจุข้อความรู้ที่ผู้ปกครองสามารถหยิบอ่านได้ในขณะ

รอมรับเด็ก การให้ความรู้ทางอ้อมด้วยสื่อมวลชนนี้ค่อนข้างแพร่หลายมากในปัจจุบัน และนอกจากนี้ องค์การที่บริการข้อความในเรื่องความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการเด็กทาง เครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยจัดเป็น Home page และ Virtual Library ได้แก่ สถาบันมูลนิธิเด็ก ซึ่ง ผู้ปกครองสามารถสอบถามและปรึกษาได้โดยใช้ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) (สุภาพร สุวรรณศรีนนท์, 2549: 51-52)

สรุปได้ว่า การให้ ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้นสามารถทำได้หลากหลายวิธีที่แตกต่างกัน แต่สามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบใหญ่ๆ คือ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทางตรงผ่านทางกิจกรรม ต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เช่น การประชุม การฝึกอบรม การเยี่ยมบ้าน ฯลฯ ซึ่งเป็นการให้ความรู้ ที่ผู้ปกครองต้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วยตนเอง ส่วนอีกหนึ่งรูปแบบคือ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ทางอ้อมผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ นิตยสาร เป็นต้น ซึ่งในการที่จะเลือกใช้ วิธีการหรือกิจกรรมใดนั้นจำเป็นต้องพิจารณาเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ปกครอง วิธีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้นมีหลายวิธีแตกต่างกัน เมื่อจะดำเนินการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ควรจะมีขั้นตอนสำรวจความต้องการและความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้แนวในการกำหนด วัตถุประสงค์ที่ชัดเจนแล้วเลือกวิธีการหรือแนวทางในการให้ ความรู้แก่ผู้ปกครองให้เหมาะสม กับสภาพปัญหาและสภาพของกลุ่มเป้าหมาย

2.3 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่สำคัญมากในการที่จะช่วยอบรมเลี้ยงดูเด็กให้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะทั้งทางกายและจิตใจสามารถที่จะปรับตัวได้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้ ดังนั้นจึงนับว่าพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีความสำคัญในการที่จะอบรมเลี้ยงดูเด็กได้ เช่น การเรียนรู้ค่านิยม เคารพ และพฤติกรรมต่างๆ ที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ในสังคม (ปรีชา เกตุทัต, 2543: 262)

นอกเหนือจากหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กแล้ว พ่อแม่ ผู้ปกครองยังต้องมีหน้าที่ในการ สร้างเสริมพัฒนาการของเด็กอีกเพราะการที่เด็กจะมีการเจริญเติบโตอย่างเหมาะสมนั้นจำเป็นต้อง ได้รับการพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างครอบคลุม (Total Development) ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์และ สังคม สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม โดยการได้รับการพัฒนาแต่เพียงด้านใดด้าน หนึ่งนั้น จะ ทำให้เด็กมีพัฒนาการที่ไม่สมบูรณ์ ซึ่งในข้อเท็จจริงแล้ว พัฒนาการทุกด้านมีความสัมพันธ์กัน และ ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการใน 4 ด้านของเด็ก ปฐมวัยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.3.1 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย

พัฒนาการทางร่างกาย หมายถึง การที่เด็กมีน้ำหนักและส่วนสูงเพิ่มขึ้น และเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี สามารถใช้ทักษะในการเคลื่อนไหวได้คล่องแคล่วขึ้น ซึ่งการที่จะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางร่างกายดีนั้น ผู้ปกครองต้องมีความรู้และต้องเน้นใน 3 เรื่อง คือ (สุชา จันท์เอม, 2542: 151-153)

1. อาหาร เด็กปฐมวัยจำเป็นต้องได้รับอาหารที่มีสารอาหารครบถ้วน ถูกสัดส่วนและได้รับการปลูกฝังนิสัยการกินที่ดี ซึ่งอาหารสำหรับเด็กในวัยนี้มีความสำคัญมากสำหรับชีวิตเด็ก เพราะเด็กในวัยนี้มีอัตราการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว การได้กินอาหารที่ดีและถูกสัดส่วนจะช่วยวางรากฐานที่ดีสำหรับอนาคตของเด็ก

2. การให้โอกาสเด็กได้ใช้ทักษะเคลื่อนไหวเพื่อให้มีทักษะ การส่งเสริมทักษะในการใช้ทักษะเคลื่อนไหวให้คล่องแคล่วขึ้น (Motor skill) ทำได้โดยให้เด็กมีโอกาสเล่น ทำงานจับถือของ อยู่เสมอ วิ่ง กระโดด ขี่จักรยาน 3 ล้อ หรือให้เด็กได้ทำงานช่วยผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับกำลังความสามารถ และความสนใจของเด็ก ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เด็กต้องใช้ใช้กล้ามเนื้อ ทำให้กล้ามเนื้อทำงานได้คล่องแคล่วขึ้น

3. สุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ผู้ปกครองควรมีความรู้ในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพของเด็กทั้งทางกายและทางจิต เพื่อให้เด็กได้เจริญเติบโต สามารถรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อชุมชนได้ โดยอาจทำได้ดังนี้ คือ ทำให้ร่างกายเด็ก มีภูมิคุ้มกันโรคบางอย่าง เช่น ปลูกฝี ฯลฯ หัดให้เด็กมีนิสัยรักความสะอาดอยู่เสมอ หรือหัดให้เด็กได้นอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอและเป็นเวลา เป็นต้น ส่วนการป้องกันอุบัติเหตุ ผู้ปกครองควรปฏิบัติดังนี้ คือ จัดสถานที่ที่ปลอดภัยให้เด็กได้เล่น สอนให้ว่ายน้ำเป็น และสอนให้รู้จักการปฐมพยาบาลอย่างง่าย เป็นต้น

อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์ (2545: 323-324) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการทางร่างกายให้แก่เด็ก ดังนี้

1. ให้อาหารที่มีประโยชน์ ผู้ปกครองควรให้เด็กได้รับปริมาณสารอาหารครบถ้วนตามความต้องการของร่างกาย เพื่อให้อวัยวะทุกส่วนโดยเฉพาะสมองได้เจริญเติบโตอย่างเป็นปกติการให้เด็กได้รับอาหารครบ 5 หมู่ อย่างเพียงพอ มีคุณภาพ และตรงต่อเวลา เป็นการสร้างเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย และช่วยให้เด็กเจริญเติบโตได้ดี

2. ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ พ่อแม่ ผู้ปกครองช่วยส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ได้ โดยการกระตุ้น ชักชวน และหาสิ่งของให้เด็กเล่นเพื่อจะได้มีการฝึกการเคลื่อนไหวให้คล่องแคล่ว โดยสิ่งที่ผู้ปกครองอาจจัดหาให้เด็กได้ เช่น รถจักรยาน 3 ล้อ ลูกบอล ของเล่นสำหรับลากและดึง หรือการพาเด็กไปเล่นที่สนามเด็กเล่น เป็นต้น

3. ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อเล็ก พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่จำเป็นต้องสอนให้เด็กจับหยิบสิ่งของหรือฝึกให้บังคับนิ้วมือ เพราะเด็กจะเรียนรู้เองจากสิ่งที่เขาสนใจ สิ่งที่คุณปกครองควรทำก็คือส่งเสริมให้เด็กได้ฝึกในสิ่งที่ได้เรียนรู้แล้วอย่างต่อเนื่อง เพราะความสามารถของเด็กจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากการฝึกฝนบ่อยๆ โดยสิ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถนำมาใช้กระตุ้นการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาของกล้ามเนื้อเล็ก เช่น การให้ติดกระดุมเสื้อ การขีดเขียน วาดรูป การต่อบล็อก การต่อภาพ เป็นต้น

การเจริญเติบโตทางด้านร่างกายเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นการเตรียมตัวให้เด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งถ้าพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้เลี้ยงดูไม่สนับสนุนส่งเสริมการช่วยเหลือทางด้านร่างกายของเด็ก เช่น การให้รับประทานอาหารเอง การใส่เสื้อผ้า ถอดเสื้อผ้าเอง เหล่านี้เป็นต้น เด็กจะปรับตัวให้เข้ากับโลกภายนอกและบุคคลอื่นๆ ได้ ลำบาก (พัชรี ไชยะสนิท , 2541: 105) ซึ่งสอดคล้องกับ เขียวพา เฉชะคุปต์ (2542: 85) ที่กล่าวถึงบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองควรเปิดโอกาสให้ เด็กหัดช่วยเหลือตัวเองง่ายๆ เช่น หัดติดกระดุม ผูกเชือกกรองเท้า รับประทานอาหาร จัดเสื้อผ้า จัดข้าวของเครื่องใช้ หิ้วกระเป๋าไปโรงเรียน เป็นต้น และการหัดควรให้เด็กฝึกทำไปทีละน้อยจนเป็นนิสัย โดยอาจให้เด็กช่วยงานบ้านง่ายๆ เช่น ช่วยจัดโต๊ะอาหาร รดน้ำต้นไม้ เช็ดจาน ฯลฯ ซึ่งนอกจากจะเป็นการพัฒนากล้ามเนื้อแล้ว ยังฝึกให้เด็กมีนิสัยรักการทำงาน ขยัน และมีความรับผิดชอบ และนอกจากนี้ ผู้ปกครองควรมีความรู้และควรส่งเสริมและจัดหาของเล่น หรือเปิดโอกาสให้เด็กได้ลองปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เชื่อมั่นในตนเองและควบคุมตนเองได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยนั้น ผู้ปกครองจะต้องให้ความสำคัญและใส่ใจในเรื่องของการเจริญเติบโตและความแข็งแรงของร่างกายเด็ก โดยผู้ปกครองจะต้องฝึกเด็ก ส่งเสริมเด็ก และตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็ก อันได้แก่ เรื่องอาหาร การขับถ่าย การนอนหลับพักผ่อน การดูแลสุขภาพ และการออกกำลังกาย เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางร่างกายที่สมบูรณ์และแข็งแรง

2.3.2 ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม

การที่จะสร้างเสริมเด็กให้มีพัฒนาการทางอารมณ์ตามปกติ นั้น ผู้ใหญ่ต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้องและปฏิบัติต่อเด็กอย่างเหมาะสมตามโอกาส โดยเมื่อเด็กยังเล็ก ผู้ใหญ่จะต้องเข้าใจว่าเด็กยังมีความกลัวในสิ่งต่างๆ มาก จึงไม่ควรหลอก ขู่ ล้อเลียน หรือลงโทษเพื่อสั่งสอน ผู้ใหญ่ส่วนมากมักเห็นว่าวิธีนี้เป็นวิธีที่สะดวกและได้ผล เช่น ขู่เด็กว่าถ้า ไม่นอนตุ๊กแกจะมากินตับ หรือถ้าไม่

รับประทานข้าวจะเรียกตำรวมมาจับ เป็นต้น การหลอกและบู่เช่นนี้นอกจากจะทำให้เด็กวิตกกังวลแล้ว ยังเป็นการปลูกฝังความเชื่อและความคิดที่ไร้เหตุผลอีกด้วย

พัฒนาการทางด้านอารมณ์เป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้อง ได้รับทั้งความรัก ความอบอุ่น ความมั่นใจ ตลอดจนการฝึกอบรมในทางที่ถูกที่ควร จะก่อให้เกิดพลังงานและสามารถยืนหยัดอยู่ในสังคมได้ด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กทุกคนต้องการความรู้สึกปลอดภัย มั่นคง มีเจ้าของ การยอมรับ และได้รับความรัก ซึ่งถ้าขาดสิ่งเหล่านี้ไป เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ขาดความมั่นคงทางอารมณ์ การที่เด็กมีความสัมพันธ์อย่างอบอุ่นกับพ่อแม่ ผู้ปกครองจะทำให้เด็กเรียนรู้การรู้จักทำตัวให้เป็นมิตรกับผู้อื่นเมื่อเขาโตขึ้น ซึ่งการสร้างบรรยากาศในบ้านเพื่อสนองต่อความต้องการทางด้านอารมณ์ของเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถทำได้ดังนี้ คือ (นฤภรณ์ ธีรภัทรพันธ์, 2545: 14-15)

1. ให้ความรักและความต้องการเด็ก พ่อแม่ควรช่วยให้เด็กเกิดความอบอุ่นใจ โดยแสดงว่าพ่อแม่รักเขาด้วยใจจริง ไม่ว่าเขาจะมีรูปร่างหน้าตาอย่างไร หรือเพศอะไร
2. เข้าใจเอกลักษณ์ของเด็ก การช่วยให้เด็กมีกำลังใจทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้สำเร็จ คือ ไม่เปรียบเทียบผลสำเร็จของงาน ความสามารถ ท่าทาง หรือสิ่งอื่นๆ ของเด็กกับเด็กคนอื่น สนับสนุนให้เด็กได้ทำงานตามความสามารถ และแสดงความสามารถของตนตามกำลัง ชมเชย และยกย่องในความสามารถของเด็กและสิ่งที่เด็กทำดี ให้ความสนใจในสิ่งที่เด็กแสดงออก ให้โอกาสเด็กได้แก้ตัวในเรื่องที่เด็กผิดพลาด ซึ่งพ่อแม่อาจพูดถึง ความผิดพลาดที่ผ่านไปได้ เพื่อให้สิ่งที่ได้ทำไปแล้วเป็นประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก แต่ควรทำในทำนองที่ไม่ให้เด็กคิดว่าผู้ใหญ่ตำหนิ และเป็นความจำเป็นที่พ่อแม่จะต้องช่วยให้เด็กรู้ว่าเขายังมีโอกาสแก้ตัวได้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เด็กเข้าใจและยอมรับความสามารถที่เขามี
3. ฝึกฝนให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดความเข้าใจของเด็กว่าตนเองดีหรือไม่ดี สามารถหรือไม่สามารถอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับเจตคติที่พ่อแม่ ผู้ปกครองมีต่อเขาเป็นอันมากซึ่งถ้าพ่อแม่ ผู้ปกครองเชื่อและบอกให้เด็กรู้ตัวว่าเขาสามารถ เด็กก็จะมีกำลังใจอย่างมากที่จะทำให้เขามีความรู้สึกเชื่อ มั่นในตนเอง และเมื่อเด็กทำได้ดีและมีความสำเร็จ ความสำเร็จนี้ก็จะเป็นบันไดที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จในสิ่งที่ยากยิ่งขึ้นไปได้ ความสำเร็จที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งนั้น เป็นเครื่องมือสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก
4. ปลูกฝังความรู้สึกอบอุ่น มั่นคง ปลอดภัย ซึ่งทำได้โดยให้เด็กได้มีประสบการณ์ในการเลือกตัดสินใจ และในเวลาเดียวกัน เด็กจะต้องเรียนรู้ด้วยว่าทุกสิ่งทุกอย่างนั้นมีขอบเขต ซึ่งขอบเขต

บางอย่างเด็กเป็นผู้วางแนวทางเองได้ แต่บางอย่างต้องเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่ที่จะกำหนดกฎเกณฑ์หรือวินัยขึ้นมาอย่างมีเหตุผลและมีขอบเขต

5. ให้อิสรภาพบางประการ เนื่องจากเด็กยังมีประสบการณ์น้อย เด็กจึงอาจไม่รู้ว่าสิ่งใดเป็นอันตราย ผู้ใหญ่จึงต้องวางขอบเขตและแนะแนวให้เด็กปฏิบัติ เด็กต้องการอิสรภาพมาก ในการคิดและทำ ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยให้เขารู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง และเด็กจะรู้สึกคับข้องใจ ต่อคำห้ามปรามต่างๆ ของผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เขารู้สึกว่าเขาขาดอิสรภาพ

ส่วนการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสังคมนั้น ความสัมพันธ์อย่างอบอุ่นภายในครอบครัวจะช่วยให้เด็กรู้จักสร้างมิตรภาพกับผู้อื่น และรู้จักเก็บรักษาไมตรีไว้นานๆ ซึ่งวิธีที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะช่วยให้ลูกมีพัฒนาการทางสังคม ก็คือ การสร้างบรรยากาศเป็นกันเองกับลูก ทำให้บ้านเป็นศูนย์กลางที่เด็กจะทำกิจกรรมที่ตนสนใจได้ นอกจากนี้ จะต้องหมั่นฝึกอบรมและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก พ่อแม่ ผู้ปกครองมีหน้าที่รับผิดชอบที่จะต้องถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้แก่บุตรหลาน เช่น การกราบไหว้เคารพบูชา รู้จักปฏิบัติในเรื่องของการขอบคุณหรือขอโทษฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง เรียนรู้ถึงการให้และการรับในทุกคราวที่เด็กทำกิจกรรมสำเร็จ และเรียนรู้การแพ้ชนะ การเป็นนักกีฬาที่ยอมรับความแพ้ชนะ ไม่เล่นโกงหรือเอาเปรียบผู้อื่นถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องฝึกให้แก่เด็ก นอกจากนี้ควรให้เด็กได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมภายในบ้านบ้าง เพราะการให้เด็กรับผิดชอบต่อการดูแลบ้านเป็นบางครั้งบางคราวนอกจากจะเป็นการฝึกให้เด็กดูแลตัวเองและครอบครัวแล้ว ยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่เด็ก รวมทั้งเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองอีกด้วย ซึ่งเด็กจะสามารถนำไปใช้ในสังคมนอกบ้านได้ดียิ่ง (สุภาพร สุวรรณศรีนนท์, 2549: 39)

นอกจากนี้ พ่อแม่ ผู้ปกครองควรเปิดโอกาสให้เด็กช่วยเหลือตนเองและแสดงความสามารถต่างๆ บ้าง และควรจะให้กำลังใจเมื่อเด็กทำดี แต่ไม่ควรใช้วิธีบังคับ ขู่เจ็ญหรือลงโทษเด็ก ควรใช้วิธีการชักชวนแนะนำด้วยความรักและความนุ่มนวล (อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์, 2545: 333) ให้โอกาสเด็กได้เล่น เพราะการเล่นจะทำให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งช่วยให้มีโอกาสฝึกวิธีการเข้าสังคมและเรียนรู้การที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น พาเด็กไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ ซึ่งจะทำให้เด็กได้รู้จักสังคมนอกบ้าน และได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน พาเด็กไปพบญาติพี่น้อง ลูกๆ หลานๆ ในวัยเดียวกันบ้าง เพื่อให้เด็กๆ ได้อยู่ด้วยกันเพื่อเป็นการฝึกให้รู้จักอยู่ร่วมกับคนอื่น หรือรู้จักปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นๆ ได้ ซึ่งถือเป็นการปูพื้นฐานในการเข้าสังคมและอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุขในวัยต่อมา และควรแนะนำการปฏิบัติตนในสังคมให้กับลูกด้วย (วาศินี อิศรเสนา ณ อยุธยา, 2547: 218 ; รติชน พิทยสัจ, 2543: 88-89)

สรุปได้ว่า การสร้างเสริมพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมในเด็กปฐมวัย ผู้ปกครองจะต้องสร้างบรรยากาศภายในบ้านให้มีแต่ความรัก ความอบอุ่น อีกทั้งผู้ปกครองจะต้องเข้าใจเด็ก และให้อิสระแก่เด็กในการคิดหรือทำอะไรบ้าง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ตัวเอง นอกจากนี้ พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องฝึกให้เด็กเรียนรู้ถึงกฎเกณฑ์หรือมารยาทต่างๆ ของสังคมและเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นกับคนอื่นๆ เพื่อเรียนรู้การปรับตัวและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมได้

2.3.3 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

พัฒนาการทางสติปัญญาเป็นผลมาจากการเรียนรู้นับตั้งแต่แรกเกิด และการที่เด็กจะมีการเรียนรู้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมต้องอาศัยบทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการหาทางส่งเสริม เด็กในวัยนี้มีความช่างพูด อยากรู้อยากเห็น อยากหยิบโน้นฉวยนี้ และมีคำถามอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลองทำหรือลงมือปฏิบัติจริง โดยการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก และพยายามตอบคำถามเด็ก โดยอย่าเห็นว่าเป็นสิ่งที่น่ารำคาญ นอกจากนี้ พ่อแม่ ผู้ปกครองควรจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้น่าอยู่ มีบรรยากาศที่ดี และมีสิ่งกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เช่น จัดหาหนังสือที่ดี ที่เหมาะสมสำหรับวัยของเขาให้เด็กได้อ่าน หรือพ่อแม่ ผู้ปกครองจะเป็นผู้นำเด็กหัดอ่าน หัดเขียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กรักการอ่าน การเขียนเมื่อเด็กเข้าสู่วัยเข้าโรงเรียน ถ้ามีเวลาว่างควรจะหาโอกาสนำเด็กไปเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ บ้าง เช่น สวนสัตว์ หรือสถานที่สำคัญต่างๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นการพักผ่อนแล้ว ยังเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้พบเห็นสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ซึ่งนับเป็นการเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็ก อีกทางหนึ่ง (สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.: 305-311) ซึ่งสอดคล้องกับ สุชา จันท์เอม (2542: 154) ที่กล่าวถึงบทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กไว้ ดังต่อไปนี้

1. การเลือกหนังสือให้เด็กอ่านเพื่อพัฒนาปัญญานั้นต้องเหมาะสมกับวัยของเด็ก คือเลือกตามความสนใจและความสามารถในการอ่านของเด็ก เลือกหนังสือที่มีคุณภาพดีทั้งรูปร่างและเนื้อเรื่องและเลือกหนังสือหลายๆ ประเภท เพื่อส่งเสริมให้เด็กงอกงามทุกด้าน
2. การฟังวิทยุและการดูโทรทัศน์ เป็นการเพิ่มพูนความสามารถทางสมองได้มาก เช่นเดียวกับการอ่าน โดยเฉพาะในปัจจุบันโทรทัศน์เป็นสิ่ง ที่ใกล้ชิดกับเด็กมาก ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองควรเอาใจใส่ ควบคุมให้ดูเฉพาะรายการที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และเหมาะสมกับเวลาและโอกาสด้วย
3. การเป็นผู้ทำด้วยตนเอง ให้เด็กมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง เช่น เด็กชอบเล่นดนตรี ชอบประดิษฐ์สิ่งของ เป็นต้น พ่อแม่และผู้ปกครองควรจะส่งเสริม

บทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูที่สร้างเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็ก นั้น นอกจากนี้ อาชีพพรณ ปัญญาโรจน์ (2545: 36) ได้กล่าวเสริมถึงการสร้างเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กไว้ว่าพ่อแม่ ผู้ปกครอง ต้องเปิดโอกาสให้เด็กมีประสบการณ์เรียนรู้ตามวัย จากการเล่น การคิด การพัฒนาต่างๆ ตามความสนใจภายใต้คำแนะนำช่วยเหลือที่เหมาะสม เช่น ให้เด็กได้สร้างสิ่งประดิษฐ์ที่ตนชอบ ให้เล่นเกมกับเพื่อนๆ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า พัฒนาการทางด้านสติปัญญานั้นเป็นผลมาจากการเรียนรู้ เพราะฉะนั้น ในเรื่องการสร้างเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาให้แก่เด็กปฐมวัยนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองจะต้องให้เด็กได้มีโอกาสคิด ตัดสินใจ และลงมือกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองให้มากที่สุด เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กได้ใช้สติปัญญาในการคิดแก้ปัญหา นอกจากนั้น ความรัก ความอบอุ่น ในครอบครัว และการพา เด็กไปเที่ยวพักผ่อนในสถานที่ต่างๆ ก็มีมีส่วนช่วยสร้างเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กได้อีกทางหนึ่ง

2.3.4 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเด็กเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องกระทำพร้อมกับพัฒนา ด้านอื่นๆ เพื่อที่เด็กจะได้เจริญเติบโตไปเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศต่อไป ซึ่งการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมให้ได้ผลดีนั้นจะต้องจัดอย่างมีระบบ โดยเริ่มตั้งแต่การจัดสภาพแวดล้อมพร้อมๆ ไปกับการเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม ทั้งนี้ พ่อแม่ ผู้ปกครองและทุกคนในครอบครัวเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมและมีบทบาทเป็นอย่างมากในการสนับสนุน และส่งเสริมให้เด็กได้ฝึกและรู้จักมีคุณธรรม เช่น การมีวินัย อดทน ประหยัด ขยัน ซื่อสัตย์ เป็นต้น

การอบรมเลี้ยงดูเด็กกับพัฒนาการทางจริยธรรมนั้นมีความเกี่ยวข้องกัน และจะเกี่ยวกับการ ใ้รางวัล แรงเสริม และการลงโทษด้วย (วราภรณ์ รักวิชัย, 2540: 114) ซึ่งถ้าพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีความเข้าใจในพัฒนาการทางจริยธรรม ก็จะช่วยให้สามารถอบรมเลี้ยงดูเด็กได้อย่างถูกต้อง และสามารถเข้าใจ ปฏิบัติ ในสิ่งต่างๆ อันจะส่งผลให้เห็นถึงความคิดและการใช้เหตุผลที่เป็นหลักในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ (วิจิต สมศักดิ์, 2540: 44) คุณธรรม จริยธรรมนั้นเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝัง ให้เกิดกับเด็กทั้งด้วยการเลี้ยงดู และด้วยการอบรมบ่มนิสัย ครอบครัวและพ่อแม่ถือเป็นจุดกำเนิดของการสร้างคุณธรรมหรือความปรารถนาที่ดีให้แก่เด็ก ซึ่งนอกจากการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ ครอบครัวยุติและอบอุ่นแล้ว พ่อแม่ ผู้ปกครองยังต้องอบรมเด็กให้เรียนรู้พฤติกรรมที่ดี ชื่นนำชักจูงให้ เด็กได้มีโอกาสพัฒนาจิตใจของตนด้วยการประพฤติที่ดีร่วมกับครอบครัว ในขณะเดียวกัน พ่อแม่

ผู้ปกครองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็ก และพร้อมแก้ไขปัญหาคุณธรรมของเด็กเมื่อผิดพลาด (ศุมน อมรวิวัฒน์, 2540: 55-59)

บทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูที่สร้างเสริมพัฒนาการด้านจริยธรรมนั้น หมายถึง การที่บิดามารดา หรือผู้ปกครองปลูกฝังให้เด็กมีจิตใจเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว ซื่อสัตย์ มีสัมมาคารวะ กตัญญูทวาทิ รู้จักเกรงใจและเคารพผู้ใหญ่ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาอย่างง่าย ๆ รู้จักการสวดมนต์ไหว้พระ ฝึกให้เด็กนิยมการทำความดีโดยการให้ประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครองทำให้ดูเป็นตัวอย่าง ชี้แนะให้เด็กดูเมื่อผู้อื่นกระทำความดีเล่าเรื่องหรือหารูปประกอบเกี่ยวกับบุคคลหรือสัตว์ที่กระทำความดี มาให้เด็กได้เห็น เพื่อเป็นการโน้มน้าวจิตใจให้คล้อยตาม

อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์ (2545: 36) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองควรสอนให้เด็กละเว้นในสิ่งที่ควรละเว้น ซึ่งได้แก่ ศีล 5 และสอนให้เด็กปฏิบัติสิ่งที่ดีงามอันควรยึดถือและปฏิบัติ เช่น มีความเมตตา กรุณา มีความละเอียดเกรงกลัวต่อบาป มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น

การที่จะทำให้เด็กเกิดคุณธรรมได้นั้น ศรัทธา ธรรม อนุโมทนา และโรจน์รุ่ง สุวรรณสุทธิ ได้เสนอหลักการสร้างการพัฒนาจริยธรรมตามหลักพุทธศาสนาสำหรับเด็กปฐมวัยให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครอง ไว้ดังนี้ (ศรัทธา ธรรม อนุโมทนา และโรจน์รุ่ง สุวรรณสุทธิ, 2530 อ้างถึงใน กุลยา ดันติผลาชีวะ, 2542 ก: 82)

1. ผู้ปกครองควรฝึกหัดให้เด็กมีการพิจารณาตนเองโดยสม่ำเสมอถึงสิ่งที่ตนกระทำ และผลที่เกิดขึ้น
2. ผู้ปกครองควรฝึกหัดให้เด็กรู้จักแยกแยะการกระทำของตนตามหลักพระธรรมคำสอน เพื่อตัดสินว่าดีหรือไม่ดี มีเหตุผลหรือไม่
3. ผู้ปกครองควรฝึกหัดให้เด็กกระทำความดีอย่างมีเหตุผล โดยไม่ทำอะไรตามใจตนเอง
4. ผู้ปกครองควรฝึกให้เด็กหัดพิจารณาและสำรวจการกระทำของตน
5. ผู้ปกครองควรฝึกให้เด็กมีจิตใจตั้งมั่นอยู่ในคุณงามความดีโดยฝึกสมาธิ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การที่จะปลูกฝังหรือสร้างเสริมพัฒนาการทางด้านจริยธรรมในเด็กปฐมวัยนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ โดยผู้ปกครองจะต้องอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยความรัก ความเข้าใจ และต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก อีกทั้งต้องชี้แนะและชักจูงในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมให้แก่เด็กได้ประพฤติปฏิบัติ ตลอดจนใช้วิธีการที่หลากหลายในการอบรมสั่งสอน เพื่อให้เด็กเกิดพัฒนาการ

สรุปได้ว่า ความรู้ของผู้ปกครองในการเลี้ยงดูและสร้างเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ของเด็กปฐมวัย คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้เด็กได้พัฒนาตนเองตามความเหมาะสมแก่วัย และเจริญเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่หรือเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไปนั้น เด็กต้องได้รับการตอบสนองตามขั้นตอนของความต้องการและการพัฒนาทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ อันได้แก่ การได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของชีวิต คือ อาหาร การพักผ่อนนอนหลับ การขับถ่าย การออกกำลังกาย และการดูแลในเรื่องของสุขภาพ รวมถึงการได้รับความรัก ความเข้าใจ ความอบอุ่น ความเอาใจใส่ และความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ซึ่งผู้ที่มีความสำคัญและมีบทบาทมากที่สุดในการที่จะตอบสนองความต้องการเหล่านี้ รวมทั้งอบรมเลี้ยงดูและสร้างเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ ของเด็กก็คือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้เลี้ยงดูเด็กนั่นเอง

2.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 เป็นต้นไป ทำให้ระบบปฏิรูปการศึกษา ระบบบริหารการจัดการศึกษา รวมทั้งบุคลากรและทรัพยากร ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลอมรวมหน่วยงานทางการศึกษาเป็นหน่วยเดียวกัน ทำให้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเดิมต้องยุบเลิกไป และได้ประกาศจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นจำนวน 175 เขต อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ โรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2546 ก: 1)

จากพระราชบัญญัติดังกล่าว จังหวัดปทุมธานีถูกแบ่งออกเป็น 2 เขตพื้นที่การศึกษา คือ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีหน้าที่ดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 อำเภอคือ อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอสามโคก อำเภอลาดหลุมแก้ว และอำเภอลองหลวง
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีหน้าที่ดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 อำเภอคือ อำเภอธัญบุรี อำเภอลำลูกกา และอำเภอหนองเสือ

การบริหารงาน โดยแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 เป็นกฎหมายแยกเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 23 กรกฎาคม 2553 เป็นต้นไป โดยที่การจัดระเบียบบริหารราชการในเขตพื้นที่ศึกษากำหนดให้แต่ละเขตพื้นที่

การศึกษาประกอบด้วย การศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมอยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการบริหารราชการ สมควรแยกเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการพัฒนาการศึกษาแก่นักเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลและมีคุณภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ (ราชกิจจานุเบกษา,ออนไลน์, 2553: 6)

ดังนั้นจึงมีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีการ แบ่ง เขตพื้นที่การศึกษา (ประถมศึกษา) และเขตพื้นที่การศึกษา (มัธยมศึกษา) ขึ้นมาใหม่ ทั่วประเทศแบ่งเป็น เขตพื้นที่การศึกษา (ประถมศึกษา) จำนวน 183 เขต และเขตพื้นที่การศึกษา (มัธยมศึกษา) จำนวน 42 เขต มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2553 เป็นต้นไป ทั้งนี้ สถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี จึงถูกแบ่งไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้โรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาขึ้นอยู่กับ เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ประกอบด้วยท้องที่ จังหวัดปทุมธานีและสระบุรีให้สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองปทุมธานี (ราชกิจจานุเบกษา ,ออนไลน์, 2553: 63) การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาให้เขตพื้นที่ศึกษาปทุมธานี เขต 1 เปลี่ยนแปลงเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประกอบด้วยท้องที่ อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอลาดหลุมแก้วอำเภอสามโคก และอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีให้เขตพื้นที่ศึกษาปทุมธานี เขต 2 เปลี่ยนแปลงเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ประกอบด้วยท้องที่ อำเภอลำลูกกา อำเภอธัญบุรี และอำเภอหนองเสือจังหวัดปทุมธานี (ราชกิจจานุเบกษา,ออนไลน์, 2553: 42)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างกว้างขวางและทั่วถึงพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้กำหนดเป็น นโยบายของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

วิสัยทัศน์

สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรในวัยเรียนอย่างทั่วถึง โดยปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นไทย และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

พันธกิจ

ขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการปลูกฝังให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรมความสำนึกในความเป็นไทย ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ประชากรวัยเรียนทุกคนทั้งปกติ พิการ และด้อยโอกาสได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี
2. ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการศึกษา

กลยุทธ์

1. ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่นักเรียนทุกคน
2. เพิ่มอัตราการเข้าเรียนในทุกระดับตั้งแต่เด็กทั่วไป ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ลดอัตรา การออกกลางคันและพัฒนารูปแบบการให้บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษา
3. ยกระดับคุณภาพสถานศึกษาดูมาตรฐานการศึกษาของชาติ พัฒนาผู้เรียน สมรรถนะครู และบุคลากรอย่างเป็นระบบ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และปฐมวัย และการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ ของหลักสูตร การศึกษาอย่างเต็มตามศักยภาพ
4. เร่งรัดพัฒนาความพร้อมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารให้แก่สถานศึกษา และหน่วยงานการศึกษาในสังกัดเพื่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการ
5. สร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพ บนหลักธรรมาภิบาล ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลจาก เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งมีสถานศึกษา ในเขตอำเภอคลองหลวง ที่ทำการสอนในระดับ ประถมศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงชั้นประถมศึกษา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 600 คนขึ้นไป รวมจำนวน 9 โรงเรียน จำนวนผู้ปกครองทั้งหมด 1,575 คน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2553)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของ ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัด ปทุมธานี นี้ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

กวิน เสือสกุล (2546: 83) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ของผู้ปกครองในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของผู้ปกครองที่ บ้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ 1. ด้านการอบรมเลี้ยง ดูเพื่อเตรียมความพร้อม ได้แก่ การจัดหาอาหารหรือการให้อาหารเสริมเพื่อเตรียมความพร้อมด้าน ร่างกายให้นักเรียน การจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศการอยู่ร่วมกัน การให้กำลังใจ และการแสดง ความสนใจและชมเชย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 และ 2. ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่บ้าน ได้แก่ การดูแลให้นักเรียนทำการบ้าน การทำกิจกรรมร่วมกันกับครอบครัว การตัดสินใจเลือก โปรแกรมการเรียน ให้คำแนะนำในการทำงานหรือการแบ่งเวลาการเรียน และการสอนให้นักเรียน ช่วยเหลือตัวเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45

วารกรณ์ นิลประพันธ์ (2546: 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ พัฒนาการศึกษาของบุตร โรงเรียนนิลประพันธ์ เขตคลองจั่น กรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วน ร่วมในการพัฒนาการศึกษาของบุตรด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ที่สุดมี 2 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ และด้านสังคม สำหรับด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา การมีส่วน ร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก

พูนทรัพย์ สิงห์ใหม่, จำริญรัตน์ เจือจันทร์ และสมพร ไชยะ (2547: 47) ได้ศึกษาเรื่อง การ มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนอนุบาลศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาใน โรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตเทศบาลนคร นครราชสีมา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้าน

แตกต่างกันด้านความสัมพันธ์กับเด็ก มีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นผู้ปกครองที่มีสถานภาพแตกต่างกัน จำนวนบุตรมีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไทรี (Tyree, 1986: 11-82) ได้ศึกษาถึงการพัฒนาทักษะของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กอายุ 3-5 ปี ในด้านพัฒนาการทางภาษา อารมณ์ สังคม และการเคลื่อนไหวร่างกาย พบว่าผู้ปกครองที่ได้รับความรู้จะส่งผลดีต่อวิธีการในการแก้ปัญหาเด็กมากกว่า เด็กที่ผู้ปกครองไม่ได้รับความรู้ การศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการแบ่งประเภททักษะของผู้ปกครองด้วยวิธีการของ บลูม (Bloom) คือ ด้าน พุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย อันเป็นรากฐานในการกำหนดโครงการการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้วย

แมกไนท์ (Mcknight, 1987: 526) ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทของครูโรงเรียนอนุบาลในการสนับสนุน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ความร่วมมือของผู้ปกครองและความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กกับการช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างคือ ครูโรงเรียนอนุบาล 45 คน ผู้ปกครองเด็ก 191 คน และนักเรียน 191 คน ซึ่งได้รับการแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้รับการสอนโดยครูอนุบาลที่ได้รับการสนับสนุนและ ความร่วมมืออย่างสูงจากผู้ปกครอง กลุ่มที่ 2 ได้รับการสอนจากครูอนุบาล 4 คน ซึ่งได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากผู้ปกครองต่ำ ผลปรากฏว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กมีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนและความร่วมมือจากผู้ปกครองอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่าวุฒิการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการให้การสนับสนุนช่วยเหลือจากที่บ้าน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก

ดิคเกอร์ (Dicker, 1993 อ้างถึงใน เจนจิรา คงสุข , 2540: 46) ได้ศึกษาถึงความต้องการในการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ด้อยโอกาสและศึกษารูปแบบของการฝึกอบรมผู้ปกครอง จากการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการการเรียนรู้ในเรื่องการเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ต่อไปนี้ 1) พัฒนาการด้านร่างกาย และการดูแลทางการแพทย์ของเด็กที่เจ็บป่วย 2) การอบรมเลี้ยงดูทางจิตใจ การจัดการกับความกลัวและความกังวลใจของเด็ก และการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในทางบวก 3) การอบรมเลี้ยงดูทางสติปัญญา ความรู้เกี่ยวกับการสร้างความคิดรวบยอดพื้นฐาน พัฒนาการทางการเคลื่อนไหวและการรับรู้ พัฒนาการทางด้านภาษา การวางแผนตารางการดูโทรทัศน์และการส่งเสริมพฤติกรรมแสวงหาความรู้ และ 4) การอบรมเลี้ยงดูทางด้านสังคม

การใช้อ่านและกฎระเบียบ การเข้าสังคม การสร้างบรรยากาศภายในครอบครัว ที่อบอุ่น บทบาทของเด็กและการใช้เวลาว่าง

คูมัส (Dumas, 1991 อ้างถึงใน ชีรภัทร์ เจริญดี, 2542: 35) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาธรรมชาติกับการทำงานร่วมกัน การติดต่อสื่อสาร และความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครอง สรุปได้ว่า ถึงแม้ว่าระดับการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง และระดับการปฏิบัติของผู้ปกครองจะช่วยให้เด็กมีความสามารถในการอ่านที่เพิ่มขึ้น แต่การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองก็เป็นสิ่งที่ช่วยให้หลักสูตรการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้

จากการศึกษาผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องที่ได้นำเสนอมานั้น จะเห็นได้ว่าการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง มีความหมายและความสำคัญมาก ในการให้ ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้นประกอบไปด้วยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเช่น ครู ผู้ปกครอง มาดำเนินงานและทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อหาทางพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ นอกจากนั้น ยังแสดงให้เห็นอีกว่าการส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการและการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การให้รู้ถึงบทบาทของตัวผู้ปกครองในการที่จะช่วยพัฒนาเด็ก และการให้ผู้ปกครองมีความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมหรือจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับลูกที่บ้าน จะส่งผลต่อพัฒนาการและความพร้อมของเด็กปฐมวัยอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งนับว่าเป็นการสนับสนุนตัวแปรต้น และตัวแปรตามที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอ คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งข้อมูลที่ศึกษาอาจเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา ในการที่จะนำข้อมูลที่ได้อไปใช้ในการวางแผน เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสมต่อไปในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างการให้ความรู้ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง อนุบาล 2 ปีการศึกษา 2553 ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1,575 คน โดยถือว่านักเรียน 1 คน มีผู้ปกครอง 1 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลาน เรียนอยู่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง อนุบาล 2 ปีการศึกษา 2553 ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยการใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 600 คนขึ้นไป จำนวน 9 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนวันครู 2502 โรงเรียนชุมชนวัดบางขัน โรงเรียนคลองหนึ่ง (แก้วนิมิตร) โรงเรียนบุญคุ้มราษฎร์บำรุง โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 69 (คลองหลวง) โรงเรียนสังข์อำวิทยา โรงเรียนคลองสอง โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง และโรงเรียนวัดเกิดการอุดม จำนวน 306 คน

ซึ่งได้มาโดยใช้ตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling) ดังนี้

1. สุ่มแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิแบบสัดส่วน (Stratified Proportienate sampling) โดยแบ่งออกเป็นระดับชั้น (Strata) คือ ระดับชั้นอนุบาล 1 และอนุบาล 2

2. กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้น โดยการเทียบสัดส่วนจากจำนวนประชากรในแต่ละระดับชั้น

3. กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน โดยการเทียบสัดส่วนจากจำนวนประชากรในแต่ละโรงเรียน

4. กำหนดผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียน โดยการจับฉลาก

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ระดับชั้นเรียน					
	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	อนุบาล1	อนุบาล2	รวม	อนุบาล1	อนุบาล2	รวม
1 โรงเรียนวันครู 2502	76	70	146	15	13	28
2 โรงเรียนชุมชนวัดบางขัน	82	87	169	16	17	33
3 โรงเรียนคลองหนึ่ง (แก้วนิมิต)	90	109	199	18	21	39
4 โรงเรียนบุญคุ้มราษฎร์บำรุง	121	109	230	24	21	45
5 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา69(คลองหลวง)	70	83	153	14	16	30
6 โรงเรียนสังข์อ่าววิทยา	88	99	187	17	19	36
7 โรงเรียนคลองสอง	80	88	168	15	17	32
8 โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง	76	125	201	15	24	39
9 โรงเรียนวัดเกิดการอุดม	56	66	122	11	13	24
รวมประชากร	739	836	1,575	145	161	306

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิ.ย. 2553)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามผู้ปกครองที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นตามแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้วยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อาชีพ วุฒิการศึกษา และรายได้ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น 5 ด้าน การฝึกอบรม , การประชุมผู้ปกครอง , การให้การปรึกษา , ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง, การเยี่ยมบ้าน ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

การตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert, 1970: 107-110) มี 5 ระดับ โดยกำหนดค่าแต่ละระดับ ดังนี้

ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ใน 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

การตอบแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert, 1970: 107-110) มี 5 ระดับ โดยกำหนดค่าแต่ละระดับ ดังนี้

ในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดในการสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

3.3 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ผู้ปกครอง พัฒนาการเด็กปฐมวัย ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย รวบรวมรายละเอียดจัดเป็นประเด็นสำคัญที่จะกำหนดเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม

3.3.2 สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตที่กำหนด ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาจากแบบสอบถามของ นิตยา ไสงาม (2543: 117-119) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อคำถามเรื่องการฝึกอบรมจำนวน 4 ข้อ เรื่องการประชุมผู้ปกครองจำนวน 4 ข้อ เรื่องการให้การปรึกษาจำนวน 4 ข้อ เรื่องห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองจำนวน 4 ข้อ และเรื่องการเยี่ยมบ้านจำนวน 4 ข้อ ส่วนตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยใน 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาจากแบบสอบถามของ สุภาภรณ์ สุวรรณศรีนนท์ (2549: 132-137) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อคำถามด้านร่างกายจำนวน 10 ข้อ ด้านอารมณ์และสังคมจำนวน 10 ข้อ ด้านสติปัญญาจำนวน 10 ข้อ และด้านคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 10 ข้อ

3.3.3 นำร่างแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุง แก้ไขให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตของเนื้อหาที่กำหนด

3.3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาแก้ไข

3.3.5 นำเครื่องมือแต่ละฉบับให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือ

3.3.6 นำแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC)

3.3.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ โรงเรียนสาธิตอนุบาลราชวมงคล จังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน และนำไปใช้หาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาโดยใช้

วิธีค่าสัมประสิทธิ์สัมพัทธ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204 อ้างถึงใน วาโร เฟ็งส์วัตต์, 2551: 260) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของตอนที่ 2 เกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น และตอนที่ 3 ซึ่งเกี่ยวกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทั้งฉบับเท่ากับ .949

3.3.8 ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์

3.3.9 ได้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการรับรองจากคณะครู ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ถึงผู้บริหารโรงเรียน ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามให้ผู้ปกครองในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

3.4.3 ผู้วิจัยนำหนังสือรับรองจากคณะครู ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และแบบสอบถามไปให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนช่วยแจกแบบสอบถามให้กับผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งเก็บรวบรวมแบบสอบถามไว้ที่โรงเรียน และผู้วิจัยนัดวัน ไปรับแบบสอบถามคืน

3.4.4 ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จากนั้นทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับ และได้รับแบบสอบถามคืนครบ 100% ของแต่ละโรงเรียน

3.4.5 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปประมวลผลสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามที่ส่งไปยังสถานศึกษา จำนวน 306 ฉบับ แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาดำเนินการ ดังนี้

3.5.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อใช้วิเคราะห์คำนวณหาค่าร้อยละ(Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.5.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อทราบว่าการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นอยู่ในระดับใด แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มา แปลความหมาย รายชื่อ รายด้านและความหมายในภาพรวม การแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) (บุญชม ศรีสะอาด , 2545: 103) 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 ถึง 5.00 แสดงว่า	โรงเรียนมีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง อยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 ถึง 4.50 แสดงว่า	โรงเรียนมีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง อยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 ถึง 3.50 แสดงว่า	โรงเรียนมีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง อยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 ถึง 2.50 แสดงว่า	โรงเรียนมีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง อยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50 แสดงว่า	โรงเรียนมีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.5.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อทราบ ว่าความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับใด แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมาย รายชื่อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม การแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103) 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 ถึง 5.00 แสดงว่า	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 ถึง 4.50 แสดงว่า	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 ถึง 3.50 แสดงว่า	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 ถึง 2.50 แสดงว่า	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50 แสดงว่า	โรงเรียนมีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.5.4 นำข้อมูลที่ได้แปลความหมายของระดับ ความสัมพันธ์ ระหว่าง การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ได้แล้ว นำเอาค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2553: 316) แปลความหมาย ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 – 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 – 0.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 – 0.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3.5.5 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และ วัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence : IOC) (วาโร เฟิงสวัสดิ์, 2551: 245)

นำค่าที่ได้มาแทนค่าในสูตร	$IOC = \frac{\sum R}{n}$		
เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	n	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยกำหนดเกณฑ์ การพิจารณาความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

	+ 1	หมายถึง	ข้อคำถามนี้มีความตรงตามเนื้อหาในการวิจัย
	0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้มีความตรงตามเนื้อหาในการวิจัย
-	1	หมายถึง	ข้อคำถามนี้ไม่มีความตรงตามเนื้อหาในการวิจัย

3.5.6 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธี หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204)

จากสูตร
$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ในที่นี้คือค่าความเชื่อมั่น
	k	หมายถึง	จำนวนข้อของคำถาม
	S_i^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนการตอบแต่ละข้อ
	S_t^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3.5.7 สถิติพื้นฐาน

3.5.7.1 ค่าร้อยละ (Percentage = %)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	หมายถึง	ค่าร้อยละ
	f	หมายถึง	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
	n	หมายถึง	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.5.7.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n xi}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
-------	-----------	---------	-------------

X_i	หมายถึง	คะแนนแต่ละจำนวน
Σ	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	หมายถึง	จำนวนข้อมูล
$\sum_{i=1}^n xi$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนแต่ละจำนวน

3.5.7.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = SD)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ	$S.D.$	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	หมายถึง	จำนวนข้อมูล
	X_i	หมายถึง	ค่าคะแนนแต่ละคน
	$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด

3.5.8 สถิติที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้อของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยใช้การทดสอบด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2551: 304)

$$r_{xy} = \frac{n \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n \sum x^2 - (\sum x)^2][n \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y
	ΣX	หมายถึง	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด X
	ΣY	หมายถึง	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด Y
	ΣX^2	หมายถึง	ผลรวมของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	ΣY^2	หมายถึง	ผลรวมของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	ΣXY	หมายถึง	ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y แต่ละคู่
	n	หมายถึง	จำนวนข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และตอบข้อคำถามของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนเด็กปฐมวัย จากสถานศึกษาในเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 9 โรงเรียน ผู้ปกครองจำนวน 306 คน จำนวนแบบสอบถาม 306 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนสมบูรณ์จำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย จำแนกเป็น 5 ตอน ดังนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านเพศ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของผู้ปกครอง

4.2 ข้อมูลการศึกษาระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี และการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการให้ความรู้ แก่ผู้ปกครอง

4.3 ข้อมูลการศึกษาระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

4.4 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมาย ดังนี้

n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
X_{tot}	หมายถึง	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

X_1	หมายถึง	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการฝึกอบรม
X_2	หมายถึง	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการประชุมผู้ปกครอง
X_3	หมายถึง	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการให้การปรึกษา
X_4	หมายถึง	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง
X_5	หมายถึง	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการเยี่ยมบ้าน
Y_{tot}	หมายถึง	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
Y_1	หมายถึง	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านร่างกาย
Y_2	หมายถึง	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านอารมณ์และสังคม
Y_3	หมายถึง	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านสติปัญญา
Y_4	หมายถึง	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านคุณธรรม จริยธรรม
**	หมายถึง	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง

จังหวัดปทุมธานี

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถาม ของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวนแบบสอบถาม 306 ฉบับ เมื่อจำแนกตาม เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ของผู้ปกครอง ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง

(n = 306)		
ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	83	27.10
หญิง	223	72.90

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

	(n = 306)	
ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
2. อาชีพ		
รับราชการ	26	8.50
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	10	3.30
รับจ้าง	126	41.20
ค้าขาย	58	19.00
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	29	9.50
พนักงานบริษัท	51	16.70
อื่นๆ...	6	2.00
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	56	18.30
มัธยมศึกษา	165	53.90
ปริญญาตรี	72	23.50
สูงกว่าปริญญาตรี	13	4.20
4. รายได้ของผู้ปกครอง		
น้อยกว่า 10,000 บาท	143	46.70
10,000 – 20,000 บาท	137	44.80
20,001 – 30,000 บาท	19	6.20
มากกว่า 30,000 บาท	7	2.30
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.90 รองลงมาคือเพศชาย ร้อยละ 27.10 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 41.20 รองลงมาคืออาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 19.00 รองลงมาคืออาชีพพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 16.70 รองลงมาคืออาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้าน คิดเป็นร้อยละ 9.50 รองลงมาคืออาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 8.50 รองลงมาคืออาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 3.30 และอาชีพอื่นๆ คิดเป็น

ร้อยละ 2.00 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.90 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 23.50 รองลงมาคือระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.30 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.20 ส่วนใหญ่รายได้ของผู้ปกครองที่น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.70 รองลงมาคือ 10,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.80 รองลงมาคือ 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.20 และมากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.30 ตามลำดับ

4.2 ข้อมูลการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษาระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จากกลุ่มตัวอย่าง 306 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.2 – 4.9

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านการฝึกอบรม

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
(n = 306)			
การฝึกอบรม (X₁)			
1. โรงเรียนเคยจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น การสร้างวินัยให้กับเด็ก, การแก้พฤติกรรมเด็ก ฯลฯ โดยครูเป็นผู้ให้ความรู้	3.66	1.09	มาก
2. โรงเรียนเคยมีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็ก โดยมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความรู้มาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	3.39	1.14	ปานกลาง
3. โรงเรียนเคยมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้แก่ผู้ปกครอง	3.34	1.13	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
การฝึกอบรม (X ₁)			
4. โรงเรียนเคยมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้ และการเสริมปัญญาเด็ก เช่น การสร้างสื่อสำหรับเด็ก, กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็ก	3.52	1.09	มาก
รวม (X ₁)	3.47	1.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์พบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านการฝึกอบรม(X₁) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.47$, S.D. = 1.02) เมื่อพิจารณาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ด้านการฝึกอบรมเป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนเคยจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น การสร้างวินัยให้กับเด็ก, การแก้ปัญหาพฤติกรรมเด็ก ฯลฯ โดยครูเป็นผู้ให้ความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.66$, S.D. = 1.09) รองลงมาคือ โรงเรียนเคยมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้ และการเสริมปัญญาเด็ก เช่น การสร้างสื่อสำหรับเด็ก, กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็ก อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.52$, S.D. = 1.09) รองลงมาคือโรงเรียนเคยมีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็ก โดยมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความรู้มาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.39$, S.D. = 1.14) และโรงเรียน เคยมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ปฐมวัย ให้แก่ผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.34$, S.D. = 1.13) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านการประชุมผู้ปกครอง

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
(n = 306)			
การประชุมผู้ปกครอง (X₂)			
1. โรงเรียนเคยมีการจัดการปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียน	3.86	1.01	มาก
2. โรงเรียนเคยจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนร่วมกัน เช่น การจัดทำสื่อหรือของเล่นสำหรับเด็ก	3.56	1.15	มาก
3. โรงเรียนเคยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและผู้ปกครองด้านสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ พัฒนาการเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน	3.48	1.13	ปานกลาง
4. โรงเรียนเคยจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองกลุ่มย่อย เฉพาะห้องเรียนเพื่อแจ้งความก้าวหน้าและพัฒนากิจการเด็ก	3.48	1.10	ปานกลาง
รวม (X ₂)	3.59	0.97	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านการประชุมผู้ปกครอง(X₂) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = 0.97) เมื่อพิจารณาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ด้านการประชุมผู้ปกครองเป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนเคยมีการจัดการปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 1.01) รองลงมาคือ โรงเรียนเคยจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน ร่วมกัน เช่น การจัดทำสื่อหรือของเล่นสำหรับเด็กอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 1.15) รองลงมาคือ โรงเรียนเคยจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองกลุ่มย่อยเฉพาะห้องเรียนเพื่อแจ้งความก้าวหน้าและพัฒนากิจการเด็กอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = 1.10) และ โรงเรียนเคยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง

ครูและผู้ปกครองด้านสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่พัฒนาการเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = 1.13) ซึ่งมีระดับความคิดเห็นเท่ากัน

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านการให้การปรึกษา

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
(n = 306)			
การให้การปรึกษา (X_3)			
1. โรงเรียนได้ให้การปรึกษาเมื่อผู้ปกครองมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก	3.63	1.11	มาก
2. โรงเรียนได้ให้การปรึกษาทางโทรศัพท์ เมื่อผู้ปกครองมีข้อสงสัยด้านการดำเนินงานของครูหรือโรงเรียน	3.56	1.13	มาก
3. โรงเรียนได้มีการจัดตารางเวลาการให้การปรึกษาพบปะระหว่าง ครูกับผู้ปกครอง	3.35	1.17	ปานกลาง
4. โรงเรียนได้ให้การปรึกษาด้านความรู้ กระบวนการช่วยเหลือตามปัญหาเฉพาะบุคคล	3.31	1.18	ปานกลาง
รวม (X_3)	3.46	1.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์พบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้าน การให้การปรึกษา (X_3) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.46$, S.D. = 1.02) เมื่อพิจารณาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ด้านการให้การปรึกษา เป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนได้ให้การปรึกษาเมื่อผู้ปกครองมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$, S.D. = 1.11) รองลงมาคือโรงเรียนได้ให้การปรึกษาทางโทรศัพท์ เมื่อผู้ปกครองมีข้อสงสัยด้านการดำเนินงานของครูหรือโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 1.13) รองลงมาคือโรงเรียนได้มีการจัดตารางเวลาการให้การปรึกษาพบปะระหว่างครูกับผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$, S.D. = 1.17) และโรงเรียนได้ให้การปรึกษา

ด้านความรู้กระบวนการช่วยเหลือตามปัญหาเฉพาะบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.31$, S.D. = 1.18) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง

(n = 306)

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง (X_4)			
1. โรงเรียนได้มีการจัดสื่ออุปกรณ์, ของเล่น, หนังสือไว้ให้บริการสำหรับผู้ปกครอง ณ มุมใดมุมหนึ่งในโรงเรียน	3.21	1.29	ปานกลาง
2. โรงเรียนได้มีการจัดบริการให้ผู้ปกครองสามารถยืมสื่ออุปกรณ์, ของเล่น, หนังสือ กลับบ้านได้	3.17	1.26	ปานกลาง
3. โรงเรียนได้จัดมุมหนังสือสำหรับผู้ปกครองโดยจัดให้มีเอกสาร แผ่นพับหรือจดหมายข่าว เพื่อให้ข้อมูลความรู้กับผู้ปกครอง	3.27	1.19	ปานกลาง
4. โรงเรียนได้มีการจัดตารางเวลาการให้บริการห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง	2.93	1.29	ปานกลาง
รวม (X_4)	3.14	1.10	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้าน ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง (X_4) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.14$, S.D. = 1.10) เมื่อพิจารณาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง เป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนได้จัดมุมหนังสือสำหรับผู้ปกครองโดยจัดให้มีเอกสาร แผ่นพับหรือจดหมายข่าวเพื่อให้ข้อมูลความรู้กับผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 1.19) รองลงมาคือโรงเรียนได้มีการจัดสื่ออุปกรณ์, ของเล่น, หนังสือไว้ให้บริการสำหรับผู้ปกครอง ณ มุมใดมุมหนึ่งในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$, S.D. = 1.29) รองลงมาคือโรงเรียน ได้มีการจัดบริการให้ผู้ปกครองสามารถยืม

สื่ออุปกรณ์ , ของเล่น , หนังสือกลับบ้านได้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = 1.26) และโรงเรียนได้มีการจัดตารางเวลาการให้บริการห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$, S.D. = 1.29) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านการเยี่ยมบ้าน

(n = 306)

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
การเยี่ยมบ้าน (X_5)			
1. โรงเรียนได้เคยมีการเยี่ยมบ้านผู้ปกครอง	3.50	1.35	มาก
2. โรงเรียนได้มีการจัดตารางการเยี่ยมบ้านผู้ปกครอง และกำหนดระยะเวลาการเยี่ยมบ้านหรือแจ้งวันเยี่ยมบ้านให้ผู้ปกครองทราบก่อนล่วงหน้า	3.41	1.27	ปานกลาง
3. โรงเรียนได้มีการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของเด็กรวมถึงพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยการเยี่ยมบ้าน	3.38	1.22	ปานกลาง
4. โรงเรียนได้ให้การช่วยเหลือเด็กในเรื่องการศึกษา เช่น ครอบครัวที่ต้องการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก โดยการเยี่ยมบ้านจากทาง โรงเรียน	3.32	1.21	ปานกลาง
รวม (X_5)	3.40	1.19	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านการเยี่ยมบ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = 1.19) เมื่อพิจารณาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยด้านการเยี่ยมบ้าน เป็นรายประเด็น พบว่ามีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนได้เคยมีการเยี่ยมบ้านผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = 1.35) รองลงมาคือโรงเรียนได้มีการจัดตารางการเยี่ยมบ้านผู้ปกครองและกำหนดระยะเวลาการเยี่ยมบ้านหรือแจ้งวันเยี่ยมบ้านให้ผู้ปกครองทราบก่อนล่วงหน้า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.41$,

S.D. = 1.27) รองลงมาคือโรงเรียนได้มีการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของเด็กรวมถึง พัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยการเยี่ยมบ้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.38$, S.D. = 1.22) และโรงเรียน ได้ให้การช่วยเหลือเด็กในเรื่องการศึกษา เช่น ครอบครัวที่ต้องการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ เลี้ยงดูเด็กโดยการเยี่ยมบ้านจากทางโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$, S.D. = 1.21) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
1. การฝึกอบรม (X_1)	3.47	1.02	มาก
2. การประชุมผู้ปกครอง (X_2)	3.59	0.97	มาก
3. การให้การปรึกษา (X_3)	3.46	1.02	ปานกลาง
4. ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง (X_4)	3.14	1.10	ปานกลาง
5. การเยี่ยมบ้าน (X_5)	3.40	1.19	ปานกลาง
รวม (X_{tot})	3.41	0.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.41$, S.D. = 0.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุด คือ การประชุมผู้ปกครอง (X_2) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = 0.97) รองลงมาคือ การฝึกอบรม (X_1) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = 1.02) รองลงมาคือ การให้การปรึกษา (X_3) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.46$, S.D. = 1.02) รองลงมาคือ การเยี่ยมบ้าน (X_5) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = 1.19) และห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง (X_4) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.14$, S.D. = 1.10)

ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

คะแนน	n	$\bar{x}$	SD.	t	Sig.
การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	306	3.42	.93	-1.589	.113

**p<.01

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ไม่แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.9 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ความถี่
1	ควรให้โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องและให้ความรู้ผู้ปกครองในเรื่องที่เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก	5
2	ควรให้โรงเรียนมีการจัดประชุมกลุ่มย่อยเฉพาะห้องเรียนเพื่อให้ความรู้ และแจ้งความก้าวหน้าและพัฒนาการของเด็ก รวมถึงปัญหาของเด็ก	1
3	ควรให้โรงเรียนมีสมุดรายงานความประพฤติเด็ก ประจำสัปดาห์ เพื่อให้ผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการของเด็ก พร้อมทั้งชี้แจงและให้ความรู้ผู้ปกครองถึงแนวทางแก้ไขปัญหาของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ	4
4	ควรให้โรงเรียนมีการจัดครูประจำชั้นเยี่ยมบ้านของเด็กนักเรียน และครูประจำชั้นเป็นผู้ให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก เพื่อให้ผู้ปกครองทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับตัวเด็ก	1
5	ควรมีการให้ความรู้โดยการแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนใหม่ๆ และกิจกรรมของต่างๆ ของโรงเรียน และควรมีการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กและผู้ปกครองร่วมกัน	1
6	ควรมีการจัดกิจกรรมพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นระหว่างครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมเด็กเมื่ออยู่โรงเรียน	1

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ความถี่
7	ควรมีการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองและทางโรงเรียนได้พบปะพูดคุยให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนและความรู้รอบตัว	1
8	ควรให้โรงเรียน จัดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องที่ทางโรงเรียนเห็นว่าเด็กนักเรียนต้องเสริมสร้างพัฒนาการอย่างไรในแต่ละวัย เช่น เด็กเล็กต้องการอะไร , เด็กโตต้องการการเอาใจใส่อย่างไร ให้ความอบอุ่นเด็กแบบใด ผู้ปกครองจะได้มีส่วนร่วมช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 1 ปีอาจจัด 1-2 ครั้ง	1
9	ควรจัดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องการสอนเด็กปฐมวัย	1
10	ควรจัดให้มีการประชุมผู้ ปกครองปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้ความรู้และแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับตัวเด็ก และเพื่อทราบปัญหาต่างๆเกี่ยวกับตัวเด็ก	10
11	ควรมีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งควรจัดให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้ปกครองเพื่อให้เกิดคุณประโยชน์และตามมาตรฐานที่สังคมตั้งไว้	1
12	ควรมีการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องกิจกรรมเสริมสร้างผู้เรียนและให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง โดยทางโรงเรียนเรียนเป็นผู้จัด	2

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง พบว่าที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ การจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้ความรู้และแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับตัวเด็ก และเพื่อทราบปัญหาต่างๆเกี่ยวกับตัวเด็ก รองลงมาคือ ควรให้โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องและให้ความรู้ผู้ปกครองในเรื่องที่เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก และควรให้โรงเรียนมีสมุดรายงานความประพฤติเด็กประจำสัปดาห์ เพื่อให้ผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการของเด็ก พร้อมทั้งชี้แจงและให้ความรู้ผู้ปกครองถึงแนวทางแก้ไขปัญหาของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ ตามลำดับ

4.3 ข้อมูลความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา

เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษาระดับความรู้ของผู้ปกครองเด็กในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จากกลุ่มตัวอย่าง 306 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.10 – 4.15

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการด้านร่างกาย

ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
(n = 306)			
พัฒนาการด้านร่างกาย (Y₁)			
1. ท่านมีความรู้ในเรื่องการจัดเตรียมอาหารให้แก่เด็กครบทั้ง 5 หมู่ ในแต่ละมื้อ	3.97	0.83	มาก
2. ท่านรู้และสอนให้เด็กดักอาหารรับประทานเอง	4.18	0.78	มาก
3. ท่านรู้และสอนให้เด็กล้างมือก่อนรับประทานอาหาร	4.07	0.81	มาก
4. ท่านมีความรู้และสอนให้เด็กดูแลรักษาความสะอาดร่างกายของตนเอง เช่น ผม เล็บ เป็นต้น	4.07	0.78	มาก
5. ท่านรู้และสอนให้เด็กอาบน้ำ แปรงฟันด้วยตนเอง	4.14	0.81	มาก
6. ท่านรู้และสอนให้เด็กแต่งกายด้วยตนเอง	4.06	0.84	มาก
7. ท่านรู้และสอนให้เด็กทำความสะอาดหลังการขับถ่าย	4.04	0.92	มาก
8. ท่านรู้และสอนให้เด็กขึ้นลงบันไดด้วยตนเอง โดยท่านดูแลอยู่ใกล้ๆ	4.03	0.82	มาก
9. ท่านรู้และสอนให้เด็กได้เล่นดินน้ำมันหรือแป้งโดว์	3.75	0.95	มาก
10. ท่านรู้และสอนให้เด็กระมัดระวังเรื่องความปลอดภัยในขณะที่เล่น	4.01	0.90	มาก
รวม	4.03	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการด้านร่างกาย (Y_1) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านร่างกายเป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุดคือท่านรู้และสอนให้เด็กดื่กอาหารรับประทานเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.78) รองลงมาคือท่านรู้และสอนให้เด็กอาบน้ำ แปรงฟันด้วยตนเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.81) รองลงมาคือ ท่านรู้และสอนให้เด็กล้างมือก่อนรับประทานอาหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.81) และท่านมีความรู้และสอนให้เด็กดูแลรักษาความสะอาดร่างกายของตนเอง เช่น ผม เล็บ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.78) ซึ่งมีระดับความคิดเห็นเท่ากัน

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม

(n = 306)

ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม (Y_2)			
1. ท่านมีความรู้และสอนให้เด็กรู้จักการควบคุมตนเองด้วยการอธิบายให้เหตุผล เช่น ไม่ควรวิ่งไปห้องน้ำ เพราะจะลื่นล้ม	3.95	0.87	มาก
2. ท่านรู้และสอนให้เด็กปฏิบัติตามกฎระเบียบเบื้องต้นของสังคม เช่น การเข้าแถวซื้ออาหาร หรือการทิ้งขยะให้ถูกที่	3.94	0.85	มาก
3. ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักระเบียบวินัยขั้นพื้นฐาน เช่น การเข้าแถวตามลำดับก่อน-หลัง	3.93	0.87	มาก
4. ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักอดทนและรอคอยได้	3.89	0.85	มาก
5. ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักการแพ้ ชนะ	3.84	0.94	มาก
6. ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักการให้อภัย	3.90	0.88	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัย	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม (Y ₂)			
7. ท่านรู้และสอนให้เด็กขอโทษ เมื่อเด็กทำผิดหรือทำให้ผู้อื่นโกรธ	4.00	0.86	มาก
8. ท่านรู้และสอนเด็กให้พูดคำสุภาพใช้คำลงท้าย ครั้น-ค่ะ	4.16	0.84	มาก
9. ท่านรู้และสอนให้เด็กพูดขอบคุณเมื่อได้รับของจากผู้อื่น	4.18	0.81	มาก
10. ท่านรู้และสอนให้เด็กไหว้เพื่อแสดงความเคารพผู้อื่น	4.15	0.80	มาก
รวม	3.99	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม (Y₂) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านอารมณ์และสังคม เป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุดคือท่านรู้และสอนให้เด็กพูดขอบคุณเมื่อได้รับของจากผู้อื่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.81) รองลงมาคือ ท่านรู้และสอนเด็กให้พูดคำสุภาพใช้คำลงท้าย ครั้น -ค่ะอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.84) รองลงมาคือท่านรู้และสอนให้เด็กไหว้เพื่อแสดงความเคารพผู้อื่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.80) และท่านรู้และสอนให้เด็กขอโทษ เมื่อเด็กทำผิดหรือทำให้ผู้อื่นโกรธอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการด้านสติปัญญา

(n = 306)

ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
พัฒนาการด้านสติปัญญา (Y₃)			
1. ท่านรู้และได้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ หรือสื่อที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เช่น ตัวต่อพลาสติก	3.88	0.85	มาก
2. ท่านรู้และให้เด็กได้เล่นเกมจับคู่สิ่งของ เช่น ซ้อนคู่กับส้อม เป็นต้น	3.83	0.88	มาก
3. ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย	4.03	0.87	มาก
4. ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักชื่อสีหรือสิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ	4.07	0.90	มาก
5. ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักตัวเลขและการรู้ค่าจำนวน	3.96	0.85	มาก
6. ท่านรู้และอธิบายให้เด็กเข้าใจความหมายของคำที่ใช้บอกเวลาอย่างง่ายๆ เช่น วันนี้ พรุ่งนี้ เช้า กลางวัน เย็น เป็นต้น	4.00	0.84	มาก
7. ท่านรู้และได้พาเด็กไปเที่ยวในสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์	3.90	0.87	มาก
8. ท่านรู้และสนทนากับเด็กทุกครั้งที่มีโอกาสเพื่อเชื่อมโยงความรู้และฝึกทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน	3.98	0.85	มาก
9. ท่านรู้และอธิบายหรือให้ความรู้ที่ถูกต้องกับเด็กเมื่อเด็กได้รับประสบการณ์ใหม่	3.89	0.90	มาก
10. ท่านรู้และฝึกให้เด็กได้พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง	3.79	0.88	มาก
รวม	3.93	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการด้านสติปัญญา (Y_3) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านสติปัญญาเป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุด คือท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักชื่อสีหรือสิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.90) รองลงมาคือท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.87) รองลงมาคือท่านรู้และอธิบายให้เด็กเข้าใจความหมายของคำที่ใช้บอกเวลาอย่างง่ายๆ เช่น วันนี้ พรุ่งนี้ เช้า กลางวัน เย็น เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.84) และท่านรู้และสนทนากับเด็กทุกครั้งที่มีโอกาสเพื่อเชื่อมโยงความรู้และฝึกทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม

ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
(n = 306)			
พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม (Y_4)			
1. ท่านรู้และเล่านิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้เด็กฟังทุกวัน	3.58	0.99	มาก
2. ท่านรู้และสอนให้เด็กมีน้ำใจต่อผู้อื่น	3.93	0.87	มาก
3. ท่านรู้และสอนให้เด็กแบ่งปันสิ่งของของตนเองให้แก่เพื่อนหรือผู้อื่น	3.97	0.84	มาก
4. ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	3.84	0.92	มาก
5. ท่านรู้และสอนให้เด็กมีความเมตตาต่อสัตว์และเพื่อนมนุษย์	3.92	0.87	มาก
6. ท่านรู้และสอนให้เด็กไม่หยิ่งของของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต	4.03	0.86	มาก

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัย	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม (Y_4)			
7. ท่านรู้และชมเชยเมื่อเด็กทำความดี เช่น แบ่งขนม ให้น้อง เป็นต้น	4.00	0.85	มาก
8. ท่านรู้และสอนเด็กเมื่อเด็กยอมรับความผิดที่เกิด จากการกระทำของตน ท่านให้อภัยและชมเชยการ กระทำของเด็ก	3.97	0.87	มาก
9. ท่านรู้และสอนให้เด็กพูดความจริง ไม่พูดโกหกผู้อื่น	4.00	0.88	มาก
10. ท่านรู้และสอนให้เด็กสวดมนต์ก่อนนอน โดยท่าน เป็นผู้กล่าวนำสวดมนต์	3.64	1.02	มาก
รวม	3.88	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม (Y_4) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.88$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุดคือท่านรู้และสอนให้ เด็กไม่หยาบของของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.03$, S.D. = 0.86) รองลงมาคือท่านรู้และชมเชยเมื่อเด็กทำความดี เช่น แบ่งขนมให้น้อง เป็นต้นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.00$, S.D. = 0.85) และท่านรู้และสอนให้เด็กพูดความจริง ไม่พูดโกหกผู้อื่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.00$, S.D. = 0.88) ซึ่งมีระดับความคิดเห็นเท่ากัน รองลงมาคือท่านรู้และสอนให้เด็กแบ่งปันสิ่งของของตนเองให้แก่เพื่อนหรือผู้อื่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.97$, S.D. = 0.84) และท่านรู้และสอนเด็กเมื่อเด็กยอมรับความผิดที่เกิดจากการกระทำของตน ท่านให้อภัยและชมเชยการกระทำของเด็กอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.97$, S.D. = 0.87) ซึ่งมีระดับความคิดเห็นเท่ากัน

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

(n = 306)

ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
1. พัฒนาการด้านร่างกาย (Y_1)	4.03	0.67	มาก
2. พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม (Y_2)	3.99	0.73	มาก
3. พัฒนาการสติปัญญา (Y_3)	3.93	0.74	มาก
4. พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม (Y_4)	3.88	0.75	มาก
รวม (Y_{tot})	3.96	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุด คือ พัฒนาการด้านร่างกาย (Y_1) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม (Y_2) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ พัฒนาการสติปัญญา (Y_3) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$, S.D. = 0.74) และพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม (Y_4) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.75)

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

คะแนน	n	$\bar{x}$	SD.	t	Sig.
ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	306	3.96	.67	12.047	.000

**p < .01

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าเฉลี่ยระดับ ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้าง

เสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product correlation coefficient) ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.16- 4.20

ตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านร่างกาย

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย (Y_1)			
	Pearson Correlation	P- value	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทางความสัมพันธ์
1. การฝึกอบรม (X_1)	.435**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
2. การประชุมผู้ปกครอง (X_2)	.412**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
3. การให้การศึกษา (X_3)	.418**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
4. ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง (X_4)	.321**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
5. การเยี่ยมบ้าน (X_5)	.399**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง(X_{tot})	.438**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้ แก่ผู้ปกครอง กับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านร่างกาย พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการให้ความรู้แก่ ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกด้านในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

สรุปความสัมพันธ์ ระหว่างด้านความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย(Y_1) มีความสัมพันธ์กับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง (X_{tot}) ในระดับปานกลาง ที่ ($r = .438^{**}$) โดยแยกเป็นรายด้านของความสัมพันธ์ ระหว่างด้านความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย(Y_1) กับด้านการฝึกอบรม(X_1) ($r = .435^{**}$) ระหว่างด้านความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย(Y_1) กับด้านการประชุมผู้ปกครอง(X_2) ($r = .412^{**}$) ระหว่างด้านความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย(Y_1) กับด้านการให้คำปรึกษา (X_3) ($r = .418^{**}$) ระหว่างด้านความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย (Y_1) กับด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง(X_4) ($r = .321^{**}$) และระหว่างด้านความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย (Y_1) กับด้านการเยี่ยมบ้าน (X_5) ($r = .399^{**}$) ซึ่งมีระดับความสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้านในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านอารมณ์และสังคม

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม (Y_2)			
	Pearson Correlation	P- value	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทางความสัมพันธ์
1. การฝึกอบรม (X_1)	.404**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
2. การประชุมผู้ปกครอง (X_2)	.365**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
3. การให้คำปรึกษา (X_3)	.396**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
4. ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง (X_4)	.309**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
5. การเยี่ยมบ้าน (X_5)	.347**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง(X_{tot})	.416**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง กับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านอารมณ์และสังคม พบว่า มี

ความสัมพันธ์กันทางบวกกับการให้ความรู้แก่ ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกด้านในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างด้านความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม (Y_2) มีความสัมพันธ์กับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง (X_{tot}) ในระดับปานกลาง ที่ ($r = .416^{**}$) โดยแยกเป็นรายด้านของความสัมพันธ์ ระหว่างด้านความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม(Y_2) กับด้านการฝึกอบรม(X_1) ($r = .404^{**}$) ระหว่างด้านความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม (Y_2) กับด้านการประชุมผู้ปกครอง (X_2) ($r = .365^{**}$) ระหว่างด้านความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม(Y_2) กับด้านการให้คำปรึกษา(X_3) ($r = .396^{**}$) ระหว่างด้านความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม(Y_2) กับด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง (X_4) ($r = .309^{**}$) และระหว่างด้านความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม(Y_2) กับด้านการเยี่ยมบ้าน(X_5) ($r = .347^{**}$) ซึ่งมีระดับความสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้านในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านสติปัญญา

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา (Y_3)			
	Pearson Correlation	P- value	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทางความสัมพันธ์
1. การฝึกอบรม (X_1)	.429**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
2. การประชุมผู้ปกครอง (X_2)	.402**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
3. การให้คำปรึกษา (X_3)	.431**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
4. ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง (X_4)	.368**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
5. การเยี่ยมบ้าน (X_5)	.395**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง(X_{tot})	.463**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ กับ ความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านสติปัญญา พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการให้ความรู้แก่ ผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกด้านในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างด้านความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการด้าน สติปัญญา(Y_3) มีความสัมพันธ์กับการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ (X_{tot}) ในระดับปานกลาง ที่ ($r = .463^{**}$) โดยแยกเป็นรายด้านของความสัมพันธ์ระหว่างด้านความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการ ด้านสติปัญญา(Y_3) กับด้านการฝึกอบรม(X_1) ($r = .429^{**}$) ระหว่างด้านความรู้ของผู้ประกอบการในการ สร้างเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา(Y_3) กับด้านการประชุมผู้ประกอบการ(X_2) ($r = .402^{**}$) ระหว่างด้าน ความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา(Y_3) กับด้านการให้คำปรึกษา(X_3) ($r = .431^{**}$) ระหว่างด้านความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการด้าน สติปัญญา(Y_3) กับด้าน ห้องสมุดสำหรับผู้ประกอบการ(X_4) ($r = .368^{**}$) และระหว่างด้านความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริม พัฒนาการด้าน สติปัญญา(Y_3) กับด้านการเยี่ยมบ้าน (X_5) ($r = .395^{**}$) ซึ่งมีระดับความสัมพันธ์กัน ทางบวกทุกด้านในระดับปานกลาง

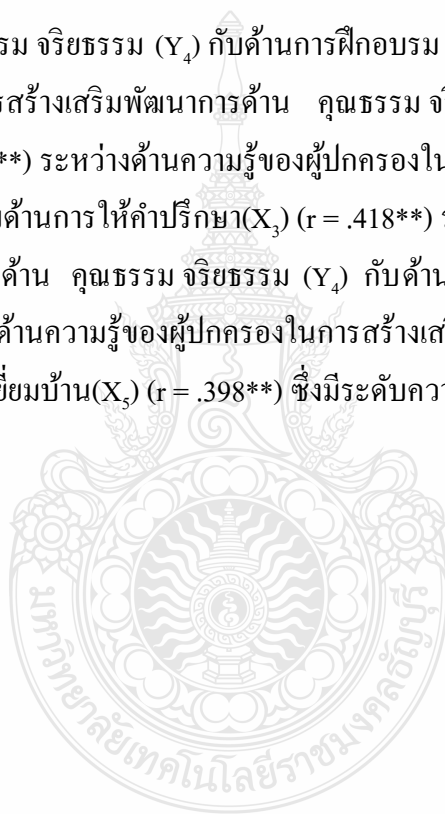
ตารางที่ 4.19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการกับความรู้ของผู้ประกอบการ ในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านคุณธรรม จริยธรรม

การให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ	ความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Y_4)			
	Pearson Correlation	P- value	ระดับ ความสัมพันธ์	ทิศทาง ความสัมพันธ์
1. การฝึกอบรม (X_1)	.416**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
2. การประชุมผู้ประกอบการ (X_2)	.381**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
3. การให้คำปรึกษา (X_3)	.418**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
4. ห้องสมุดสำหรับผู้ประกอบการ (X_4)	.388**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
5. การเยี่ยมบ้าน (X_5)	.398**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก
การให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ(X_{tot})	.458**	0.00	ปานกลาง	ทางบวก

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.19 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ กับ ความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้าน คุณธรรม จริยธรรม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุก ด้านในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างด้านความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการด้าน คุณธรรม จริยธรรม (Y_4) มีความสัมพันธ์กับการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ (X_{10}) ในระดับปานกลาง ที่ ($r = .458^{**}$) โดยแยกเป็นรายด้านของความสัมพันธ์ ระหว่างด้านความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้าง เสริมพัฒนาการด้าน คุณธรรม จริยธรรม (Y_4) กับด้านการฝึกอบรม (X_1) ($r = .416^{**}$) ระหว่างด้าน ความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการด้าน คุณธรรม จริยธรรม (Y_4) กับด้านการประชุม ผู้ประกอบการ (X_2) ($r = .381^{**}$) ระหว่างด้านความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการด้าน คุณธรรม จริยธรรม (Y_4) กับด้านการให้คำปรึกษา (X_3) ($r = .418^{**}$) ระหว่างด้านความรู้ของผู้ประกอบการ ในการสร้างเสริมพัฒนาการด้าน คุณธรรม จริยธรรม (Y_4) กับด้านห้องสมุดสำหรับผู้ประกอบการ (X_4) ($r = .388^{**}$) และระหว่างด้านความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการด้าน คุณธรรม จริยธรรม (Y_4) กับด้านการเยี่ยมบ้าน (X_5) ($r = .398^{**}$) ซึ่งมีระดับความสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้านใน ระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

(n = 306)

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย (X)	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Y)				ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยรวม (Y _{tot})	ระดับ
	พัฒนาการด้านร่างกาย (Y ₁)	พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม (Y ₂)	พัฒนาการด้านสติปัญญา (Y ₃)	พัฒนาการด้านคุณธรรมจริยธรรม (Y ₄)		
	ด้านการฝึกอบรม (X ₁)	.435**	.404**	.429**		
ด้านการประชุมผู้ปกครอง (X ₂)	.412**	.365**	.402**	.381**	.424**	ปานกลาง
ด้านการให้การปรึกษา (X ₃)	.418**	.396**	.431**	.418**	.452**	ปานกลาง
ด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง (X ₄)	.321**	.309**	.368**	.388**	.377**	ปานกลาง
ด้านการเยี่ยมบ้าน (X ₅)	.399**	.347**	.395**	.398**	.403**	ปานกลาง
การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย (X _{tot})	.438**	.416**	.463**	.458**	.482**	ปานกลาง

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.20 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง (X) กับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Y) ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่าในภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

สรุปภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .482$)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง (X) กับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Y) ภาพรวมพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง ($r = .482$) เมื่อพิจารณาตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในแต่ละด้านของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ดังนี้ ตัวแปรที่มีระดับความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการฝึกอบรม (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา (Y) ในระดับปานกลาง ($r = .457$) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการให้การปรึกษา (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา (Y) ในระดับปานกลาง ($r = .452$) ด้านการประชุมผู้ปกครอง (X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา (Y) ในระดับปานกลาง ($r = .424$) ด้านการเยี่ยมบ้าน (X_5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา (Y) ในระดับปานกลาง ($r = .403$) และด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง (X_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา (Y) ในระดับปานกลาง ($r = .377$)

การวิเคราะห์แสดงให้เห็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง โดยภาพรวมกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการให้ค ความรู้ ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอ คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอข้อสรุปผลการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5.2 สมมติฐานของการวิจัย
- 5.3 วิธีดำเนินการวิจัย
- 5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
- 5.5 สรุปผลการวิจัย
- 5.6 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.7 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3 ประการ ดังนี้

- 5.1.1 เพื่อศึกษาระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
- 5.1.2 เพื่อศึกษาระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
- 5.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครอง ในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

5.2 สมมติฐานของการวิจัย

- 5.2.1 ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีอยู่ในระดับมาก
- 5.2.2 ระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีอยู่ในระดับมาก

5.2.3 ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนี้ นักเรียนที่มีบุตรเรียนอยู่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง อนุบาล 2 ปีการศึกษา 2553 ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 9 โรงเรียน ประชากรจำนวน 1,575 คน

5.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 600 ขึ้นไป จำนวน 9 โรงเรียน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มด้วยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเทียบตารางจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน ซึ่งเป็นผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2553 จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดที่เป็นสัดส่วน (Stratified Proportienate sampling) คือ สุ่มแบบแบ่งชั้น คือระดับชั้นอนุบาล 1 และอนุบาล 2 และกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละระดับชั้น โดยการเทียบสัดส่วนจากจำนวนประชากรในแต่ละระดับชั้น และกำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละ โรงเรียน จากนั้นกำหนดผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียน โดยการจับฉลาก

5.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อาชีพ วุฒิการศึกษา และรายได้ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น 5 ด้าน การฝึกอบรม , การประชุมผู้ปกครอง , การให้การปรึกษา , ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง , การเยี่ยมบ้าน ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ใน 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดในการสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้

5.4.1 นำแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อาชีพ วุฒิการศึกษา และรายได้ ที่ตรวจให้คะแนนแล้ว นำมาวิเคราะห์แจกแจงความถี่ (frequency) แล้วคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.4.2 นำแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เด็กปฐมวัยที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น 5 ด้าน การฝึกอบรม, การประชุมผู้ปกครอง, การให้การปรึกษา, ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง, การเยี่ยมบ้านที่ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและทำการวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำผลการวิเคราะห์ที่ได้แปลความหมายจำแนกออกเป็นรายด้าน และจำแนกแยกตามรายชื่อของแต่ละรายด้าน

5.4.3 นำแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ใน 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและทำการวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำผลการวิเคราะห์ที่ได้แปลความหมาย จำแนกออกเป็นรายด้าน และจำแนกแยกตามรายชื่อของแต่ละรายด้าน

5.4.4 นำแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ที่ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนักระดับความสัมพันธ์ 5 ระดับ ที่จำแนกเป็นรายด้าน จำแนกในภาพรวม และนำแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ที่จำแนกเป็นรายด้าน จำแนกในภาพรวม นำมาเข้าโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณ และวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยใช้การทดสอบด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) จากนั้นนำไปบันทึกแล้ววิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.4.5 นำแบบสอบถามตอนที่ 4 นำเสนอในรูปแบบความเรียง ตามลำดับความคิดเห็นของผู้ปกครองตามแบบสอบถาม

5.5 สรุปผลการวิจัย

5.5.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้าง และมีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 10,000 บาท

5.5.2 การศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็ก ปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

5.5.2.1 ด้านการฝึกอบรม ภาพโดยรวมของการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ในด้านการฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ด้านการฝึกอบรม เป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนเคยจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น การสร้างวินัยให้กับเด็ก, การแก้ปัญหาพฤติกรรมเด็ก ฯลฯ โดยครูเป็นผู้ให้ความรู้ในระดับมาก รองลงมาคือ โรงเรียนเคยมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้ และการเสริมปัญญาเด็ก เช่น การสร้างสื่อสำหรับเด็ก, กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็ก อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ โรงเรียนเคยมีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็ก โดยมีการเชิญ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความรู้มาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง และโรงเรียนเคยมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้แก่ผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

5.5.2.2 ด้านการประชุมผู้ปกครอง ภาพโดยรวมของการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ใน ด้านการประชุมผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ด้านการประชุมผู้ปกครอง เป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนเคยมีการจัดการปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนเคยจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนร่วมกัน เช่น การจัดทำสื่อหรือขอ งเล่นสำหรับเด็ก อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนเคยจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองกลุ่มย่อยเฉพาะห้องเรียนเพื่อแจ้งความก้าวหน้าและพัฒนาการเด็กอยู่ในระดับปานกลาง และโรงเรียนเคยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและผู้ปกครองด้านสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่พัฒนาการเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีระดับความคิดเห็นเท่ากัน

5.5.2.3 ด้านการให้การปรึกษา ภาพโดยรวมของการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ในด้านการให้การปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยด้านการให้การปรึกษาเป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุดคือ โรงเรียนได้ให้การปรึกษาเมื่อผู้ปกครองมีปัญหที่เกี่ยวกับตัวเด็กอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนได้ให้การปรึกษาทางโทรศัพท์ เมื่อผู้ปกครองมีข้อสงสัยด้านการดำเนินงานของครูหรือโรงเรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนได้มีการจัดตารางเวลาการให้การปรึกษาพบปะระหว่าง ครูกับผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง และโรงเรียนได้ให้การปรึกษาด้านความรู้กระบวนการช่วยเหลือตามปัญหาเฉพาะบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

5.5.2.4 ด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง ภาพโดยรวมของการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ในด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง เป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุด คือโรงเรียนได้จัดมุมหนังสือสำหรับผู้ปกครองโดยจัดให้มีเอกสาร แผ่นพับหรือจดหมายข่าวเพื่อให้ข้อมูลความรู้กับผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือโรงเรียนได้มีการจัดสื่ออุปกรณ์ , ของเล่น , หนังสือไว้ให้บริการสำหรับผู้ปกครอง ณ มุมใดมุมหนึ่งในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ โรงเรียนได้มีการจัดบริการให้ผู้ปกครองสามารถยืมสื่ออุปกรณ์ , ของเล่น , หนังสือกลับบ้านได้อยู่ในระดับปานกลาง และโรงเรียนได้มีการจัดตารางเวลาการให้บริการห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

5.5.2.5 ด้านการเยี่ยมบ้าน ภาพโดยรวมของการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ในด้านการเยี่ยมบ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยด้านการเยี่ยมบ้านเป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุดคือโรงเรียนได้เคยมีการเยี่ยมบ้านผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโรงเรียนได้มีการจัดตารางการเยี่ยมบ้านผู้ปกครองและกำหนดระยะเวลาการเยี่ยมบ้านหรือแจ้งวันเยี่ยมบ้านให้ผู้ปกครองทราบก่อนล่วงหน้าอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือโรงเรียนได้มีการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของเด็กรวมถึงพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยการเยี่ยมบ้าน อยู่ในระดับปานกลาง และโรงเรียนได้ให้การช่วยเหลือเด็กในเรื่องการศึกษา เช่น ครอบครัวยที่ต้องการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก โดยการเยี่ยมบ้านจากทางโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

สรุปการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุด คือ การประชุมผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก คือ การให้การปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ การเยี่ยมบ้านอยู่ในระดับปานกลาง และห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง

5.5.3 การศึกษาความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

5.5.3.1 พัฒนาการด้านร่างกาย ภาพโดยรวมของการศึกษาความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ในพัฒนาการด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย เป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุด คือ ท่านรู้และสอนให้เด็กตักอาหารรับประทานเองอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือท่านรู้และสอนให้เด็กอาบน้ำ แปรงฟันด้วยตนเองอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านรู้และสอนให้เด็กล้างมือก่อนรับประทานอาหารอยู่ในระดับมาก และท่านมีความรู้และสอนให้เด็กดูแลรักษาความสะอาดร่างกายของตนเอง เช่น ผม เล็บ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีระดับความคิดเห็นเท่ากัน

5.5.3.2 พัฒนาการด้าน อารมณ์และสังคม ภาพโดยรวมของการศึกษาความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ใน พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็ก ปฐมวัยด้านอารมณ์และสังคม เป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุดคือท่านรู้และสอนให้เด็กพูดขอบคุณเมื่อได้รับของจากผู้อื่นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านรู้และสอนเด็กให้พูดคำสุภาพใช้คำลงท้ายครับ-ค่ะอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือท่านรู้และสอนให้เด็กไหว้เพื่อแสดงความเคารพผู้อื่นอยู่ในระดับมาก และท่านรู้และสอนให้เด็กขอโทษ เมื่อเด็กทำผิดหรือทำให้ผู้อื่นโกรธอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

5.5.3.3 พัฒนาการด้านสติปัญญา ภาพโดยรวมของการศึกษาความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ในพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านสติปัญญาเป็นรายประเด็น พบว่าที่มีค่าสูงสุดคือท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักชื่อสีหรือสิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือท่านรู้และอธิบายให้เด็กเข้าใจความหมายของคำที่ใช้

บอกเวลาอย่างง่าย ๆ เช่น วันนี้ พรุ่งนี้ เช้า กลางวัน เย็น เป็นต้น อยู่ในระดับมาก และ ท่านรู้และ สนทนากับเด็กทุกครั้งที่มีโอกาสเพื่อเชื่อมโยงความรู้และฝึกทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันอยู่ ในระดับมาก ตามลำดับ

5.5.3.4 พัฒนาการด้าน คุณธรรม จริยธรรม ภาพโดยรวมของการศึกษาความรู้ของ ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัด ปทุมธานี ในพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความรู้ของ ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นรายประเด็น พบว่าที่มี ค่าสูงสุดคือท่านรู้และสอนให้เด็กไม่หยิบของของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือท่านรู้และชมเชยเมื่อเด็กทำความดี เช่น แบ่งขนมให้น้อง เป็นต้นอยู่ในระดับมาก และท่านรู้และ สอนให้เด็กพูดความจริง ไม่พูดโกหกผู้อื่นอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีระดับความคิดเห็นเท่ากัน รองลงมา คือท่านรู้และสอนให้เด็กแบ่งปันสิ่งของของตนเองให้แก่เพื่อนหรือผู้อื่น อยู่ในระดับมาก และท่านรู้ และสอนเด็กเมื่อเด็กยอมรับความผิดที่เกิดจากการกระทำของตน ท่านให้อภัยและชมเชยการกระทำ ของเด็กอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีระดับความคิดเห็นเท่ากัน

สรุปความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าที่ มีค่าสูงสุด คือ พัฒนาการด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ พัฒนาการสติปัญญา อยู่ในระดับมาก และ พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมาก

5.5.4 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครอง ในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่ง ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการ สร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่าค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง กับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัย ภาพรวมพบว่ามีค่าสัมพัทธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตัวแปร ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในแต่ละด้านของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ตัวแปรที่มีระดับ ความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการฝึกรบม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการ สร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์รองลงมา ตามลำดับ คือ ด้านการให้การปรึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้าง

เสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ด้านการ ประชุมผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ด้านการเยี่ยมบ้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา ในระดับปานกลาง และด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา ในระดับปานกลาง การวิเคราะห์แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองโดยภาพรวมกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

5.6 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษา วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง กับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

5.6.1 การศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอ คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

5.6.1.1 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีระดับมากโดยข้อที่ค่าเฉลี่ยการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านนี้ในระดับสูงสุด คือ โรงเรียนเคยจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก เช่น การสร้างวินัยให้กับเด็ก, การแก้ปัญหาพฤติกรรมเด็ก ฯลฯ โดยครูเป็นผู้ให้ความรู้ และโรงเรียนเคยมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้ และการเสริมปัญญาเด็ก เช่น การสร้างสื่อสำหรับเด็ก, กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็ก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองซึ่งถือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครองเอง และเพื่อให้ผู้ปกครองนั้นได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งในการอบรมเลี้ยงดู เด็กนั้นได้รวมไปถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กโดยตรงทั้งเรื่องระเบียบวินัยสำหรับเด็กปฐมวัยและพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย ในบางพฤติกรรมในเด็กปฐมวัยควรได้รับการดูแลและการแนะนำที่ถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 36) ที่ได้กล่าวถึงการฝึกอบรมนั้นจัดเพื่อให้ผู้ปกครองได้พัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองให้เห็นถึงความสำคัญของการเลี้ยงดูเด็ก การเข้าใจเด็กที่จะนำไปสู่การพัฒนาตามวัยที่ถูกต้อง อีกทั้งการอบรมยังเป็นการเพิ่มพูนความรู้วิธีการเลี้ยงดูและสอนเด็ก เพราะการเลี้ยงดูเด็กอย่างเดี๋ยวดังกล่าวอาจเติบโตแล แข็งแรง แต่จะขาดการ

เรียนรู้ตามความเป็นคน ซึ่งหมายถึง การพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ที่เด็กต้องได้รับการขัดเกลาตั้งสอน หากผู้ปกครองมีความเข้าใจในจิตวิทยาและวิธีการสอนแล้วก็จะทำให้เด็กเกิดการพัฒนาและเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิคเกอร์ (Dicker: 1993) ที่ศึกษาความต้องการในการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ด้อยโอกาส และศึกษารูปแบบของการฝึกอบรมผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ปกครองมีความต้องการการเรียนรู้ในเรื่องการเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย 2) การอบรมเลี้ยงดูทางจิตใจ การจัดการกับความกลัวและความกังวลของเด็ก และการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในทางบวก อยู่ในระดับมาก

5.6.1.2 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการประชุมผู้ปกครองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยชื่อที่มีค่าเฉลี่ยการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านนี้ในระดับสูงสุด คือ โรงเรียนเคยมีการจัดการปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียนและโรงเรียนเคยจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนร่วมกัน เช่น การจัดทำสื่อหรือของเล่นสำหรับเด็ก ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมปฐมนิเทศผู้ปกครองนั้น ถือเป็นกิจกรรมสำคัญของโรงเรียนกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งผู้ปกครองจะมีโอกาสได้พบปะพูดคุยทำความรู้จักกับบุคคลากรครูภายในโรงเรียน ทั้งยังได้รู้นโยบายแนวทางการเรียนการสอนของโรงเรียน และอีกประเด็นหนึ่งคือการประชุมร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 40) ที่กล่าวว่า การประชุมผู้ปกครอง ถือเป็น การพบปะพูดคุยระหว่างครูกับผู้ปกครองให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งก็ถือว่าการประชุมผู้ปกครองในแต่ละครั้งนั้น เป็นการสร้างความร่วมมือกันระหว่างครูและผู้ปกครอง หรือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เป็นการสร้างเครือข่ายการสื่อสาร ผู้ปกครอง ครูและเด็ก เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและเกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา เปรมพงษ์ (2550: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตร โรงเรียนเครือคุณภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้า ผลการวิจัยพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น นั้นผู้ปกครองเข้าร่วมการปฐมนิเทศมากที่สุด

5.6.1.3 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการให้การศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในภาพรวมด้านการให้การศึกษา ที่พบว่าระดับที่โรงเรียนได้มีการให้การศึกษาในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าโรงเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญกับการให้การศึกษา เนื่องจากว่าผู้ปกครองในปัจจุบันอาจมีเวลาส่วนใหญ่อยู่กับการทำงาน และมีสื่อและเทคโนโลยีมากมายที่ทำให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก จากหนังสือหรือสื่อต่างๆ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้การศึกษาที่กับครูนั้นอาจน้อยลงหรือไม่ค่อยให้ความสำคัญ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวอาจเป็น

เหตุให้ โรงเรียนนั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการให้การปรึกษากับผู้ปกครอง ตรงกันข้ามถ้าโรงเรียนมีการจัดการให้การปรึกษาอาจเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม ให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกับครูบ้าง ก็จะทำได้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก หรือรับทราบพัฒนาการต่างๆ ที่เกี่ยวกับตัวเด็กได้อย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยข้อที่ค่าเฉลี่ยการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในด้านนี้ระดับสูงสุด คือ โรงเรียนได้ให้การปรึกษาเมื่อผู้ปกครอง มีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก และโรงเรียนได้ให้การปรึกษาทางโทรศัพท์ เมื่อผู้ปกครองมีข้อสงสัยด้านการดำเนินงานของครู หรือโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผล ลาชีวะ (2542: 40) ที่กล่าวว่า การให้การปรึกษาคือเป็นการให้ศึกษารายบุคคล โดยใช้พื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือครูและผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก

5.6.1.4 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าโรงเรียนขาดบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบดูแลงานห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง เพราะเมื่อมีการจัดห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองแล้ว นั้น ควรมีบุคลากรประจำห้องสมุดเพื่อดูแลและจัดกิจกรรมภายในห้องสมุดให้กับผู้ปกครอง ซึ่งถ้ามีห้องสมุดบริการสำหรับผู้ปกครองแล้วนั้นก็จะเป็นประโยชน์ที่จะให้ผู้ปกครองได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้และถ้าสามารถยืมสื่อวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย หรือยืมหนังสือกลับบ้านได้ ก็ยังเป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครองยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยข้อที่ค่าเฉลี่ยการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในด้านนี้ระดับสูงสุด คือ โรงเรียนได้จัดมุมหนังสือสำหรับผู้ปกครองโดยจัดให้มีเอกสารแผ่นพับหรือจดหมายข่าว เพื่อให้ข้อมูลความรู้กับผู้ปกครองและโรงเรียนได้มีการจัดสื่ออุปกรณ์, ของเล่น หนังสือไว้ให้บริการสำหรับผู้ปกครอง ณ มุมใดมุมหนึ่งในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผล ลาชีวะ (2542: 41) ที่กล่าวว่า ในการจัดห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองที่ผู้ปกครองสามารถใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ได้อาจจัดเป็นส่วนหนึ่งของห้องสมุดโรงเรียน หรือแยกส่วนให้อยู่มุมใดมุมหนึ่งของโรงเรียน ขึ้นอยู่กับสมรรถนะของโรงเรียน

5.6.1.5 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการเยี่ยมบ้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้สาเหตุที่การเยี่ยมบ้านของโรงเรียนมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางอาจเนื่องมาจากโรงเรียนคิดว่าโดยลักษณะของการเยี่ยมบ้านนั้นอาจเป็นการรบกวนเวลาส่วนตัวของผู้ปกครอง อีกทั้งกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนั้นถือเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลามากในการปฏิบัติ และต้องใช้เวลา นอกเหนือจากเวลาราชการตามปกติ ซึ่งตัวครูเอง ผู้ซึ่งเป็นผู้ที่จะต้องไปปฏิบัติกิจกรรมนี้ก็มี

ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบมากอยู่แล้ว จึงอาจเป็นการลำบากที่จะต้องไปทำกิจกรรมการเยี่ยมบ้าน นอกจากนี้จำนวนนักเรียนที่มีก็มากกว่าอัตรากำลังครูของทางโรงเรียนจึงเป็นสาเหตุให้การปฏิบัติกิจกรรมนี้ไม่สามารถปฏิบัติได้บ่อยครั้ง

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยข้อที่ค่าเฉลี่ยการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในด้านนี้ระดับสูงสุด คือ โรงเรียนได้เคยมีการเยี่ยมบ้านผู้ปกครองและโรงเรียนได้มีการจัดตารางการเยี่ยมบ้านผู้ปกครองและกำหนดระยะเวลาการเยี่ยมบ้านหรือแจ้งวันเยี่ยมบ้านให้ผู้ปกครองทราบก่อนล่วงหน้า ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 41) ที่กล่าวว่า การเยี่ยมบ้าน ซึ่งโรงเรียนจะจัด 2 ครั้งต่อปี โดยการไปเยี่ยมเพื่อสร้างความคุ้นเคย และให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวข้องกับตัวเด็ก และการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก แล เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองรวมถึงการปรึกษาปัญหาอื่นๆ ร่วมด้วย จากกิจกรรมการเยี่ยมบ้าน

5.6.2 การศึกษาความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

5.6.2.1 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ผู้ปกครองมีความรู้ด้านนี้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยความรู้ของผู้ปกครองระดับที่สูงที่สุด คือ ท่านรู้และสอนให้เด็กตัดอาหารรับประทานเอง, ท่านรู้และสอนให้เด็กอาบน้ำแปรงฟันด้วยตนเอง, ท่านรู้และสอนให้เด็กล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และท่านมีความรู้และสอนให้เด็กดูแลรักษาความสะอาดร่างกายของตนเอง เช่น ผม เล็บ เป็นต้น ซึ่งถือเป็นการให้โอกาสเด็กได้ช่วยเหลือตนเองอย่างง่าย ๆ ในเรื่องของการรับประทานอาหาร หรือเรื่อง การแต่งกายด้วยตนเองและทั้งยังเรื่องของการเอาใจใส่ในเรื่องสุขภาพร่างกายของเด็กเอง ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรีย์ ไชยะสนิท (2541: 105) กล่าวว่า การเจริญเติบโตทางด้านร่างกายเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นการเตรียมตัว ให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งถ้าพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้เลี้ยงดูไม่สนับสนุนส่งเสริมการช่วยตัวเองทางด้านร่างกายของเด็ก เช่น การให้เด็กรับประทานอาหารเอง การใส่เสื้อผ้า ถอดเสื้อผ้าเอง เหล่านี้เป็นต้น

ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กวิน เสือสกุล (2546: 83) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของผู้ปกครองในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของผู้ปกครองที่บ้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ การสอนให้นักเรียนช่วยเหลือตนเองเป็นการเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย

ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย นี้ถือเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่คิดว่าพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เนื่องจากจะทำให้เด็กมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรงเหมาะสมตามวัย ถือเป็นเตรียมความพร้อมสำหรับพัฒนาการด้านร่างกาย

5.6.2.2 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม ผู้ปกครองมีความรู้ด้านนี้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยความรู้ของผู้ปกครองระดับที่สูงที่สุด คือ ท่านรู้และสอนให้เด็กพูดขอบคุณเมื่อได้รับของจากผู้อื่น, ท่านรู้และสอนเด็กให้พูดคำสุภาพใช้คำลงท้ายครับ -ค่ะ และท่านรู้และสอนให้เด็กไหว้เพื่อแสดงความเคารพผู้อื่น ซึ่งถือเป็นการสอนกฎกติกาหรือมารยาททางสังคมอย่างง่าย ๆ ที่เด็กควรรู้ สอดคล้องกับ สุภาพร สุวรรณศรีนนท์ (2549: 39) กล่าวว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองมีหน้าที่รับผิดชอบที่จะต้องถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้แก่บุตรหลาน เช่น การกราบไหว้เคารพบูชา รู้จักปฏิบัติในเรื่องของการขอบคุณหรือขอโทษ ซึ่งเด็กจะสามารถนำไปใช้ในสังคมนอกบ้านได้ดียิ่ง ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พูนทรัพย์ สิงห์ใหม่ ,จำเรณูรัตน์ เจือจันทร์ และ สมพร ไชยะ (2547: 47) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนอนุบาลศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตเทศบาลนครราชสีมา พบว่า ด้านการพัฒนาผู้เรียนด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากเป็นอันดับแรก คือ การฝึกให้มารยาท การแสดงความเคารพด้านการไหว้ มีสัมมาคารวะอ่อนน้อม สุภาพ

ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมนี้เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุดรองจากพัฒนาการด้านร่างกาย ทั้งนี้เนื่องจากว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ เห็นถึงความสำคัญของพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจซึ่งจะทำให้เด็กมีจิตใจที่ดีงาม ไม่ก้าวร้าวและเป็นเด็กเกรงในอนาคต อีกทั้งผู้ปกครองยังเห็นถึงความสำคัญของการที่จะปลูกฝังการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก เพื่อที่จะได้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างไม่มีปัญหา และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

5.6.2.3 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ผู้ปกครองมีความรู้ด้านนี้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยความรู้ของผู้ปกครองระดับที่สูงที่สุด คือ ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักชื่อสีหรือสิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ และท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ และให้เด็กได้มีโอกาสสำรวจ เล่น ค้นคว้า เพราะถือว่าสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัวเด็กมากที่สุดก็คือ พ่อแม่ ผู้ปกครองนั่นเอง ดังนั้น ผู้ปกครองจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยพัฒนาสมองและ

พัฒนาด้านอื่นๆ ให้แก่เด็ก สอดคล้องกับ อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์ (2545: 36) ได้กล่าวว่า การสร้างเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กไว้ ว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องเปิดโอกาสให้เด็กมีประสบการณ์เรียนรู้ตามวัยจากการเล่น การคิด การพัฒนาต่างๆ ตามความสนใจภายใต้คำแนะนำช่วยเหลือที่เหมาะสม เช่น การเล่นเกมกับเพื่อนๆ เป็นต้น

ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา กิจเกื้อกุล (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านสติปัญญาอยู่ในระดับมาก

5.6.2.4 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้ปกครองมีความรู้ด้านนี้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยความรู้ของผู้ปกครองระดับที่สูงที่สุด คือ ท่านรู้และสอนให้เด็กไม่หยาบของของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต , ท่านรู้และชมเชยเมื่อเด็กทำความดี เช่น แบ่งขนมให้น้อง เป็นต้น และท่านรู้และสอนเด็กเมื่อเด็กยอมรับความผิดที่เกิดจากการกระทำของตน ท่านให้อภัยและชมเชยการกระทำของเด็ก สอดคล้องกับ อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์ (2545: 36) ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองควรสอนให้เด็กละเว้นในสิ่งที่ควรละเว้น ซึ่งได้แก่ ศีล 5 และสอนให้เด็กปฏิบัติสิ่งที่ดีงามอันควรยึดถือและปฏิบัติ เช่น มีความเมตตา กรุณา มีความละเอียดเกรงกลัวต่อบาป มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร สุวรรณศรีนนท์ (2549: 104) ที่ทำการศึกษารื่องบพบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ที่พบว่า การศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม นั้นผู้ปกครองส่วนใหญ่จะอบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นเด็กดี มีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์โลก สอนให้รู้ว่าอะไรดี อะไรไม่มี สอนให้พูดแต่ความจริง ให้ เป็นคนมีน้ำใจและรู้จักแบ่งปัน สิ่งของให้ผู้อื่น ยกย่องชมเชยเมื่อเด็กทำความดี และที่สำคัญตัวผู้ปกครองเองต้องกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้ประพฤติปฏิบัติตาม

เหตุที่ผลของการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากว่า ผู้ปกครองได้เห็นถึงความสำคัญของการที่คนเราจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น จะต้องมีความคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งหมายถึงการรู้ว่าอะไรดี หรือไม่ดี อะไรถูกหรืออะไรผิด ซึ่งจากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นนั้นล้วนเป็นสิ่งที่ดีงามในสังคมไทย และเป็นที่ยอมรับของสังคมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน จึงควรที่ จะต้องปลูกฝังให้เด็กได้ประพฤติปฏิบัติกันสืบต่อไป

5.6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

5.6.3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้ แก่ผู้ปกครองในด้านการฝึกรอบรมกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกด้านในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เนื่องจากว่าจะเห็นได้ว่า โรงเรียนให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองซึ่งถือเป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครองเอง และเพื่อให้ผู้ปกครองนั้นได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งในการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้นได้รวมไปถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กโดยตรงทั้งเรื่องระเบียบวินัยสำหรับเด็กปฐมวัยและพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย ในบางพฤติกรรมในเด็กปฐมวัยควรได้รับการดูแลและการแนะนำที่ถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 36) ที่ได้กล่าวถึง การฝึกรอบรมนั้นจัดเพื่อให้ผู้ปกครองได้พัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองเห็นถึงความสำคัญของการเลี้ยงดูเด็ก การเข้าใจเด็กที่จะนำไปสู่การพัฒนาตามวัยที่ถูกต้อง อีกทั้งการอบรมยังเป็นการเพิ่มพูนความรู้วิธีการเลี้ยงดูและสอนเด็ก เพราะการเลี้ยงดูอย่างเดียวเด็กอาจเติบโตและแข็งแรง แต่จะขาดการเรียนรู้ตามความเป็นคน ซึ่งหมายถึง การพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ที่เด็กต้องได้รับการขัดเกลาสั่งสอน หากผู้ปกครองมีความเข้าใจในจิตวิทยาและวิธีการสอนแล้วก็จะทำให้เด็กเกิดการพัฒนาและเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.6.3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในด้านการประชุมผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกด้านในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เนื่องจากว่าผู้ปกครองในปัจจุบันอาจมีเวลาส่วนใหญ่อยู่กับการทำงาน และมีสื่อและเทคโนโลยีมากมายที่ทำให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กจากหนังสือหรือสื่อต่างๆ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้การปรึกษากับครูนั้นอาจน้อยลงหรือไม่ค่อยให้ความสำคัญ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวอาจเป็นเหตุให้โรงเรียนนั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการให้การปรึกษากับผู้ปกครอง ตรงกันข้ามถ้าโรงเรียนมีการจัดการให้การปรึกษาอาจเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม ให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกับครูบ้าง ก็จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก หรือรับทราบพัฒนาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 40) ที่กล่าวว่า การให้การปรึกษาถือเป็นการให้ศึกษารายบุคคล โดยใช้พื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือครูและผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก เนื่องจากว่าผู้ปกครองในปัจจุบันอาจมีเวลาส่วนใหญ่อยู่กับการทำงาน

และมีสื่อและเทคโนโลยีมากมายที่ทำให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก จากหนังสือหรือสื่อต่างๆ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้การปรึกษากับครูนั้นอาจน้อยลงหรือไม่ค่อยให้ความสำคัญ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวอาจเป็นเหตุให้โรงเรียนนั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการให้การปรึกษากับผู้ปกครอง ตรงกันข้ามถ้าโรงเรียนมีการจัดการให้การปรึกษาอาจเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม ให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกับครูบ้าง ก็จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาก็ที่เกี่ยวกับตัวเด็ก หรือรับทราบพัฒนาการต่างๆ ที่เกี่ยวกับตัวเด็กได้อย่างต่อเนื่อง

5.6.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในด้านการให้การปรึกษากับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกด้านในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เนื่องจากว่าจะเห็นได้ว่าผู้ปกครองในปัจจุบันอาจมีเวลาส่วนใหญ่อยู่กับการทำงาน และมีสื่อและเทคโนโลยีมากมายที่ทำให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก จากหนังสือหรือสื่อต่างๆ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้การปรึกษากับครูนั้นอาจน้อยลงหรือไม่ค่อยให้ความสำคัญ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวอาจเป็นเหตุให้โรงเรียนนั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการให้การปรึกษากับผู้ปกครอง ตรงกันข้ามถ้าโรงเรียนมีการจัดการให้การปรึกษาอาจเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม ให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกับครูบ้าง ก็จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาก็ที่เกี่ยวกับตัวเด็ก หรือรับทราบพัฒนาการต่างๆ ที่เกี่ยวกับตัวเด็กได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 40) ที่กล่าวว่า การให้การปรึกษาถือเป็นการให้ศึกษารายบุคคล โดยใช้พื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือครูและผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก

5.6.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกด้านในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เนื่องจากว่าจะเห็นได้ว่าโรงเรียนขาดบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบดูแลงานห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง เพราะเมื่อมีการจัดห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองแล้วนั้นควรมีบุคลากรประจำห้องสมุดเพื่อดูแลและจัดกิจกรรมภายในห้องสมุดให้กับผู้ปกครอง ซึ่งถ้ามีห้องสมุดบริการสำหรับผู้ปกครองแล้วนั้นก็ถือเป็นประโยชน์ที่จะให้ผู้ปกครองได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้และถ้าสามารถยืมสื่อวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย หรือยืมหนังสือกลับบ้านได้ ก็ยังเป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครองยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 41) ที่กล่าวว่า ในการจัดห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองที่ผู้ปกครองสามารถไป ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ได้

อาจจัดเป็นส่วนหนึ่งของห้องสมุดโรงเรียน หรือแยกส่วนให้อยู่มุมใดมุมหนึ่งของโรงเรียน ขึ้นอยู่กับสมรรถนะของโรงเรียน

5.6.3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในด้านการเยี่ยมบ้านกับความรู้อของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับความรู้อของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกด้านในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เนื่องจากจะเห็นได้ว่า โรงเรียนคิดว่าโดยลักษณะของการเยี่ยมบ้านนั้น อาจเป็นการรบกวนเวลาส่วนตัวของผู้ปกครอง อีกทั้งกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนั้นถือเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลามากในการปฏิบัติ และต้องใช้เวลาออกเหนือจากเวลาราชการตามปกติ ซึ่งตัวครูเองผู้ซึ่งเป็นบุคคลที่จะต้องไปปฏิบัติกิจกรรมนี้ก็มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบมากอยู่แล้ว จึงอาจเป็นการลำบากที่จะต้องไปทำกิจกรรมการเยี่ยมบ้าน นอกจากนี้จำนวนนักเรียนที่มีก็มากกว่าอัตรากำลังครูของทางโรงเรียนจึงเป็นสาเหตุให้การปฏิบัติกิจกรรมนี้ไม่สามารถปฏิบัติได้บ่อยครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยาตันติผลาชีวะ (2542: 41) ที่กล่าวว่า การเยี่ยมบ้าน ซึ่งโรงเรียนจะจัด 2 ครั้งต่อปี โดยการไปเยี่ยมเพื่อสร้างความคุ้นเคย และให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวเด็ก และการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก และเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองรวมไปถึงการปรึกษาปัญหาอื่นๆ ร่วมด้วย จากกิจกรรมการเยี่ยมบ้าน

5.6.3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกายกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทุกด้านในระดับปานกลาง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เนื่องจากจะเห็นได้ว่า ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย นี้ถือเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่คิดว่าพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เนื่องจากจะทำให้เด็กมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงเหมาะสมตามวัย ถือเป็นเตรียมความพร้อมสำหรับพัฒนาการด้านร่างกาย ซึ่งถือเป็นการให้โอกาสเด็กได้ช่วยเหลือตนเองอย่างง่ายๆ ในเรื่องของการรับประทานอาหาร หรือเรื่อง การแต่งกายด้วยตนเองและทั้งยังเรื่องของการเอาใจใส่ในเรื่องสุขภาพร่างกายของเด็กเอง ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรีย์ ไชยะสนิท (2541: 105) กล่าวว่า การเจริญเติบโตทางด้านร่างกายเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นการเตรียมตัวให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งถ้าพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้เลี้ยงดูไม่สนับสนุนส่งเสริมการช่วยตัวเองทางด้านร่างกายของเด็ก เช่น การให้เด็กรับประทานอาหารเอง การใส่เสื้อผ้า ถอดเสื้อผ้าเอง เหล่านี้เป็นต้น

5.6.3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม กับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการให้

ความรู้แก่ผู้ปกครองทุกด้านในระดับปานกลาง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เนื่องจากว่าจะเห็นได้ว่าความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมนี้เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยรวมมากกว่าพัฒนาการด้านร่างกาย ทั้งนี้เนื่องจากว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ เห็นถึงความสำคัญของพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจซึ่งจะทำให้เด็กมีจิตใจที่ดีงาม ไม่ก้าวร้าวและเป็นเด็กเกรียนอนาคต อีกทั้งผู้ปกครองยังเห็นถึงความสำคัญของการที่จะปลูกฝังการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กเพื่อที่จะได้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างไม่มีปัญหา และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ซึ่งถือเป็นการสอนกฎกติกาหรือมารยาททางสังคมอย่างง่าย ๆ ที่เด็กควรรู้ สอดคล้องกับ สุภาพร สุวรรณศรีนนท์ (2549: 39) กล่าวว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองมีหน้าที่รับผิดชอบที่จะต้องถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้แก่บุตรหลาน เช่น การกราบไหว้เคารพบูชา ฐู จักปฏิบัติในเรื่องของการขอบคุณหรือขอโทษ ซึ่งเด็กจะสามารถนำไปใช้ในสังคมนอกบ้านได้ดียิ่ง

5.6.3.8 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญากับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทุกด้านในระดับปานกลาง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เนื่องจากว่าจะเห็นได้ว่าการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ และให้เด็กได้มีโอกาสสำรวจ เล่น ค้นคว้า เพราะถือว่าสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัวเด็กมากที่สุดก็คือ พ่อแม่ ผู้ปกครองนั่นเอง ดังนั้นผู้ปกครองจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยพัฒนาสมองและพัฒนาด้านอื่นๆ ให้แก่เด็ก สอดคล้องกับ อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์ (2545: 36) ได้กล่าวว่า การสร้างเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กไว้ว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องเปิดโอกาสให้เด็กมีประสบการณ์เรียนรู้ตามวัยจากการเล่น การคิด การพัฒนาต่างๆ ตามความสนใจภายใต้คำแนะนำช่วยเหลือที่เหมาะสม เช่น การเล่นเกมกับเพื่อนๆ เป็นต้น

5.6.3.9 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม กับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทุกด้านในระดับปานกลาง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เนื่องจากว่าจะเห็นได้ว่าพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม ถือเป็นเรื่องสำคัญที่ควรปลูกฝังสำหรับเด็กปฐมวัยให้เด็กมีจิตใจเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว ซื่อสัตย์ มีสัมมาคารวะ ฝึกให้เด็กนิยมนการทำ ความดี เพื่อให้เด็กได้ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงาม สอดคล้องกับ อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์ (2545: 36) ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองควรสอนให้เด็กละเว้นในสิ่งที่ควรละเว้น ซึ่งได้แก่ สีล 5 และสอนให้เด็กปฏิบัติสิ่งที่ดีงามอันควรยึดถือและปฏิบัติ เช่น มีความเมตตา กรุณา มีความละเอียดเกรงกลัวต่อบาป มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น

5.7 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง การให้ความรู้แก่ ผู้ปกครองกับความรู้อของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้อของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ดังนี้

5.7.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความรู้อของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรมีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพิ่มขึ้น เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รู้และเข้าใจในหน้าที่ของตนเองในการอบรมเลี้ยงดูและสร้างเสริมพัฒนาการให้แก่เด็กปฐมวัยได้อย่างถูกต้อง และโรงเรียนควรส่งเสริมและให้ข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยใน 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองใส่ใจในความสำคัญของการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน เพิ่มมากขึ้น และเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกด้านให้สูงขึ้น

5.7.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.7.2.1 ควรศึกษาเชิงเปรียบเทียบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้อของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยระหว่างโรงเรียนอนุบาลเอกชน กับโรงเรียนอนุบาลของรัฐบาล

5.7.2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการสร้างรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ที่มาจากการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับทางโรงเรียนในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง โดยให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของประกอบพื้นฐานของผู้ปกครอง สภาพท้องถิ่น และวัฒนธรรม

5.7.2.3 ควรมีการศึกษาปัญหา อุปสรรค และผลจากการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น

5.7.2.4 ในการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้น ผู้วิจัยได้เน้นเรื่องของรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปอาจจะศึกษาในเรื่องของสาระความรู้ที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่ผู้ปกครอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษยา ตันติผลาชีวะ. การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3-5 ขวบ. กรุงเทพมหานคร : โชติสุข
การพิมพ์, 2542 ก.
- _____. การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชาการศึกษา
ปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.
- กัลยา นิมจิตต์. การศึกษารูปแบบการเล่านิทานของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล
วัดนางนอง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร, 2545.
- กวิน เลือสกุล. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของผู้ปกครองในโรงเรียน
สังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร, 2546.
- ขนิษฐา เปรมพงษ์. การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการ
เรียนรู้ของบุตร โรงเรียนศรีธรรมาโศภิต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร, 2550.
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพมหานคร
: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543.
- จงดล เกษคุ้ม. การศึกษาเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองรุ่นปู่ย่าตายายกับ
ผู้ปกครองรุ่นปัจจุบัน ในตำบลสาละโว้ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร, 2541.
- เจนจิรา คงสุข. การพัฒนาโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการ
ทางร่างกายของเด็กวัยอนุบาลด้วยรูปแบบการให้ประชาชนในชนบทมีส่วนร่วมในการ
แก้ปัญหา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร, 2540.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร:
เทพเนรมิตการพิมพ์, 2553.
- ทวิชัย ถิ่นมูล. การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
http://www.parent_education.thport.com/reference.html, [สืบค้นเมื่อวันที่ 30
พฤศจิกายน 2553], 2551.

- เทอดศักดิ์ สุขคง. ความหมายของการเจริญเติบโตและพัฒนาการ. [ออนไลน์].
เข้าถึงได้จาก: <http://thardsak1.multiply/journal/item15>, [สืบค้นเมื่อวันที่ 30
พฤศจิกายน 2553], 2551.
- ธีรภัทร์ เจริญดี. การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร, 2542.
- นฤภรณ์ ธีรภัทรพันธ์. ปัจจัยทางจิตวิทยาที่เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการ
ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ของเด็กก่อนวัยเรียนในเขตอำเภอบ้านโป่ง จังหวัด
ราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร, 2545.
- นภเนตร ธรรมบวร. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- นิตยา คชภักดี. 2543. ขั้นตอนการพัฒนาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ปฏิสนธิถึง 5 ปี. กรุงเทพมหานคร
: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- นิตยา ไสงาม. การศึกษาสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
สำหรับผู้ปกครองตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กอนุบาลในจังหวัดศรีสะเกษ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร, 2543.
- น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาล
เอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร, 2546.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร:
สุวีริยาสาส์น จำกัด, 2545.
- บุญเชิด ภิญาญอนันตพงษ์. เอกสารประกอบการเรียนวิชาวัดผล 401 การวัดประเมินผลการ
เรียนรู้ (การวัดประเมินแนวใหม่). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- ปรีชา เกตุทัต. การอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2543.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภิต. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาศึกษา, 2542.

- พวงเล็ก วรกุล และ ทศนี ประธาน. รายงานวิจัยการพัฒนาชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง สถาบันราชภัฏสงขลา, 2547.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- พัชรี สวนแก้ว. จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ดวงกมล, 2545.
- พัชรี ไชยะสนิต. เอกสารประกอบการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมระดับก่อนประถมศึกษา. โรงเรียนอนุบาลสิงห์บุรี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี, 2541.
- พูนทรัพย์ สิงห์ใหม่ และจำเรณูรัตน์ เจือจันทร์ และสมพร ไชยะ. การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนอนุบาลศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตเทศบาลนคร นครราชสีมา วิชาการ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, 2547.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. พฤติกรรมวัยเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545.
- เขานุช ทานาม. การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสอนภาษาจีน วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร, 2545.
- เขาวพา เดชะคุปต์. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : เอพี กราฟฟิกส์ ดีไซน์, 2540.
- _____. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : เอพี กราฟฟิกส์ ดีไซน์, 2542.
- รติชน พีรยสส์. การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ, 2543.
- ราชกิจจานุเบกษา. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2553/E/098/28.PDF>, 2553.
- _____. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2553/E/098/62.PDF>, 2553.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542. กรุงเทพมหานคร
: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น, 2546.

รัตนา กิจเกื้อกูล. ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
ปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต1.
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร, 2550.

รุ่ง แก้วแดง. ปฏิบัติการศึกษไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : มติชน, 2543.

วรรณ นุญนวน. พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคมของเด็กวัย2-5 ปี ในเขต
ชุมชนแออัด เทศบาลนคร จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

วราภรณ์ นิลประพันธ์. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของบุตร
โรงเรียนนิลประพันธ์ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. ถ่ายเอกสาร, 2546.

วรารัตน์ นิยมไทย. ผลของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองผ่านระบบอินเทอร์เน็ตต่อความ
สามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร, 2547.

วราภรณ์ รักวิจัย. การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพมหานคร : ต้นอ่อน, 2540.

วสินี อิศรเสนา ณ ออยุธยา. เอกสารประกอบการสอนวิชา การจัดโปรแกรมสำหรับเด็ก
ก่อนวัยเรียน (ปฐมวัย). กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.

วาโร เฟิงสวัสดิ์. การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย. โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร, 2542.

_____. การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย. โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษาคณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏสกลนคร, 2544.

_____. วิธีวิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2551.

วิจิต สมศักดิ์. การศึกษาพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนเข้าโรงเรียนของผู้ปกครอง
ระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร, 2540.

- ศรีเรือน แก้วกังวาล. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). พัฒนาการของครอบครัวและเด็ก ฉบับปรับปรุงแก้ไข. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.
- สายญาติ เพ็ญเพชร. การศึกษาสภาพการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอภูผาม่าน สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร, 2541.
- สายวริน จินจุติ. การศึกษาบทบาทของบิดา บทบาทของมารดาในฐานะตัวทำนาย พฤติกรรมการปรับตัวของเด็กปฐมวัยในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร, 2541.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. เด็ดดอกไม้ยื่นกระเทียมถึงดวงดาว การปลูกฝังเด็กปฐมวัยรัก สิ่งแวดล้อม ในหนังสืองานวันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี 12 พฤศจิกายน 2544. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.
- _____. การวัดและประเมินแนวใหม่ เด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาหลักสูตร และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- สุชา จันทร์อม. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- สุปราณี รื่นพิทักษ์. การศึกษาความคิดเห็นของครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองที่มีต่อการ จัดการศึกษาสำหรับเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร, 2545.
- สุนทรียา คำหาญสุนทร. การศึกษาความสนใจของเล่นของเด็กวัยเตาะแตะตามการรับรู้ ของผู้ปกครอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- สุภาพร สุวรรณศรีนนท์. บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสร้างเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร, 2549.
- สุมน อมรวิวัฒน์. บทบาทของครอบครัวต่อการพัฒนาคุณธรรมและวัฒนธรรม เอกสาร ประกอบการสัมมนาเรื่องการพัฒนาสถาบันครอบครัว. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พรินติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง, 2540.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1. **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2546.** กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานฯ, 2546 ก.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) พ.ศ. 2545-2549.** กรุงเทพมหานคร : สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544.
- _____. **รายงานวิจัย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษา** กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2544.
- อารี พันมณี. **จิตวิทยาการเรียนการสอน.** กรุงเทพมหานคร : เลิฟแอนด์ลีฟเพรส, 2542.
- อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์. **การอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน** กรุงเทพมหานคร : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏจันทรเกษม, 2545.
- Berger , **E.H. Parents as Parters in Education : Families and Schools Working Together.** 4th ed. New Jersey : Merrill-Prentice Hall, 1995.
- Berndt, Thomas J. **Child Development.** Orlando : Harcourt Brace Jovanovich College, 1992.
- Brewer, Jo Ann. **Introduction to Early Childhood Education : Preschool through Primary Grades.** 2nd ed. Boston : Alyn and Bacon, 1995.
- Click, Phyllis M.; & Click, Donal W. **Administration of Schools for young Children.** 3th ed. USA: Delmar, 1977.
- Cronbach, Lee. J. **Essentials of psychological testing** (5 th ed.). New York: Harper Collins, 1990.
- Decker, C.A. & Decker, J.R. **Planing and Administering Early Childhook Programs.** 5th ed. New York : Mcmillan, 1992.
- Fisher , E.A. **Early Childhood Care and Education. (EECE) : A world survey,** UNESCO, 1991.
- Gordon, A.M. & Browne, K.W. **Beginning and Beyond : Foundations in Early Childhook Education.** 3rd ed. New York : Delmar, 1993.
- Hurlock , Elizabeth B. **Developmental Psychology.** 3rd ed. New York : McGraw-Hill, 1968.
- _____. **Child Development.** 6th ed. Tokyo : McGraw-Hill Kogakusha, 1978.
- Kerjcie, Robert V & Morgan, Daryle W. **Determining Sample Size for Reserarch Activities.** Educational and Psychological Measurement, 1970.

Kohlberg , L. **Stage and Sequence : The cognitive Development Approach to Socialization.** In Handbook of Socialiation Theory and Research. Goslin, D.A. New York : Rand McNally and company, 1969.

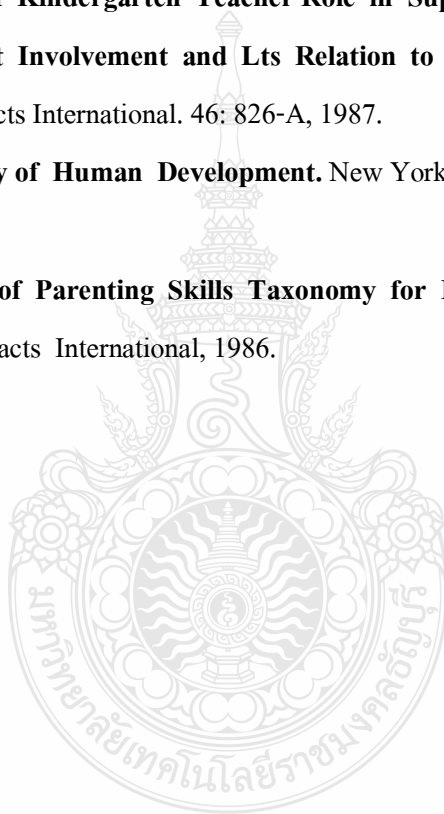
_____. **Psychometric and Piagetion Measures of Preschool Intellectual Growth. In Reading in Child Development and Relationships.** Russell, C.s. ; and Mollie, S.S. New York : Macmillan, 1972.

Likert, Rensis. **A Technique for the Measurement of Attitude.** Chicago: Rand Me Nally, 1970.

Mcknight, S.R. **A Study of Kindergarten Teacher Role in Support of Parent Education Parent Involvement and Lts Relation to First Achievement.** Disseration abstracts International. 46: 826-A, 1987.

Scott , L.H. **The Psychlogy of Human Development.** New York : Holt, Rinchart and Winston, 1974.

Tyree, C.L. **Development of Parenting Skills Taxonomy for Parent Education.** Dissertation Abstracts International, 1986.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

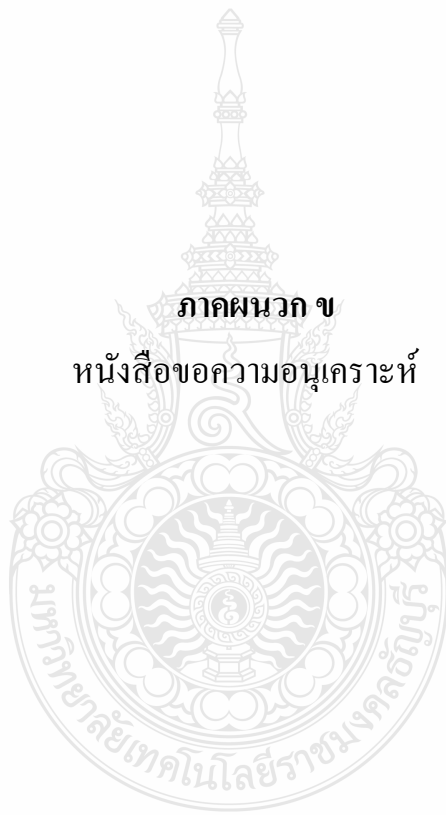
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิสิษฐศรี ตังครโยธิน อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะเทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
(ผู้จัดการ โรงเรียนสาธิตอนุบาลราชวมงคล)
2. ดร.กิตติมา บุญยศ อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะเทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งอรุณ รั้งอรรัตน์ อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. ดร.ชัชวัฒน์ ประสงค์สร้าง อาจารย์ประจำสาขาสังคมศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
5. อาจารย์ชัชอนันต์ มั่นคง อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 0578.02 / 0173

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

๑๑ กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิสิษฐศรี ตังกรโยธิน

เนื่องด้วย นางสาวสุภาวิณี ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ กับความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยมี ศศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านนี้เป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวสุภาวิณี ลายบัว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0 2549 3207
โทรสาร 0 2577 5020

ที่ ศษ 0578.02/074

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

22 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์กิตติมา บุญยศ

เนื่องด้วย นางสาวสุภาวีย์ ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ กับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยมี ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านนี้เป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวสุภาวีย์ ลายบัว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปันปฐมรัฐ)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2549 3207

โทรสาร 0 2577 5020

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โทร. 025493207

ที่ ศธ 0578.02/0236

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งอรุณ รังรองรัตน์

เนื่องด้วย นางสาวสุภาวิณี ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง กับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยมี ศศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านนี้อย่างดียิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวสุภาวิณี ลายบัว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โทร. 025493207

ที่ ศธ 0578.02/0231

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ชัชอนันต์ มั่นคง

เนื่องด้วย นางสาวสุภาวณี ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง กับความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา เขตอำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยมี ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านนี้อย่างดียิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวสุภาวณี ลายบัว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ ศธ 0578.02 / 0192

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ชัยวัฒน์ ประสงค์สร้าง

เนื่องด้วย นางสาวสุภาวณี ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยมี ศศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านนี้เป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวสุภาวณี ลายบัว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2549 3207

โทรสาร 0 2577 5020

ที่ ศธ 0578.02 /0216

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

4 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน รพช. ๒๓๐๕

ด้วย นางสาวสุภาวณี ภายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยมี ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้แก่ นางสาวสุภาวณี ภายบัว นักศึกษาปริญญาโทเข้าทำการเก็บข้อมูล โดยรายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2549 3207

โทรสาร 0 2577 5020

ที่ ศธ 0578.02 /0216

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

4 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวสุภาวณี ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยมี ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้แก่ นางสาวสุภาวณี ลายบัว นักศึกษาปริญญาโทเข้าทำการเก็บข้อมูล โดยรายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2549 3207

โทรสาร 0 2577 5020

ที่ ศธ 0578.02 /0216

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

4 มีนาคม 2554.

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญ (สอ.อ.บ.อ.บ.)

ด้วย นางสาวสุภาวิณี ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยมี ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้แก่ นางสาวสุภาวิณี ลายบัว นักศึกษาปริญญาโทเข้าทำการเก็บข้อมูล โดยรายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2549 3207

โทรสาร 0 2577 5020

ที่ ศธ 0578.02 /0216

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

4 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราชบุรี

ด้วย นางสาวสุภาวณี ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการกับความรู้ของผู้ประกอบการในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยมี ศส.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้แก่ นางสาวสุภาวณี ลายบัว นักศึกษาปริญญาโทเข้าทำการเก็บข้อมูล โดยรายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปันปฐมรัฐ)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2549 3207

โทรสาร 0 2577 5020

ที่ ศธ 0578.02 /0216

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

4 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๒๑ (คลองหลวง)

ด้วย นางสาวสุภาวณี ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการกับความรู้ของผู้ประกอบการในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยมี ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้แก่ นางสาวสุภาวณี ลายบัว นักศึกษาปริญญาโทเข้าทำการเก็บข้อมูล โดยรายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2549 3207

โทรสาร 0 2577 5020

ที่ ศธ 0578.02 /0216

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

4 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนจังหวัดวิเศษ

ด้วย นางสาวสุภาวณี ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการกับความรู้ของผู้ประกอบการในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยมี ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้แก่ นางสาวสุภาวณี ลายบัว นักศึกษาปริญญาโทเข้าทำการเก็บข้อมูล โดยรายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2549 3207

โทรสาร 0 2577 5020

ที่ ศธ 0578.02 /0216

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

4 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนคลองหลวง

ด้วย นางสาวสุภาวิณี ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการกับความรู้ของผู้ประกอบการในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยมี ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้แก่ นางสาวสุภาวิณี ลายบัว นักศึกษาปริญญาโทเข้าทำการเก็บข้อมูล โดยรายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2549 3207

โทรสาร 0 2577 5020

ที่ ศธ 0578.02 /0216

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

4 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสิทธิ์วิทยา อ.วังน้ำเขียว

ด้วย นางสาวสุภาวดี ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการกับความรู้ของผู้ประกอบการในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยมี ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้แก่ นางสาวสุภาวดี ลายบัว นักศึกษาปริญญาโทเข้าทำการเก็บข้อมูล โดยรายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาคด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2549 3207

โทรสาร 0 2577 5020

ที่ ศธ 0578.02 /0216

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

4 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนจัดเกิดกาชอุตม

ด้วย นางสาวสุภาวิณี ลายบัว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยมี ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้แก่ นางสาวสุภาวิณี ลายบัว นักศึกษาปริญญาโทเข้าทำการเก็บข้อมูล โดยรายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปันปฐมรัฐ)

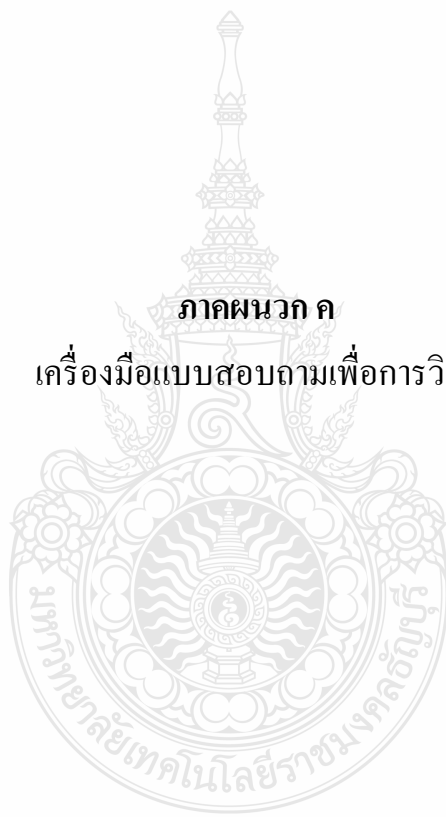
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2549 3207

โทรสาร 0 2577 5020

ภาคผนวก ค
เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก

แบบสอบถามเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้
ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามด้าน เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น 5 ด้าน คือ การฝึกอบรม , การประชุมผู้ปกครอง, การให้บริการปรึกษา, ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง , การเยี่ยมบ้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating'scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยใน 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating'scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

3. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ปกครอง ซึ่งมีบทบาทสำคัญยิ่งในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ร่วมกับโรงเรียน ความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กต่อไป ดังนั้นการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามตรงตามความเป็นจริง และขอได้โปรดตอบให้ครบทุกข้อเพื่อนำผลไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษา คำตอบของท่านจะเป็นความลับและใช้เฉพาะการศึกษาเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานบุคคลหรือหน่วยงานแต่ประการใด

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณท่านผู้ปกครองทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

สุภาวิณี ลายบัว

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้าน เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ของผู้ปกครอง

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ให้ตรงตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อาชีพ

รับราชการ

พนักงานรัฐวิสาหกิจ

รับจ้าง

ค้าขาย

แม่บ้าน / พ่อบ้าน

พนักงานบริษัท

อื่นๆ (ระบุ).....

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. รายได้ของผู้ปกครอง

น้อยกว่า 10,000 บาท

10,000 – 20,000 บาท

20,001 – 30,000 บาท

มากกว่า 30,000 บาท

ตอนที่ 2

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น 5 ด้าน คือ การฝึกอบรม , การประชุมผู้ปกครอง , การให้การศึกษา , ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง , การเยี่ยมบ้าน

คำชี้แจง

โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องประเมินทางด้านขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว ทั้งนี้คะแนนแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น				
		5	4	3	2	1
การฝึกอบรม						
1	โรงเรียนเคยจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น การสร้างวินัยให้กับเด็ก , การแก้ปัญหาพฤติกรรมเด็ก ฯลฯ โดยครูเป็นผู้ให้ความรู้					
2	โรงเรียนเคยมีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็ก โดยมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความรู้มาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง					
3	โรงเรียนเคยมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้แก่ผู้ปกครอง					
4	โรงเรียนเคยมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้ และการเสริมปัญญาเด็ก เช่น การสร้างสื่อสำหรับเด็ก , กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็ก					

ข้อ	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น				
		5	4	3	2	1
การประชุมผู้ปกครอง						
1	โรงเรียนเคยมีการจัดการประชุมพิเศษ ผู้ปกครองนักเรียน					
2	โรงเรียนเคยจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนร่วมกัน เช่น การจัดทำสื่อหรือของเล่นสำหรับเด็ก					
3	โรงเรียนเคยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและผู้ปกครองด้านสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ พัฒนาการเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน					
4	โรงเรียนเคยจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองกลุ่มย่อยเฉพาะห้องเรียนเพื่อแจ้งความก้าวหน้าและพัฒนาการของเด็ก					
การให้การศึกษา						
1	โรงเรียนได้ให้การศึกษาเมื่อผู้ปกครองมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก					
2	โรงเรียนได้ให้การศึกษาทางโทรศัพท์ เมื่อผู้ปกครองมีข้อสงสัยด้านการดำเนินงานของครูหรือโรงเรียน					
3	โรงเรียนได้มีการจัดตารางเวลาการให้การศึกษาพบปะระหว่าง ครูกับผู้ปกครอง					
4	โรงเรียนได้ให้การศึกษาด้านความรู้ กระบวนการช่วยเหลือตามปัญหาเฉพาะบุคคล					
ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง						
1	โรงเรียนได้มีการจัดสื่ออุปกรณ์ , ของเล่น , หนังสือไว้ให้บริการสำหรับผู้ปกครอง ณ มุมใดมุมหนึ่งในโรงเรียน					
2	โรงเรียนได้มีการจัดบริการให้ผู้ปกครองสามารถยืมสื่ออุปกรณ์ , ของเล่น , หนังสือ กลับบ้านได้					
3	โรงเรียนได้จัดมุมสำหรับผู้ปกครองโดยจัดให้มีเอกสารแผ่นพับหรือจดหมายข่าว เพื่อให้ข้อมูลความรู้กับผู้ปกครอง					
4	โรงเรียนได้มีการจัดตารางเวลาการให้บริการห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง					

ข้อ	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น				
		5	4	3	2	1
การเยี่ยมบ้าน						
1	โรงเรียนได้เคยมีการเยี่ยมบ้านผู้ปกครอง					
2	โรงเรียนได้มีการจัดตารางการเยี่ยมบ้านผู้ปกครองและกำหนดระยะเวลาการเยี่ยมบ้านหรือแจ้งวันเยี่ยมบ้านให้ผู้ปกครองทราบก่อนล่วงหน้า					
3	โรงเรียนได้มีการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของเด็ก รวมถึงพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยการเยี่ยมบ้าน					
4	โรงเรียนได้ให้การช่วยเหลือเด็กในเรื่องการศึกษา เช่น ครอบครัวที่ต้องการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก โดยการเยี่ยมบ้านจากทางโรงเรียน					

ตอนที่ 3

ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยใน 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย
ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม

คำชี้แจง

โปรดอ่านและพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้ออย่างละเอียด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ประเมินทางด้านขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว ทั้งนี้คะแนนแต่ละช่องมี
ความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	ระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย				
		5	4	3	2	1
พัฒนาการด้านร่างกาย						
1	ท่านมีความรู้ในเรื่องการจัดเตรียมอาหารให้แก่เด็กครบทั้ง 5 หมู่ ในแต่ละมื้อ					
2	ท่านรู้และสอนให้เด็กดื่อกอาหารรับประทานเอง					
3	ท่านรู้และสอนให้เด็กล้างมือก่อนรับประทานอาหาร					
4	ท่านมีความรู้และสอนให้เด็กดูแลรักษาความสะอาดร่างกายของตนเอง เช่น ผม เล็บ เป็นต้น					
5	ท่านรู้และสอนให้เด็กอาบน้ำ แปรงฟันด้วยตนเอง					
6	ท่านรู้และสอนให้เด็กแต่งกายด้วยตนเอง					
7	ท่านรู้และสอนให้เด็กทำความสะอาดหลังการขับถ่าย					
8	ท่านรู้และสอนให้เด็กขึ้นลงบันไดด้วยตนเอง โดยท่านดูแลอยู่ใกล้ๆ					
9	ท่านรู้และให้เด็กได้เล่นดินน้ำมันหรือแป้งโดว์					

ข้อ	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	ระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย				
		5	4	3	2	1
พัฒนาการด้านร่างกาย						
10	ท่านรู้และสอนให้เด็กระมัดระวังเรื่องความปลอดภัยในขณะที่เล่น					
พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม						
1	ท่านมีความรู้และสอนให้เด็กรู้จักการควบคุมตนเองด้วยการอธิบายให้เหตุผล เช่น ไม่ควรวิ่งไปห้องน้ำเพราะจะลื่นล้ม					
2	ท่านรู้และฝึกให้เด็กปฏิบัติตามกฎระเบียบเบื้องต้นของสังคม เช่น การเข้าแถวซื้ออาหาร หรือการทิ้งขยะให้ถูกที่					
3	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักระเบียบวินัยขั้นพื้นฐาน เช่น การเข้าแถวตามลำดับก่อน-หลัง					
4	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักอดทนและรอคอยได้					
5	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักการแพ้ ชนะ					
6	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักการให้อภัย					
7	ท่านรู้และสอนให้เด็กขอโทษ เมื่อเด็กทำผิดหรือทำให้ผู้อื่นโกรธ					
8	ท่านรู้และสอนเด็กให้พูดคำสุภาพใช้คำลงท้าย ครับ-ค่ะ					
9	ท่านรู้และสอนให้เด็กพูดขอบคุณเมื่อได้รับของจากผู้อื่น					
10	ท่านรู้และสอนให้เด็กไหว้เพื่อแสดงความเคารพผู้อื่น					
พัฒนาการด้านสติปัญญา						
1	ท่านรู้และได้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ หรือสื่อที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เช่น ตัวต่อพลาสติก					
2	ท่านรู้และให้เด็กได้เล่นเกมจับคู่สิ่งของ เช่น ซ้อนคู่กับส้อม เป็นต้น					
3	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย					
4	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักชื่อสีหรือสิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ					
5	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักตัวเลขและการรู้ค่าจำนวน					

ข้อ	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	ระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย				
		5	4	3	2	1
พัฒนาการด้านสติปัญญา						
6	ท่านรู้และอธิบายให้เด็กเข้าใจความหมายของคำที่ใช้บอกเวลาอย่างง่ายๆ เช่น วันนี้ พรุ่งนี้ เช้า กลางวัน เย็น เป็นต้น					
7	ท่านรู้และได้พาเด็กไปเที่ยวในสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์					
8	ท่านรู้และสนทนากับเด็กทุกครั้งที่มีโอกาสเพื่อเชื่อมโยงความรู้และฝึกทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน					
9	ท่านรู้และอธิบายหรือให้ความรู้ที่ถูกต้องกับเด็ก เมื่อเด็กได้รับประสบการณ์ใหม่					
10	ท่านรู้และฝึกให้เด็กได้พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง					
พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม						
1	ท่านรู้และเล่านิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้เด็กฟังทุกวัน					
2	ท่านรู้และสอนให้เด็กมีน้ำใจต่อผู้อื่น					
3	ท่านรู้และสอนให้เด็กแบ่งปันสิ่งของของตนเองให้แก่เพื่อนหรือผู้อื่น					
4	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น					
5	ท่านรู้และสอนให้เด็กมีความเมตตาต่อสัตว์และเพื่อนมนุษย์					
6	ท่านรู้และสอนให้เด็กไม่หยิบของของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต					
7	ท่านรู้และชมเชยเมื่อเด็กทำความดี เช่น แบ่งขนมให้น้อง เป็นต้น					
8	ท่านรู้และสอนเด็กเมื่อเด็กยอมรับความผิดที่เกิดจากการกระทำของตน ท่านให้อภัยและชมเชยการกระทำของเด็ก					
9	ท่านรู้และสอนให้เด็กพูดความจริง ไม่พูดโกหกผู้อื่น					
10	ท่านรู้และสอนให้เด็กสวดมนต์ก่อนนอน โดยท่านเป็นผู้กล่าวนำสวดมนต์					

ภาคผนวก ง
รายชื่อ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

โรงเรียน	ระดับชั้นเรียน					
	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	อนุบาล1	อนุบาล2	รวม	อนุบาล1	อนุบาล2	รวม
1 โรงเรียนวันครู 2502	76	70	146	15	13	28
2 โรงเรียนชุมชนวัดบางขัน	82	87	169	16	17	33
3 โรงเรียนคลองหนึ่ง (แก้วนิมิต)	90	109	199	18	21	39
4 โรงเรียนบุญคุ้มราษฎร์บำรุง	121	109	230	24	21	45
5 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา69(คลองหลวง)	70	83	153	14	16	30
6 โรงเรียนสังข์อ่ำวิทยา	88	99	187	17	19	36
7 โรงเรียนคลองสอง	80	88	168	15	17	32
8 โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง	76	125	201	15	24	39
9 โรงเรียนวัดเกิดการอุดม	56	66	122	11	13	24
รวมประชากร	739	836	1,575	145	161	306

ภาคผนวก จ

การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการกับความรู้ของผู้ประกอบการในการส่งเสริม
พัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้าน เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ของผู้ประกอบการ

ข้อที่	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	อาชีพ ☐ รับราชการ ☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ รับจ้าง ☐ ค้าขาย ☐ แม่บ้าน / พ่อบ้าน ☐ พนักงานบริษัท ☐ อื่นๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	ระดับการศึกษา ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	รายได้ของผู้ประกอบการ ☐ น้อยกว่า 10,000 บาท ☐ 10,000 – 20,000 บาท ☐ 20,001 – 30,000 บาท ☐ มากกว่า 30,000 บาท	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้

ตอนที่ 2 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น 5 ด้าน คือ การฝึกอบรม , การประชุมผู้ปกครอง , การให้การปรึกษา , ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง , การเยี่ยมบ้าน

ข้อที่	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่าIOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
การฝึกอบรม								
1.	โรงเรียนเคยจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น การสร้างวินัยให้กับเด็ก , การแก้ปัญหาพฤติกรรมเด็ก ฯลฯ โดยครูเป็นผู้ให้ความรู้	+1	+1	-1	+1	+1	0.60	ใช้ได้
2.	โรงเรียนเคยมีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็ก โดยมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความรู้มาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
3.	โรงเรียนเคยมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้แก่ผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	โรงเรียนเคยมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้ และการเสริมปัญญาเด็ก เช่น การสร้างสื่อสำหรับเด็ก , กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็ก	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

ข้อที่	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่าIOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
การประชุมผู้ปกครอง								
1.	โรงเรียนเคยมีการจัดการปฐมนิเทศ ผู้ปกครอง นักเรียน	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
2.	โรงเรียนเคยจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครู และผู้ปกครองเพื่อกำหนดกิจกรรมของโรงเรียน ร่วมกัน เช่น การจัดทำสื่อหรือของเล่นสำหรับเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	โรงเรียนเคยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ครูและผู้ปกครองด้านสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ พัฒนาการเด็กทั้งที่บ้านและ โรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	โรงเรียนเคยจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองกลุ่มย่อย เฉพาะห้องเรียนเพื่อแจ้งความก้าวหน้าและ พัฒนาการของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การให้การปรึกษา								
1.	โรงเรียนได้ให้การปรึกษาเมื่อผู้ปกครองมีปัญหาที่ เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	โรงเรียนได้ให้การปรึกษาทางโทรศัพท์ เมื่อ ผู้ปกครองมีข้อสงสัยด้านการดำเนินงานของครู หรือโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	โรงเรียนได้มีการจัดตารางเวลาการให้การปรึกษา พบปะระหว่าง ครูกับผู้ปกครอง	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
4.	โรงเรียนได้ให้การปรึกษาด้านความรู้ กระบวนการ ช่วยเหลือตามปัญหาเฉพาะบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่าIOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง								
1	โรงเรียนได้มีการจัดสื่ออุปกรณ์ , ของเล่น , หนังสือไว้ให้บริการสำหรับผู้ปกครอง ณ มุมใดมุมหนึ่งในโรงเรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
2	โรงเรียนได้มีการจัดบริการให้ผู้ปกครองสามารถยืมสื่ออุปกรณ์ , ของเล่น , หนังสือ กลับบ้านได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	โรงเรียนได้จัดมุมสำหรับผู้ปกครองโดยจัดให้มีเอกสาร แผ่นพับหรือจดหมายข่าว เพื่อให้ข้อมูลความรู้กับผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	โรงเรียนได้มีการจัดตารางเวลาการให้บริการห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การเยี่ยมบ้าน								
1.	โรงเรียนได้เคยมีการเยี่ยมบ้านผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	โรงเรียนได้มีการจัดตารางการเยี่ยมบ้านผู้ปกครองและกำหนดระยะเวลาการเยี่ยมบ้านหรือแจ้งวันเยี่ยมบ้านให้ผู้ปกครองทราบก่อนล่วงหน้า	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	โรงเรียนได้มีการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของเด็กรวมถึงพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยการเยี่ยมบ้าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	โรงเรียนได้ให้การช่วยเหลือเด็กในเรื่องการศึกษา เช่น ครอบครัวยที่ต้องการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก โดยการเยี่ยมบ้านจากทางโรงเรียน	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยใน 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย
ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม

ข้อที่	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัย	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
พัฒนาการด้านร่างกาย								
1	ท่านมีความรู้ในเรื่องการจัดเตรียมอาหารให้แก่เด็ก ครบทั้ง 5 หมู่ ในแต่ละมื้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ท่านรู้และสอนให้เด็กตักอาหารรับประทานเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ท่านรู้และสอนให้เด็กล้างมือก่อนรับประทาน อาหาร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ท่านมีความรู้และสอนให้เด็กดูแลรักษาความ สะอาดร่างกายของตนเอง เช่น ผม เล็บ เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ท่านรู้และสอนให้เด็กอาบน้ำ แปรงฟันด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ท่านรู้และสอนให้เด็กแต่งกายด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ท่านรู้และสอนให้เด็กทำความสะอาดหลังการ ขับถ่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	ท่านรู้และสอนให้เด็กขึ้นลงบันไดด้วยตนเอง โดย ท่านดูแลอยู่ใกล้ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	ท่านรู้และให้เด็กได้เล่นดินน้ำมันหรือแป้งโดว์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	ท่านรู้และสอนให้เด็กระมัดระวังเรื่องความ ปลอดภัยในขณะที่เล่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัย	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่าIOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม								
1	ท่านมีความรู้และสอนให้เด็กรู้จักการควบคุมตนเองด้วยการอธิบายให้เหตุผล เช่น ไม่ควรวิ่งไปห้องน้ำเพราะจะลื่นล้ม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ท่านรู้และฝึกให้เด็กปฏิบัติตามกฎระเบียบเบื้องต้นของสังคม เช่น การเข้าแถวซื้ออาหาร หรือการทิ้งขยะให้ถูกที่	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักระเบียบวินัยขั้นพื้นฐาน เช่น การเข้าแถวตามลำดับก่อน-หลัง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักอดทนและรอคอยได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักการแพ้ ชนะ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักการให้อภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ท่านรู้และสอนให้เด็กขอโทษ เมื่อเด็กทำผิดหรือทำให้ผู้อื่น โกรธ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	ท่านรู้และสอนเด็กให้พูดคำสุภาพใช้คำลงท้าย ครับ- ค่ะ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	ท่านรู้และสอนให้เด็กพูดขอบคุณเมื่อได้รับของจากผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	ท่านรู้และสอนให้เด็กไหว้เพื่อแสดงความเคารพผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัย	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่าIOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
พัฒนาการด้านสติปัญญา								
1	ทำนรู้และได้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ หรือสื่อที่ส่งเสริม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เช่น ตัวต่อ พลาสติก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ทำนรู้และให้เด็กได้เล่นเกมจับคู่สิ่งของ เช่น ซ้อน คู่กับส้อม เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ทำนรู้และสอนให้เด็กรู้จักอวัยวะต่างๆ ของ ร่างกาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ทำนรู้และสอนให้เด็กรู้จักชื่อสีหรือสิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ทำนรู้และสอนให้เด็กรู้จักตัวเลขและการรู้ค่า จำนวน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ทำนรู้และอธิบายให้เด็กเข้าใจความหมายของคำที่ ใช้บอกเวลาอย่างง่ายๆ เช่น วันนี้ พรุ่งนี้ เข้า กลางวัน เย็น เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ทำนรู้และได้พาเด็กไปเที่ยวในสถานที่ต่างๆ เพื่อ เป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	ทำนรู้และสนทนากับเด็กทุกครั้งที่มีโอกาสเพื่อ เชื่อมโยงความรู้และฝึกทักษะต่างๆ ที่จำเป็นใน ชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัย	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่าIOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
พัฒนาการด้านสติปัญญา								
9	ท่านรู้และอธิบายหรือให้ความรู้ที่ถูกต้องกับเด็ก เมื่อเด็กได้รับประสบการณ์ใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	ท่านรู้และฝึกให้เด็กได้พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม								
1	ท่านรู้และเล่านิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้เด็กฟังทุกวัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ท่านรู้และสอนให้เด็กมีน้ำใจต่อผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ท่านรู้และสอนให้เด็กแบ่งปันสิ่งของของตนเองให้แก่ เพื่อนหรือผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ท่านรู้และสอนให้เด็กรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ท่านรู้และสอนให้เด็กมีความเมตตาต่อสัตว์และเพื่อน มนุษย์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ท่านรู้และสอนให้เด็กไม่หยิบของของผู้อื่น โดยไม่ได้รับ อนุญาต	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ท่านรู้และชมเชยเมื่อเด็กทำความดี เช่น แบ่งขนมให้พี่น้อง เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	ท่านรู้และสอนเด็กเมื่อเด็กยอมรับความผิดที่เกิดจากการ กระทำของตน ท่านให้อภัยและชมเชยการกระทำของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	ท่านรู้และสอนให้เด็กพูดความจริง ไม่พูดโกหกผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	ท่านรู้และสอนให้เด็กสวดมนต์ก่อนนอนโดยท่านเป็นผู้ กล่าวนำสวดมนต์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

ข้อที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่าIOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
-	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ ต้องการให้ทางโรงเรียนจัดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุภาวิณี ลายบัว
วัน เดือน ปีเกิด	13 มิถุนายน 2523
ที่อยู่	6 หมู่ 2 ตำบลคลองสอง อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2545	ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต (คศ.บ) สาขาวิชาพัฒนาการครอบครัวและเด็ก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
พ.ศ. 2554	ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2546-2554	อาจารย์ประจำภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ (ครูผู้สอน โรงเรียนสาริตอนุบาลราชมงคล)